

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia (...) roku wydanym w sprawie (...), Sąd Okręgowy w Z. G. uznał oskarżonych:

1. **W. W. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 258 § 3 kk w zw. z art. 4 § 1 kk, za które wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 54 § 1 kks i art. 63 § 2 kks i art. 69 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1, 2 i 5 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks, za które wymierzył mu karę 2 (dwa) lat i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 350 (trzysta pięćdziesiąt) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 500 (pięćset) złotych, przestępstwa z art. 54 § 1 kks, art. 63 § 2 kks i art. 86 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks, z które wymierzył mu karę 3 (trzy) lat pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 400 (czteryście) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 500 (pięćset) złotych, przestępstwa z art. 12 a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 31, poz. 353 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 119, poz. 1117 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj Dz. U. z 2003 roku nr 153 poz. 1503) w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z 1996 r. z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 2 kk, art. 12 kk i art. 65 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku zw. z art. 4 § 1 kk, za który wymierzył mu karę 2 (dwa) lat i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1, 2, 3, 5 wyroku). Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego **W. W. (1)** kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 3 (trzech) lat oraz karę łączną grzywny wysokości 500 (pięćset) stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 500 (pięćset) złotych (pkt 8 wyroku)

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec **W. W. (1)** na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściąganie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z **J. M. (1)**, **S. P. (1)** oraz **Z. W. (1)** - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów uzyskanych w wyniku popełnionego przestępstwa w kwocie 3.200.000 zł oraz solidarnie z **J. M. (1)**, **K. K. (1)**, **R. G. (1)**, **S. P. (1)** i **Z. W. (1)** - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w kwocie 110.400 zł (pkt 4 wyroku).

Sąd orzekł również na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku w zw. Z art. 4 § 1 kk obowiązek częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w pkt 5 części rozstrzygającej wyroku w kwocie 250.000 zł - solidarnie z **R. G. (1)**- do kwoty 200.000 złotych, **J. M. (1)**- do kwoty 150.000 złotych oraz **K. K. (1)**- do kwoty 25.000 złotych (pkt 6 wyroku).

2. **J. M. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i wymierzył mu karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 54 § 1 kks i art. 63 § 2 kks i art. 69 § 1 kks w zw, z art. 6 § 2 kks w zw, z art. 7 § 1 kks w zw, z art. 37 § 1, 2 i 5 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks i wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 200 (dwieście) złotych, przestępstwa z art. 54 § 1 kks, art. 63 § 2 kks i art. 86 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks i wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 200 (dwieście) złotych, przestępstwa z art. 12 a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 31, poz. 353 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 119, poz. 1117 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj Dz. U. z 2003 roku nr 153 poz. 1503) w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z 1996 r. z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 2 kk, art. 12 kk i art. 65 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku zw. z art. 4 § 1 kk, za które wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 9, 10, 11, 13 wyroku).

Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego J. M. (1) kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 2 (dwa) lata , której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed 07.06.2010 roku zw. z art. 20 § 2 kk w zw. z art. 2 § 2 kks i art. 41 a § 1 i 2 kk warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby oddając oskarżonego w tym okresie pod dozór kuratora sądowego oraz karę łączną grzywny wysokości 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 200 (dwieście) złotych (pkt 16, 17 wyroku).

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec J. M. (1) na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściągnięcie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z W. W. (1), S. P. (1) oraz Z. W. (1) – równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów uzyskanych w wyniku popełnionego przestępstwa w kwocie 3.200.000 zł oraz solidarnie z W. W. (1), K. K. (1), R. G. (1), S. P. (1) i Z. W. (1) - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w kwocie 110.400 zł (pkt 12 wyroku).

Sąd orzekł również na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku w zw. z art. 4 § 1 kk na rzecz pokrzywdzonego P. P. (1) obowiązek częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w pkt 13 części rozstrzygającej wyroku w kwocie 150.000 zł – solidarnie do tej kwoty z R. G. (1) i W. W. (1) oraz solidarnie z K. K. (1) - do kwoty 25.000 zł (pkt 14 wyroku).

3. **K. K. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i za to wymierzył mu karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 54 § 1 kks i art. 63 § 2 kks i art. 69 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1, 2 i 5 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks za które wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych, przestępstwa z art. 12 a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 31, poz. 353 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 119, poz. 1117 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj Dz. U. z 2003 roku nr 153 poz. 1503) w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z 1996 r. z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 2 kk , art. 12 kk i art. 65 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku zw. z art. 4 § 1 kk i za to wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 4 (cztery) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 18, 19, 21 wyroku).

Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego K. K. (1) kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 2 (dwa) lata , której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed (...) roku zw. z art. 20 § 2 kk w zw. z art. 2 § 2 kks i art. 41 a § 1 i 2 kk warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby oddając oskarżonego w tym okresie pod dozór kuratora sądowego (pkt 24, 25 wyroku).

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec K. K. (1) na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściągnięcie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z W. W. (1), J. M. (1), R. G. (1), S. P. (1) i Z. W. (1) - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w kwocie uzyskanych w wyniku przestępstwa w kwocie 110.400 zł (pkt 20 wyroku).

Sąd orzekł również na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku w zw. z art. 4 § 1 kk na rzecz pokrzywdzonego P. P. (1) obowiązek częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w pkt 21 części rozstrzygającej wyroku w kwocie 25.000 zł – solidarnie z R. G. (1) i W. W. (1) i J. M. (1) (pkt 22 wyroku).

4. **Ł. M. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 20 § 2 kks w zw. z art. 69 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i za to wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 300 (trzysta) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100(sto) złotych (pkt 26 wyroku).

5. **K. O. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 20 § 2 kks w zw. z art. 69 § 1 kks, za które wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 200 (dwieście) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100(sto) złotych (pkt. 27 wyroku).

6. **S. P. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 91 § 1 kks i art. 65 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks w zw, z art. 2 § 2 kks i za to wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 2 (dwa) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w rozmiarze 400 (czterysta) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych oraz przestępstwa z art. 65 § 3 kks w zw. z art. 2 § 2 kks,, za które wymierzył mu karę grzywny **w** wymiarze 300 (trzysta) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych (pkt 28,29 wyroku).

Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego S. P. (1) kary grzywny i wymierzył mu karę łączną grzywny wysokości 600 (sześćset) stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych (pkt 31 wyroku), a karę pozbawienia wolności wymierzona w pkt 28 wyroku na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 20 § 2 kks w zw. z art. 2 § 2 kks warunkowo zawiesza na okres 5 (pięć) lat próby i oddaje go w tym okresie pod dozór kuratora sądowego. (pkt 31, 32 wyroku)

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec S. P. (1) na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściąganie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z W. W. (1), J. M. (1) i Z. W. (1) – równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów uzyskanych w wyniku popełnionego przestępstwa w kwocie 3.200.000 zł oraz solidarnie z W. W. (1), K. K. (1), R. G. (1), J. M. (1) i Z. W. (1) - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w kwocie 110.400 zł (pkt 30 wyroku).

7. **Z. W. (1)** winnego popełnienia przestępstwa z art. 91 § 1 kks i art. 65 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks w zw, z art. 2 § 2 kks i za to wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 2 (dwa) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w rozmiarze 400 (czterysta) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych, przestępstwa z art. 65 § 3 kks w zw. z art. 2 § 2 kks,, za które wymierzył mu karę grzywny **w** wymiarze 300 (trzysta) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych (pkt 28,29 wyroku).

Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego Z. W. (1) kary grzywny i wymierzył mu karę łączną grzywny wysokości 600 (sześćset) stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 (sto) złotych (pkt 31 wyroku), a karę pozbawienia wolności wymierzona w pkt 28 wyroku na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku w zw. z art. 20 § 2 kks w zw. z art. 2 § 2 kks warunkowo zawiesił na okres 5 (pięć) lat próby i oddał go w tym okresie pod dozór kuratora sądowego (pkt 31, 32 wyroku).

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec Z. W. (1) na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściąganie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z W. W. (1), J. M. (1) i S. P. (1) – równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów uzyskanych w wyniku popełnionego przestępstwa w kwocie 3.200.000 zł oraz solidarnie z W. W. (1), K. K. (1), R. G. (1), J. M. (1) i S. P. (1) - równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w kwocie 110.400 zł (pkt 30 wyroku).

8. **R. G.** winnego popełnienia przestępstwa z art. 258 § 3 kk w zw. z art. 4 § kk, za które wymierzył mu karę 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 54 § 1 kks i art. 63 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1, 2 i 5 kks przy zastosowaniu art. 2 § 2 kks i wymierzył mu karę 2 (dwa) lat i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 350 (trzysta pięćdziesiąt) stawek dziennych z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 500 (pięćset) złotych, przestępstwa z art. 12 a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 31, poz. 353 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 119, poz. 1117 z 2001 r. z późn. zm.) w zw. z art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj Dz. U. z 2003 roku nr 153 poz. 1503) w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z 1996 r. z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 2 kk , art. 12 kk i art. 65 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku zw. z art. 4 § 1 kk i wymierzył oskarżonemu karę 2 (dwa) lat i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 33, 35, 37 wyroku).

Sąd I instancji połączył orzeczone wobec oskarżonego R. G. kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 3 (trzech) lat oraz karę łączną grzywny wysokości 500 (pięćset) stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 500 (pięćset) złotych (pkt 40 wyroku).

Ponadto Sąd I instancji orzekł wobec R. G. na podstawie art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks ściąganie na rzecz Skarbu Państwa - solidarnie z W. W. (1), J. M. (1), K. K. (1), S. P. (1) oraz Z. W. (1) – równowartości pieniężnej przypadku przedmiotów uzyskanych w wyniku popełnionego przestępstwa w kwocie 110.400 zł (pkt 36 wyroku).

Sąd orzekł również na podstawie art. 46 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku w zw. z art. 4 § 1 kk na rzecz pokrzywdzonego P. P. (1) obowiązek częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w pkt 37 części rozstrzygającej wyroku w kwocie 200.000 zł – solidarnie do tej kwoty z W. W. (1), do kwoty 150.000 zł z J. M. (1), zaś do kwoty 25.000 zł solidarnie z K. K. (1) (pkt 38 wyroku).

Na podstawie art. 414 § 1 kpk. w zw. z art. 17 § 1 kpk i art. 607e § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks Sąd Okręgowy umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego R. G. odnośnie do czynu zarzucanego mu w punkcie XIX części wstępnej wyroku, a kosztami procesu w tym zakresie na podstawie art. 632 pkt 2 kpk obciążył Skarb Państwa (pkt 34 wyroku).

Sąd Okręgowy orzekł także, że przestępstwa przypisane oskarżonym W. W. (1) w pkt 2 i 5, J. M. (1) w pkt 10 i 13, K. K. (1) w pkt 19 i 21, R. G. w pkt 35 i 37 stanowią ten sam czyn i na podstawie art. 8 § 2 k.k.s. wymierzone kary wobec W. W. (1) w pkt 5, J. M. (1) w pkt 13, K. K. (1) w pkt 21 i R. G. w pkt 37 części dyspozytywnej wyroku nie podlegają wykonaniu (pkt 7, 15, 23 i 39 wyroku). Ponadto Sąd I instancji orzekł o dowodach rzeczowych (pkt 41 wyroku), środkach zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania (pkt 42 wyroku) oraz zwrocie wydatków poniesionych przez oskarżyciela posiłkowego (pkt 43 wyroku, kosztach sądowych i opłatach (pkt 44 i 45 wyroku) oraz wynagrodzeniu za obronę udzieloną z urzędu (pkt 46 wyroku).

Przedmiotowy wyrok Sądu Okręgowego w Z. G. został zaskarżony przez obrońców oskarżonych oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

I.Obrońca oskarżonego **W. W. (1)** – (jako pełnomocnik substytucyjny adw.M. B. w uzupełnieniu apelacji tegoż obrońcy, która omówiona zostanie niżej) , **adw. P. O.** zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w jego punktach 2, 3, 4, 5 i 6 (czyli w części skazującej W. W. (1) oraz nakładającej na niego środki karne) na korzyść oskarżonego. Na podstawie art. 438 pkt 1, 2 i 3 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: 1.(dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisów postępowania, tj. **art. 413 § 2 pkt 1 kpk w zw. z art. 5 § 2 kpk oraz art. 442 § 3 kpk (wszystkie przepisy w zw. z art. 113 § 1 kks)**, polegającą na bezzasadnym przyjęciu w opisie czynu przypisanego Oskarżonemu, iż sprowadził na terytorium kraju poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy krajanek tytoniową w ilości „**co najmniej**” 11.100 kg, oraz że podjął czynności związane z produkcją papierosów, w ramach której wyprodukował „**nie mniej niż**” 6.658.640 sztuk o wartości rynkowej „**nie mniejszej niż**” 3.062.974,40 zł - a takie zastrzeżenia stanowią o niewywiązaniu się z obowiązku dokładnego określenia czynu przypisanego, niedopuszczalnym przełamaniu zasady domniemania niewinności oraz zasady in dubio pro reo ponad te ustalenia, które Sąd I instancji przyjął za udowodnione

- a naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ czyn przypisany nie został określony dokładnie, gdyż z niekorzystnym dla Oskarżonego zastrzeżeniem o możliwości popełnienia przez niego czynu zabronionego w rozmiarze większym, niż ustalony przez Sąd Okręgowy, co mogło wpłynąć na ocenę społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji na orzeczoną karę;

1. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 37 § 1 pkt 1 kks** (w zaskarżonym wyroku powołano „art. 37 § 1 kks”, co obrona traktuje jako oczywistą omyłkę i w tym zakresie nie podnosi odrębnego zarzutu apelacyjnego) polegającą na przyjęciu w kwalifikacji prawnej czynu wskazanego przepisu oraz na wymierzeniu kary za przestępstwo skarbowe z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary w sytuacji, gdy przepis

art. 37 § 1 pkt 1 kks dotyczy zachowań sprawcy znamiennej skutkiem w postaci „uszczipienia”, natomiast w realiach sprawy, zgodnie z opisem czynu, Oskarżonemu zostało przypisane wyłącznie „narażenie na uszczipienie”;

2. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 37 § 1 pkt 2 kks** (w zaskarżonym wyroku powołano „art. 37 § 2 kks”, co obrona traktuje jako oczywistą omyłkę i w tym zakresie nie podnosi odrębnego zarzutu apelacyjnego) **w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 7 § 1 kks**, polegającą na przyjęciu w kwalifikacji prawnej czynu wskazanych przepisów, w sytuacji gdy w szczególności przepis art. 37 § 1 pkt 2 kks dotyczy wyłącznie przypadków:

a. gdy sprawcy przypisana została wielość przestępstw skarbowych (więcej niż jedno), natomiast w związku z zastosowaniem przepisów art. 6 § 2 kks i art. 7 § 1 kks, ujawnionych w kwalifikacji prawnej, Oskarżonemu w realiach sprawy przypisane zostało tylko jedno przestępstwo skarbowe;

b. gdy sprawca z popełniania przestępstw skarbowych uczynił sobie stałe źródło dochodu, tymczasem w realiach sprawy taka sytuacja nie zaistniała;

3. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 38 § 2 pkt 1 kks**, poprzez uwzględnienie w podstawie wymiaru kary tego przepisu i zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary, w sytuacji gdy w realiach niniejszej sprawy nie zaistniały przesłanki do zastosowania wskazanego przepisu;

4. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) **błąd w ustaleniach faktycznych** polegający na przypisaniu Oskarżonemu zawyżonej kwoty narażonej na uszczipienie należności publicznoprawnej w postaci podatku akcyzowego w wysokości 4.409.314,00 zł

a naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem Sąd wymierzając karę obligatoryjnie uwzględnia stopień społecznej szkodliwości czynu biorąc pod uwagę m.in. wysokość uszczipionej lub narażonej na uszczipienie należności publicznoprawnej, jak również uwzględnia m.in. rozmiar ujemnych następstw czynu oraz stopień naruszenia ciężącego na sprawcy obowiązku finansowego - zatem zawyżenie ww. kwoty miało negatywny wpływ na wymiar kary dla Oskarżonego;

5. (dotyczy pkt 3 tiret drugi zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 37 § 1 pkt 1 kks**, polegającą na wymierzeniu kary za przestępstwo skarbowe z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary, w sytuacji gdy przepis ten dotyczy zachowań sprawcy znamiennej skutkiem w postaci „uszczipienia”, natomiast w realiach sprawy, zgodnie z opisem czynu, Oskarżonemu w zakresie przedmiotowego zachowania (tiret drugi) zostało przypisane jedynie „narażenie na uszczipienie”, zatem w zakresie tego zachowania - składającego się na przypisany czyn zabroniony - wymierzenie kary z zastosowaniem ww. instytucji jest bezpodstawne;

6. (dotyczy pkt 3 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu postępowania, tj. **art. 424 § 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks**, na skutek braku wyczerpującego przytoczenia i wyjaśnienia okoliczności, które Sąd I instancji miał na względzie przy wymiarze kary orzekanej w warunkach nadzwyczajnego obostrzenia kary

- a naruszenie to miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem z treści zaskarżonego wyroku wynika, że instytucja nadzwyczajnego obostrzenia kary została zastosowana w zakresie, w którym nie zaktualizowały się przesłanki do jej zastosowania;

7. (dotyczy pkt 3 zaskarżonego wyroku) **błąd w ustaleniach faktycznych** polegający na nieprawidłowym ustaleniu wartości przedmiotu czynu zabronionego (kwalifikowanego kumulatywnie z art. 86 § 1 kks), tj. nielegalnie wprowadzonych na obszar celny Wspólnoty Europejskiej papierosów bez znaków akcyzy o łącznej wartości rynkowej 5.459.943,50 zł, w sytuacji gdy w przypadku przestępstw z Rozdziału 7. kodeksu karnego skarbowego (art. 85 i n. - tzw. przestępstwa celne) zgodnie z **art. 53 § 17 kks** „Jeżeli kodeks nie stanowi inaczej...” **oraz art. 53 § 33a kks** wartością przedmiotu takich czynów zabronionych jest wartość celna towaru, a nie wartość rynkowa, co w

konsekwencji powoduje, że ani w przypadku tiretu pierwszego, ani w przypadku tiretu drugiego wartość przedmiotu czynu nie stanowi wielkiej wartości;

8. (dotyczy pkt 3 tiret pierwszy zaskarżonego wyroku) **błąd w ustaleniach faktycznych** polegający na przypisaniu Oskarżonemu uszczuplenia należności publicznoprawnych w postaci podatku akcyzowego w kwocie 2.560.000,00 zł oraz podatku VAT w kwocie 713.132,00 zł, w sytuacji gdy wysokość tych kwot jest znacznie zawyżona

a naruszenia z punktów 8. i 9. miały wpływ na treść wyroku, albowiem Sąd wymierzając karę obligatoryjnie uwzględnia stopień społecznej szkodliwości czynu biorąc pod uwagę m.in. wysokość uszczuplonej należności publicznoprawnej, jak również uwzględnia m.in. rozmiar ujemnych następstw czynu oraz stopień naruszenia ciążącego na sprawcy obowiązku finansowego - zatem ww. zawyżone kwoty miały negatywny wpływ na wymiar kary dla Oskarżonego;

9. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) **błąd w ustaleniach faktycznych** na skutek przyjęcia, iż czyn Oskarżonego polegał na uchyleniu się od opodatkowania w zakresie podatku akcyzowego należnego z tytułu czynności w postaci o] wewnątrzspółnotowego nabycia krajanki tytoniowej oraz b[produkcji papierosów z tej krajanki, w sytuacji gdy w odrębnym postępowaniu kontrolnym ówczesny organ kontroli skarbowej (terminologia z okresu sprzed reformy skarbowości) w drodze uprzednio wydanej decyzji wskazał inne podstawy faktyczne powstania obowiązku podatkowego w zakresie akcyzy

- a naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem Oskarżonemu przypisana została odpowiedzialność karna skarbowa za uchylanie się od opodatkowania z tytułu innego niż wskazany w prawomocnej decyzji organu skarbowego;

10. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 69 § 1 kks**, na skutek przyjęcia odpowiedzialności karnej skarbowej Oskarżonego z tego przepisu, w sytuacji gdy nie przypisano mu zachowania w postaci podjęcia czynności bezpośrednio związanych z produkcją, tym samym opis czynu przypisanego nie przesądza o tym, że zachowanie Oskarżonego zrealizowało wszystkie ustawowe znamiona czynu z art. 69 § 1 kks;

11. (dotyczy pkt 3 tiret pierwszy zaskarżonego wyroku) naruszenie przepisów postępowania, tj. **art. 167 kpk, art. 366 § 1 kpk i art. 410 kpk - wszystkie przepisy w zw. z art. 113 § 1 kks**, na skutek zaniechania wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, co przejawiało się w braku zbadania, którego dokładnie dnia powstał obowiązek podatkowy w podatku akcyzowym z tytułu importu papierosów, oraz zaniechania inicjatywy dowodowej w postaci zwrócenia się do właściwego urzędu celnego (terminologia z okresu sprzed reformy skarbowości) celem pozyskania informacji w zakresie ustalenia tej daty zgodnie z art. 6 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym

- a naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem Oskarżonemu przypisano odpowiedzialność karną skarbową z art. 54 § 1 kks, a czyn z tego przepisu, aby zaistniał, musi godzić w obowiązki podatkowe, tymczasem bez ustalenia, kiedy dokładnie powstał obowiązek podatkowy w zakresie akcyzy, nie można zweryfikować, czy w przypisanym tempore criminis doszło do popełnienia przypisanego skarbowego czynu zabronionego w zakresie akcyzy;

12. naruszenie przepisów postępowania, tj. **art. 167 i art. 170 § 1 pkt 2 i 5 kpk - oba przepisy w zw. z art. 113 § 1 kks** - na skutek bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych obrońcy Oskarżonego zgłoszonych w jego piśmie z dnia (...) r., w sytuacji dodatkowo niekonsekwentnego wskazywania przez Sąd I instancji przesłanki do oddalenia tych wniosków dowodowych (raz wobec stwierdzenia, iż zmierzają one wyłącznie do przedłużenia postępowania, a kolejny raz wobec stwierdzenia, że okoliczności mające być wykazane na ich podstawie nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia), w sytuacji gdy dowody objęte tymi wnioskami zmierzały do wykazania, że nie zostały zrealizowane ustawowe znamiona czynów przypisanych następnie Oskarżonemu

- a naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem uniemożliwiło ustalenie istotnych dla sprawy okoliczności;

13. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 54 § 1 kks**, na skutek bezpodstawnego uznania, iż Oskarżony jest sprawcą przestępstwa skarbowego określonego w tym przepisie, w sytuacji

gdy sprawcą na gruncie tego przepisu może być wyłącznie podatnik, a tymczasem w realiach sprawy nie można przypisać Oskarżonemu statusu podatnika akcyzy, tym samym nie doszło do wykazania, iż w przypadku zachowania Oskarżonego zrealizowane zostało przez niego znamię określające podmiot analizowanego czynu zabronionego;

14. (dotyczy pkt 3 tiret pierwszy zaskarżonego wyroku) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. **art. 54 § 1 kks w zw. z art. 53 § 27 kks, art. 37 § 1 pkt 1 kks i art. 38 § 2 pkt 1 kks**, poprzez uznanie, że w wyniku zachowania Oskarżonego nastąpił skutek w postaci „uszczipienia” cła, podatku akcyzowego i podatku VAT, co spowodowało bezpodstawne zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary;

15. (dotyczy pkt 3 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 86 § 1 kks**, poprzez pociągnięcie Oskarżonego do odpowiedzialności karnej skarbowej z tego przepisu, w sytuacji gdy w obrocie prawnym nie zaistniało znamię w postaci „należności celnej”;

16. (dotyczy pkt 3 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 54 § 1 kks**, na skutek bezpodstawnego uznania, iż Oskarżony w przedmiocie podatku VAT zrealizował znamię określające podmiot analizowanego czynu zabronionego - sprawcą może być wyłącznie podatnik podatku VAT, a ten status nie został prawidłowo ustalony w sprawie;

17. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. **art. 54 § 1 kks, art. 63 § 2 kks i art. 69 § 1 kks**, poprzez przyjęcie, że czyn przypisany Oskarżonemu godził w obowiązki przewidziane dla wyrobów akcyzowych, w sytuacji gdy w realiach tego czynu nie mamy do czynienia z wyrobami akcyzowymi;

18. (dotyczy pkt 2 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu postępowania, tj. **art. 413 § 2 pkt 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks**, na skutek lakonicznego stwierdzenia w opisie czynu, iż Oskarżony miał działać wbrew przepisom ustawy, bez wskazania, wbrew którym dokładnie przepisom i której dokładnie ustawy te działania miały być podejmowane

a naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, albowiem opis czynu nie pozwala na zrekonstruowanie, z których dokładnie de iure obowiązków podatkowych nie wywiązał się Oskarżony, co w świetle przypisanego mu skarbowego czynu zabronionego (kumulatywnie kwalifikowanego) ma wręcz fundamentalne znaczenie z uwagi zwłaszcza na tytuł Rozdziału 6. kodeksu karnego skarbowego;

19. [dotyczy pkt 4 lit, a) i b) zaskarżonego wyroku] obrazę przepisów prawa materialnego, tj. **art. 32 § 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks oraz w zw. z art. 29 pkt 4 kks i art. 2 § 2 kks**, na skutek zastosowania środka karnego w postaci ściągnięcia od Oskarżonego - solidarnie z innymi wskazanymi oskarżonymi – równowartości pieniężnej przypadku przedmiotów, które miały być uzyskane przez niego w wyniku popełnienia przestępstwa skarbowego przypisanego w pkt 3. tiret pierwszy oraz w pkt 2. zaskarżonego wyroku - odpowiednio w kwocie 3.200.000 zł (mającej odpowiadać wartości rynkowej papierosów) oraz w kwocie 110.400,00 zł (mającej odpowiadać wartości sprzedanych papierosów), w sytuacji gdy obrót przedmiotowymi papierosami był z mocy ustawy zabroniony z uwagi na brak nałożonych znaków akcyzy, w związku z czym de iure nie było podstawy do orzeczenie przedmiotowego środka karnego;

20. (dotyczy pkt 5 zaskarżonego wyroku) **błąd w ustaleniach faktycznych** polegający na dowolnym przyjęciu w opisie czynu, że Oskarżony podejmował wskazane w nim zachowania czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, w sytuacji gdy w realiach sprawy nie sposób wywodzić, iż to źródło dochodu miało charakter „stały”

- a naruszenie to miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem prowadziło do bezzasadnego przyjęcia przesłanki do zastosowania art. 305 ust. 3 ustawy Prawo własności przemysłowej i art. 65 § 1 kk oraz przypisania Oskarżonemu okoliczności ujemnych z punktu widzenia oceny jego postawy, co rzutowało negatywnie dla niego na podstawy wymiaru kary.

21. (dotyczy **pkt 5** zaskarżonego wyroku) **obrazę przepisów prawa materialnego, tj.** art. 305 ust. 1 i 3 ustawy Prawo własności przemysłowej, art. 12a ust. 2 i art. 14 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych oraz art. 24 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, **poprzez przypisanie**

Oskarżonemu odpowiedzialności karnej z tych przepisów, w sytuacji gdy jego zachowanie nie zrealizowało wszystkich znamion z tych przepisów;

22. (dotyczy pkt 6 zaskarżonego wyroku) obrazę przepisu prawa materialnego, tj. **art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk**, poprzez orzeczenie wobec Oskarżonego środka karnego w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody mającej zostać wyrządzonej przestępstwem przypisanym mu w punkcie 5. zaskarżonego wyroku - poprzez zapłatę kwoty 250.000,00 zł (we wskazanych wysokościach solidarnie z innymi oskarżonymi) - w sytuacji gdy zastosowanie tego środka karnego wymaga, aby zaistniała szkoda po stronie pokrzywdzonego, a zgodnie z opisem czynu przyjętym w punkcie 5. zaskarżonego wyroku do wyrządzenia szkody jednak nie doszło;

Mając powyższe na uwadze, w myśl art. 427 § 1 i 3 kpk oraz na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk - wszystkie przepisy w zw. z art. 113 § 1 kks – obrońca wniosł:

1. z uwagi na treść zarzutu apelacyjnego zawartego powyżej w pkt V.13 - o przeprowadzenie na rozprawie przed Sądem odwoławczym dowodów wskazanych w piśmie obrońcy Oskarżonego z dnia (...)
2. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.18 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. i w oparciu o art. 17 § 1 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks uniewinnienie Oskarżonego w tym zakresie;
3. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.14 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu, podstawy skazania i podstawy wymiaru kary przepisu art. 54 § 1 kks;
4. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.11 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu i podstawy skazania przepisu art. 69 § 1 kks;
5. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.10 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu (w tym o stosowną modyfikację wysokości narażonej na uszczuplenie kwoty podatku akcyzowego) i podstawy wymiaru kary ustaleń, zgodnie z którymi czyn Oskarżonego miałby godzić w obowiązek podatkowy w zakresie akcyzy z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia krajanki tytoniowej;
6. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.19 - o uchylenie zaskarżonego wyroku w części objętej jego pkt 2. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
7. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.1 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu zwrotów „co najmniej”, „nie mniej niż” i „nie mniejszej niż”;
8. w przypadku uwzględnienia zarzutów z pkt V.2 i V.4 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z podstawy skazania przepisu art. 37 § 1 pkt 1 kks, a z podstawy wymiaru kary przepisu art. 38 § 2 pkt 1 kks;
9. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.3 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wyeliminowanie z podstawy skazania przepisu art. 37 § 1 pkt 2 kks;
10. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.5 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 2. poprzez wskazanie w opisie czynu prawidłowo wyliczonej (znacznie niższej niż przypisana) kwoty narażonego na uszczuplenie podatku akcyzowego, bez zastosowania sankcyjnej stawki „x3”;
11. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.17 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu, iż działanie Oskarżonego godziło w obowiązek podatkowy zakresie podatku VAT;
12. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.16 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu oraz podstawy skazania przepisu art. 86 § 1 kks;

13. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.12 - o uchylenie zaskarżonego wyroku w części objętej jego pkt 3. tiret pierwszy i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, albowiem zebrane dowody nie pozwalają na wyeliminowanie uchybienia i orzekanie co do istoty sprawy;

14. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.15 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. poprzez:

a. w tirecie pierwszym - zmianę opisu czynu i przyjęcie w miejsce przypisanego skutku w postaci „uszczerplenia należności publicznoprawnej” skutku w postaci „narażenia na uszczerplenie należności publicznoprawnej”,

b. w podstawie skazania - wyeliminowanie przepisu art. 37 § 1 pkt 1 kks,

c. w podstawie wymiaru kary - wyeliminowanie przepisu art. 38 § 2 pkt 1 kks;

15. w przypadku uwzględnienia zarzutów z pkt V.6 i V.7 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. w zakresie wymierzonej kary i wymierzenie kary z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary nieuwzględniającej zachowania objętego pkt 3. tiret drugi zaskarżonego wyroku;

16. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.8 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. poprzez wskazanie prawidłowej wartości przedmiotu czynu zabronionego - w postaci wartości celnej towaru, a nie wartości rynkowej, i w konsekwencji wyeliminowanie z opisu czynu ustalenia, iż wartość ta była wielka w myśl art. 53 § 16 kks;

17. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.9 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 3. tiret pierwszy poprzez wskazanie w opisie czynu prawidłowo wyliczonej (znacznie niższej niż przypisana) kwoty narażonego na uszczerplenie podatku akcyzowego;

18. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.20 - o uchylenie zaskarżonego wyroku w jego pkt 4 lit. a) i b) na skutek uznania, iż nie zachodzą materialne przesłanki do nałożenia na Oskarżonego środka karnego z art. 32 § 1 kks;

19. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.21 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 5. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu ustalenia, że Oskarżony z przypisanego czynu „czynił sobie stałe źródło dochodu”;

20. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.22 - o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 5. poprzez wyeliminowanie z opisu czynu i podstawy skazania przepisów art. 305 ust. 1 i 3 ustawy Prawo własności przemysłowej, art. 12a ust. 2 i art. 14 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych oraz art. 24 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a z podstawy wymiaru kary wyeliminowanie przepisu art. 305 ust. 3 ustawy Prawo własności przemysłowej;

21. w przypadku uwzględnienia zarzutu z pkt V.23 - o uchylenie zaskarżonego wyroku w jego pkt 6. poprzez uznanie, iż nie zachodzą materialne przesłanki do nałożenia na Oskarżonego obowiązku z art. 46 § 1 kks.

I. Obrońca oskarżonego **W. W. (1) - adw. M. B.** zaskarżył powyższy wyrok w całości w pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, i 8. Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk. w zw. z art. 4 kpk. poprzez sprzeczne z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego ocenienie zebranych w sprawie dowodów tj. wyjaśnień oskarżonego W. W. (1), pozostałych współoskarżonych oraz zeznań świadków i tym samym dokonanie błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a polegających na:

a. uznaniu, że oskarżony W. W. (1) był członkiem zorganizowanej grupy przestępczej, którą kierował;

b. uznaniu, że oskarżony W. W. (1) zlecił J. M. (1) kupno hali w K. oraz wynajęcie hali w D., a następnie adaptację tych hal na potrzeby produkcji papierosów, prowadził negocjacje z dostawcami komponentów, koordynował całość przygotowań do produkcji, rozdzielał role pozostałym członkom grupy;

c. uznaniu, że W. W. (1) koordynował dostawy do K. krajanki tytoniowej, komponentów w postaci opakowań papierosów, bibuły i filtrów oraz koordynował prace robotników

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 5 par. 2 kpk., poprzez nie rozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego niedających się usunąć wątpliwości,

3. naruszenie prawa materialnego tj. art. 46 par. 1 kk. w brzmieniu obowiązującym do dnia 07.06.2010 r., poprzez jego błędne zastosowanie i tym samym orzeczenie od oskarżonego W. W. (1) na rzecz pokrzywdzonego P. P. (1) obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w pkt. 5 części rozstrzygającej wyroku poprzez zapłatę kwoty 250.000,00 zł. - w sytuacji gdy pokrzywdzony **nie poniósł szkody**.

4. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj. art. 424 par. 1 pkt. 1 kpk. w zw. z art. 410 kpk. i 2 par. 2 kpk. poprzez powołanie się na str. 21 uzasadnienia wyroku na dowód z dokumentu w postaci „protokołu taryfikacji, wyceny i wyliczenia należności celnych i podatkowych ” m.in. na karcie 645, tymczasem dokument na k. 645 stanowi „Spis z opisu rzeczy”

oraz z ostrożności procesowej:

5. rażąco niewspółmierność wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych oraz kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności i kary łącznej grzywny w wysokości 500 stawek dziennych, po 500 zł każda (czyli łącznie 250.000,00 zł.)

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów wskazanych w pkt. 1, 2, 3 i 5 części rozstrzygającej wyroku oraz uchylenie obowiązku naprawienia szkody orzeczonego w pkt. 6 wyroku, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

II. obrońca oskarżonego **Ł. M. (2) – adw. K. P.** z substytucji adw. R. G. (2) zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w zakresie pkt 26 sentencji.

Zaskarżonemu wyrokowi na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. obrońca zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k.s., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu i uznaniu oskarżonego Ł. M. (1) winnym zarzucanego mu czynu, podczas gdy przestępstwo stypizowane we wskazanym przepisie jest przestępstwem indywidualnym, a jego podmiotem może być tylko osoba prowadząca działalność legalną.

W przypadku nieuwzględnienia przez Sąd podniesionego wyżej zarzutu na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. w związku z art. 4 k.p.k., przez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, iż wyjaśnienia oskarżonego są niewiarygodne:

a. w zakresie braku jego świadomości, iż maszyny, które miał połączyć w linię produkcyjną miały być wykorzystywane do produkcji papierosów prowadzonej w sposób nielegalny, podczas gdy wbrew uznaniu Sądu są one spójne z wyjaśnieniami K. O. (1), a istotne ustalenia dotyczące przebiegu zdarzenia zostały oparte o wyjaśnienia J. M. (1) w sytuacji, gdy pomówienie współoskarżonego jest dowodem specyficznym podlegający specjalnie wnikliwej i ostrożnej ocenie,

b. w części dotyczącej dostarczenia przez Ł. M. (1) za pośrednictwem K. K. (1) komponentów do produkcji papierosów w postaci folii i kleju, podczas gdy zebrany w toku postępowania materiał dowodowy nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie tej okoliczności,

co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, mającym wpływ na treść wyroku, polegającym na przyjęciu, że oskarżony w okresie od dnia 8 kwietnia 2009 roku do dnia 27 maja 2009 roku w P., P. i D. z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, sam oraz wspólnie z K. O. (1) udzielił pomocy W. W. (1) i innym ustalonym osobom w podjęciu bez urzędowego sprawdzenia tj. bez zgłoszenia właściwemu naczelnikowi Urzędu Celnego czynności związanych bezpośrednio z produkcją wyrobów akcyzowych w postaci papierosów, w sytuacji, gdy ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonana z uwzględnieniem wymogów wynikających z art. 7 k.p.k. prowadzi do wniosku, że oskarżony nie popełnił czynu opisanego w punkcie 26 wyroku.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w związku z art. 437 § 2 k.p.k. obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

III. Obrońca oskarżonego **K. K. (1) – adv. Ł. C.** zaskarżył wyrok w całości, zarzucając na podstawie art. 438 § 3 kpk:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na ich treść, polegający na przyjęciu, iż oskarżony K. K. (1) dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy analiza okoliczności faktycznych mniejszej sprawy, w szczególności wyjaśnień oskarżonego wskazujących na brak świadomości istnienia grupy przestępczej oraz realizację jedynie zadań polegających na przywiezieniu posiłków pracownikom, przewiezieniu materiałów budowlanych czy transporcie, jak również relacji procesowej szeregu innych osób, opisujących w sposób analogiczny rolę oskarżonego K. K. (1), winna prowadzić do wniosków przeciwnych,

z ostrożności procesowej skarżonemu orzeczeniu zarzucił:

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na ich treść, polegający na przyjęciu, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów zabronionych w formie zjawiskowej współsprawstwa, w sytuacji gdy analiza zakresu pełnionych przez oskarżonego zadań winna prowadzić do przyjęcia, iż dopuścił się on ww. czynów w formie zjawiskowej pomocnictwa.

Obrońca oskarżonego K. K. (1) na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu. Z ostrożności procesowej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów w formie zjawiskowej pomocnictwa i w konsekwencji obniżenie wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego kary.

IV. Obrońca oskarżonego **K. O. (1) – adv. B. O.** zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w Z. G. w części dotyczącej skazania oskarżonego K. O. (1) - tj. w zakresie rozstrzygnięcia z punktu 27 wyroku - w całości na korzyść oskarżonego.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia obrazę przepisów prawa materialnego, a to:

1. art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 69 § 1 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s., wskutek błędnej subsumpcji bezspornie ustalonego zachowania przypisanego oskarżonemu K. O. pod normę prawną i mylnego przyjęcia, że „podjęcie czynności zmierzających do zmontowania linii produkcyjnej służącej do wyrobów tytoniowych” stanowi pomocnictwo dla innych osób do indywidualnego przestępstwa z art. 69 k.k.s. polegającego na „podjęciu bez urzędowego sprawdzenia czynności związanych z produkcją wyrobów akcyzowych”, w sytuacji gdy podjęcie czynności zmierzających do zmontowania linii produkcyjnej mogłoby być uznane za pomocnictwo do wytwarzania wyrobów tytoniowych - albowiem montaż linii pozostaje w bezpośrednim związku z taką ewentualną produkcją - montaż linii produkcyjnej nie stanowi natomiast pomocnictwa do „niezgłoszenia” organowi działalności akcyzowej, zarzucane zatem i przypisane K. O. zachowanie polegające na serwisie linii produkcyjnej nie stanowi pomocnictwa do przestępstwa skarbowego polegającego na niezgłoszeniu działalności akcyzowej ani żadnego innego przestępstwa skarbowego, gdyż pomiędzy zachowaniem rzekomego pomocnika a czynem skarbowym sprawcy bezpośredniego (zresztą przestępstwa indywidualnego) nie zachodzi bezpośredni związek,

2. art. 18 § 3 k.k. wskutek przypisania oskarżonemu popełnienia pomocnictwa do przestępstwa już dokonanego przez sprawcę właściwego, a więc wskutek wyrażenia niesłusznego poglądu prawnego, że przestępstwo w formie zjawiskowej pomocnictwa może być dokonane po dokonaniu czynu właściwego przez sprawcę indywidualnego, w sytuacji gdy pomoc może być udzielona przed popełnieniem czynu zabronionego lub w trakcie jego wykonania, „nie jest pomocnictwem pomoc udzielona po zakończeniu czynu zabronionego.” (wyr. SA w Szczecinie z 19.6.2008 r., II Aka 71/08, L.). Pomoc udzielona po popełnieniu czynu może stanowić odrębny typ czynu, art. paserstwa (art. 291 § 1 KK), poplecznictwa (art. 239 § 1KK), niezawiadomienia o popełnieniu niektórych przestępstw (art. 240 § 1 KK).

Adwokat B. O. na podstawie art. 427 § 1 kpk wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części i uniewinnienie K. O. (1) od przypisanego mu czynu zabronionego.

V. obrońca oskarżonego **S. P. (1) – adw. K. K. (2)** zaskarżył powyższy wyrok co do punktów od 28 do 32 i pkt 44 części dyspozytywnej wyroku, w całości na korzyść swojego mandanta. Na podstawie art. 427 § 2 kpk oraz art. 438 pkt 1-3 kpk zaskarżanemu wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, iż S. P. (1) dopuścił się zarzucanych mu czynów gdzie jedynym dowodem na jego sprawstwo i winę są pomówienia współoskarżonego J. M. (1), który niewątpliwie jest skonfliktowany z oskarżonym P. co wprost wynika ze zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego a brak jest innych obiektywnych dowodów, które mogłyby wzmacniać te wyjaśnienia i je uprawdopodobnić,

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 2 § 1 pkt. 1 § 2, art. 4, art. 5 § 2, art. 7 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną, lakoniczną i jednostronną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego z pominięciem okoliczności dla oskarżonego korzystnych, w tym:

[w zakresie czynu opisanego w pkt. 28 dyspozytywnej części wyroku]

a. bezkrytyczne i dowolne uznanie za wiarygodne wyjaśnień J. M. (1) w zakresie w jakim wskazał on, że oskarżony S. P. (1) nabył 400.000 paczek wyrobów tytoniowych w postaci papierosów pochodzenia zagranicznego różnych marek, nie oznaczonych polskimi znakami skarbowymi akcyzy

b. faktu, że obciążające S. P. (1) wyjaśnienia, w zakresie pomawiania go o zakup wyrobów tytoniowych nie znajdują odzwierciedlenia w pozostałym wiarygodnym i jednoznacznym materialnie dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, a pomawiający jest skonfliktowany ze S. P. (1)

c. praktycznie całkowite pominięcie spójnych i logicznych wyjaśnień oskarżonego;

[w zakresie czynu opisanego w pkt. 29 dyspozytywnej części wyroku]

a. odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom pomawiającego tj. J. M. (1) złożonych w czasie rozprawy sądowej w trakcie, których wskazał, że osobą odbierającą 12.000 paczek papierosów M. był jedynie Z. W. (1)

b. faktu, że obciążające S. P. (1) wyjaśnienia, w zakresie pomawiania go o zakup wyrobów tytoniowych nie znajdują odzwierciedlenia w pozostałym wiarygodnym i jednoznacznym materialnie dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, a pomawiający jest skonfliktowany ze S. P. (1)

c. praktycznie całkowite pominięcie spójnych i logicznych wyjaśnień oskarżonego.

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 kpk oraz art. 437 § 2 kpk, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego S. P. (1) od popełnienia zarzucanych mu czynów.

VI. obrońca oskarżonego **Z. W. (1) – adw. B. K.** zaskarżył powyższy wyrok co do punktów 28, 29, 31 i 44 części dyspozytywnej wyroku, dotyczącej swojego mandanta. Obrońca na podstawie art. 427§2 i art. 438 pkt 1, 2 i 3 kpk wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 w zw. z 5§2 kpk poprzez pominięcie przy ocenie wiarygodności dowodu z pomówienia, wskazanego w orzecznictwie SN kryterium konieczności wsparcia pomówienia innym dowodem, jak również przez niezastosowanie zasad prawidłowego rozumowania przy ocenie pomówienia, wskutek czego z faktu potwierdzenia jednej okoliczności wynikającej z wyjaśnień J. M. (1), wyciągnięto wniosek o prawdziwości innej okoliczności, choć ta nie została potwierdzona innymi dowodami,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, a mianowicie przyjęcie ustaleń faktycznych w zakresie winy i sprawstwa oskarżonego Z. W. (1) na niewiarygodnych i nie potwierdzonych innymi dowodami pomówieniach oskarżonego J. M. (1),
3. w zakresie czynu opisanego w pkt. 29 dyspozytywnej części wyroku obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 65§3 kks poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przypisanie oskarżonemu popełnienia tego przestępstwa w sytuacji, gdy nabyte przez niego wyroby tytoniowe nie były przedmiotem żadnego z przestępstw bazowych do przestępstwa paserstwa akcyzowego tj. 63, 64 ani 72 kks, w szczególności zaś nie były przedmiotem przestępstwa z art. 63§3 kks z uwagi na fakt, że nie są one wyrobem akcyzowym, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1,2,4 lub 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.

Ponadto obrońca oskarżonego Z. W. (1) na podstawie art. 427§1 kpk oraz art. 437§2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego Z. W. (1) od popełnienia zarzucanych mu czynów.

VII. obrońca oskarżonego **R. G. – adw. P. M.** wyrok Sądu Okręgowego w Z. G. Wydziału II Karnego z dnia (...) zaskarżył w całości. Powyższemu wyrokowi zarzucił :

1. na zasadzie art. 438 pkt 3 k.p.k. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegające na dokonaniu szeregu ustaleń stojących w sprzeczności z zebrany materiał dowodowy skutkujących błędnym przyjęciem, iż oskarżony R. G. (1) dopuścił się zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, podczas gdy wnikliwa analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego;
2. na zasadzie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. polegającą na przyjęciu tylko dowodów obciążających oskarżonego R. G. z pominięciem dowodów dla niego korzystnych, jak i budujących nieusuwalne wątpliwości, które winny być tłumaczone na korzyść tego oskarżonego oraz dokonaniu szeregu ustaleń stanowiących co najmniej nadinterpretację materiału dowodowego na niekorzyść oskarżonego.

Stawiając powyższe zarzuty na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 k.p.k. obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R. G. od popełnienia zarzucanych mu czynów lub ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Z. G..

VIII. Pełnomocnik **oskarżyciela posiłkowego (...) SA – adw. M. K.** zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Z. G. Wydział II Karny wydany w dniu (...) na niekorzyść oskarżonych W. W. (1), J. M. (1), K. K. (1) i R. G. w części tj. w zakresie obejmującym rozstrzygnięcie w pkt 41 sentencji wyroku o przepadku dowodów rzeczowych. Na podstawie art. 438 pkt I kpk w zw. z art. 427 kpk w/w orzeczeniu w zaskarżonej części zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 30 § 1 kkw zw. z art. 29 pkt 1 i 2 kks poprzez błędne zastosowanie tej normy jako podstawy orzeczenia przepadku dowodów rzeczowych opisanych w postanowieniu z k. 2467 akt pod poz. 2-9 oraz opisanych w postanowieniu z k. 2611-2612 akt pod poz. 120-124 i pod poz. 150-157 podczas gdy przepadek tych dowodów tj. matryc do druku znaków (...) i (...) na papierosie, wałków drukujących na folii aluminiowej, maszyn i urządzeń, części maszyn, dokumentacji i komponentów służących i przeznaczonych do wytwarzania papierosów

i oznaczania ich podrobionymi znakami towarowymi, winien być orzeczony zgodnie z wnioskiem oskarżyciela posiłkowego na podstawie art. 306 ust. 1 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej z jednoczesnym zarządzeniem zniszczenia tych dowodów rzeczowych na zasadzie art. 306 ust. 3 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 195 kkw.

W związku z powyższym pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji w zaskarżonej części dotyczącej orzeczenia o przepadku dowodów rzeczowych poprzez orzeczenie przepadku dowodów rzeczowych:

- opisanych w postanowieniu z dnia (...) pod poz. 2-9 akt (k. 2467 akt);
- opisanych w postanowieniu z dnia (...) r. pod poz. 120-124 oraz pod poz. 150-157 akt (k. 2611-2612 akt)

na podstawie art. 306 ust. 1 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej z jednoczesnym zarządzeniem zniszczenia tych dowodów zgodnie z dyspozycją art. 306 ust. 3 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 195 kkw, względnie - w odniesieniu do dowodu rzeczowego opisanego pod poz. 150 postanowienia z dnia (...) r. (tj. dokumentacja techniczna maszyn) z zarządzeniem pozostawienia tego dowodu w aktach sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z uwagi na ilość i obszerność zarzutów podniesionych w poszczególnych apelacjach zostały one mówione kolejno poczynając od apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego W. W. (1), ze wskazaniem odpowiedniego punktu w apelacji oraz dla większej przejrzystości omawianych zarzutów, wyjątkowo w odniesieniu do apelacji adw. P. O. z ich powtórzeniem, także z uwagi na ich skomplikowany charakter.

Apelacja wniesiona przez obrońcę W. W. (1), adw. P. O. okazała się częściowo uzasadniona. Zaskarża wyrok w części, tj. w punktach 2, 3, 4, 5 i 6 (części skazującej W. W. (1) oraz nakładającej na niego środki karne) na korzyść oskarżonego.

Zarzuty:

1. *Obraza przepisów postępowania (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 442 § 3 k.p.k. (wszystkie przepisy w związku z art. 113 § 1 k.k.s.), polegająca na bezzasadnym przyjęciu w opisie czynu przypisanego oskarżonemu, że sprowadził on na terytorium kraju poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy krajankę tytoniową w ilości „co najmniej” 11.100 kg oraz, że podjął czynności związane z produkcją papierosów, w ramach której wyprodukował „nie mniej niż” 6.658.640 sztuk o wartości rynkowej „nie mniejszej niż” 3.062.974,40 zł – a takie zastrzeżenia stanowią o niewywiązaniu się z obowiązku dokładnego określenia czynu przypisanego, niedopuszczalnym przełamaniu zasady domniemania niewinności oraz zasady in dubio pro reo ponad te ustalenia, które Sąd I instancji przyjął za udowodnione.*

Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ czyn przypisany nie został określony dokładnie, gdyż z niekorzystnym dla oskarżonego zastrzeżeniem o możliwości popełnienia przez niego czynu zabronionego w rozmiarze większym, niż ustalony przez Sąd Okręgowy, co mogło wpłynąć na ocenę społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji na orzeczoną karę.

Zarzut dotyczący obrazy przepisów postępowania, tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 442 § 3 k.p.k. (wszystkie przepisy w związku z art. 113 § 1 k.k.s.), polegający na przyjęciu w opisie czynu przypisanego oskarżonemu sformułowań „co najmniej”, „nie mniej niż”, „nie mniejszej niż” należy uznać za zasadny. Brzmienie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. wyraźnie wskazuje na to, że wyrok skazujący powinien zawierać dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu. Sąd ma obowiązek takiego skonstruowania opisu czynu zabronionego

przypisanego oskarżonemu, aby był on jednoznaczny i nie dawał możliwości różnorodnych jego interpretacji (wyrok SN z dnia 31 stycznia 2018 r., V KK 286/17, LEX nr 2449308).

W świetle powyższej regulacji oczywistym wydaje się być, iż określenia: „co najmniej”, „nie mniej niż”, „nie mniejszej niż”, które zostały użyte w zaskarżonym wyroku w opisie przypisanego oskarżonemu czynu, nie powinny się w nim znaleźć. Zgodnie z utartą linią orzecniczą wyrażenia takie sugerują, że przyjęto więcej ponad to, co Sądowi udało się ustalić, a to należy uznać za sprzeczne z normą zawartą w art. 5 § 2 k.p.k. (SA w K. II AKA 46/12, Prok. i Pr. 2012, nr 11, poz. 27; SA w K. II AKA 153/12, KZS 2013, z.1, poz. 56; SA w B. II AKA 39/14, OSA Apelacji B. 2014, z. 2-3, s. 37).

Za błędne zatem należy uznać nieprecyzyjne ustalenia wartości i ilości dokonane przez Sąd Okręgowy poprzez posłużenie się wymienionymi wcześniej wyrażeniami. Nie są dopuszczalne ustalenia tego rodzaju ze względu na treść przytoczonego już wcześniej przepisu zawartego w art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., który wskazuje na powinność Sądu dokładnego oznaczenia przypisanego czynu, ale także ze względu na art. 5 § 2, w którym wyrażono wprost zasadę in dubio pro reo. Zgodnie z tą zasadą w przypadku, gdy niemożliwym jest ustalenie danej ilości lub wartości przez sąd dokładnie, winien on przyjąć taką ilość bądź wartość, która nie budzi wątpliwości. Dokonywanie ustaleń ponad to, co zostało udowodnione w procesie, jest niedopuszczalne.

W orzecnictwie wyrażony został również pogląd, zgodnie z którym w przypadku, gdy nie jest możliwe określenie przez sąd dokładnej kwoty, powinna zostać przyjęta kwota, która nie budzi wątpliwości wraz z oznaczeniem „co najmniej” lub „nie mniej niż”. Takie oznaczenie jest jednak możliwe wyłącznie w przypadku, gdy pewnym jest, że rzeczywista wartość była wyższa, lecz nie jest możliwe jej określenie (postanowienie SN z dnia 4 stycznia 2011 r., III KK 184/10, OSNKW 2011, nr 4, poz. 33). W przedmiotowej sprawie taka okoliczność jednak nie zachodzi.

W konsekwencji wyrok w zaskarżonej części Sąd Apelacyjny zmienił w ten sposób, że z pkt 2, 10, 19 i 35 wyroku eliminuje zwroty „nie mniej niż”, „nie mniejszej niż” i „co najmniej”;

2. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. (w zaskarżonym wyroku powołano art. 37 § 1 k.k.s., co obrona traktuje jako oczywistą omyłkę i w tym zakresie nie podnosi odrębnego zarzutu apelacyjnego) polegającą na przyjęciu w kwalifikacji prawnej czynu wskazanego przepisu oraz na wymierzeniu kary za przestępstwo skarbowe z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary, w sytuacji, gdy przepis art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. dotyczy zachowań sprawcy znamiennych skutkiem w postaci „uszczipienia”, natomiast w realiach sprawy, zgodnie z opisem czynu, oskarżonemu zostało przypisane wyłącznie „narażenie na uszczipienie”.*

Zarzut skarżącego okazał się niezasadny. Skarżący podniósł, iż w przedmiotowej sprawie brak jest przesłanek do zastosowania art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. Sąd może bowiem zastosować instytucję nadzwyczajnego obostrzenia kary, która została przewidziana w tym przepisie w przypadku wystąpienia jednej z dwóch dwóch przesłanek, a mianowicie spowodowania uszczipienia należności publicznoprawnej dużej wartości albo przesłanki dużej wartości przedmiotu czynu zabronionego. Jak wskazuje w apelacji skarżący przepis art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. dotyczy zachowań, których skutkiem jest „uszczipienie”, natomiast w przedmiotowej sprawie oskarżonemu przypisane zostało przez Sąd I instancji „narażenie na uszczipienie”. obrońca oskarżonego w środku odwoławczym podniósł, że „uszczipienie” i „narażenie na uszczipienie” nie są tożsamymi znaczeniowo znamionami (str. 16 apelacji).

Sąd I instancji uznał oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa skarbowego, którego skutek polega na narażeniu podatku akcyzowego na uszczipienie. Zatem oskarżony został uznany za winnego czynu polegającego na narażeniu należności publicznoprawnej na uszczipienie, a nie na jej uszczipieniu. Zgodnie z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. warunkiem zastosowania instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary jest przypisanie sprawcy popełnienia przestępstwa skarbowego, w wyniku którego nastąpiło uszczipienie należności publicznoprawnej. Warunek ten nie został spełniony. Brak stwierdzenia w opisie przestępstwa skarbowego, że należność publicznoprawna została uszczipiona sprawił, że Sąd I instancji nie mógł zastosować przepisu art. 37 § 1 pkt 1.

Należy podkreślić, że jeżeli przepisy ustawy z zaistnieniem danej okoliczności wiążą skutki prawne, okoliczność ta winna znaleźć się w opisie czynu zawartym w treści wyroku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 30 grudnia 2014 r., II AKa 352/14, LEX nr 1659164).

Sąd Apelacyjny pragnie zauważyć, że opis czynu, który przypisywany jest oskarżonemu, powinien być skonstruowany możliwie dokładnie biorąc pod uwagę przepisy ustawy karnej, które zostały przez oskarżonego naruszone. Sąd orzekający posiada pewną swobodę w tworzeniu opisu czynu zabronionego, która umożliwia zastąpienie literalnego brzmienia ustawy określającego znamię przestępstwa dokonanymi przez sąd ustaleniami faktycznymi należycie wypełniającymi treść tego znamienia (wyrok SN z 22 października 2009 r., IV KK 111/09, OSNwSK 2009, poz. 2120). Konstatując powyższe rozważania należy stwierdzić, że opis czynu może być uczyniony nawet w języku ogólnym, nie jest zatem konieczne posłużenie się językiem ściśle prawniczym. Kluczowe jest, by opis ten odpowiadał znamionom przewidzianym w przepisie określającym dany typ czynu zabronionego. Z jego analizy musi wynikać wniosek, że dane znamię jest w opisie zawarte, choć nie zostało wyrażone wprost (postanowienie SN z 8 maja 2018 r., II KK 29/18, LEX 2495959). Z opisu przestępstwa skarbowego dokonanego przez Sąd I instancji nie można jednak wywnioskować, że Sąd przypisał oskarżonemu skutek w postaci uszczuplenia należności publicznoprawnej w sytuacji, gdy w opisie tego przestępstwa znajduje się sformułowanie „narażenia na uszczuplenie”. Wymagałoby to przypisania temu sformułowaniu szerszego zakresu, niż wynika to z jego brzmienia. Uszczuplenie stanowi bowiem dalej idący skutek, niż narażenie na uszczuplenie.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. stawia wymaganie, by zachowanie, które ostatecznie zostało przypisane oskarżonemu, było ujęte w wyroku skazującym w sposób precyzyjny. Według ugruntowanego już orzecznictwa – zawarty w orzeczeniu merytorycznym opis czynu, za który podsądny został ostatecznie skazany, powinien uwzględniać wszelkie znamiona typu czynu zabronionego pod groźbą kary, a więc zarówno cechy przedmiotowe przestępstwa, jak i podmiotowe. Żaden więc element, który jest konstytutywny dla uznania danego zachowania za bezprawne i karalne, nie powinien zostać pominięty w wyroku skazującym. Jeśli bowiem sprawca został uznany za winnego określonego przestępstwa, to uważa się, że przypisano mu to (i tylko to), co znalazło się ostatecznie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu (T. S., Karne postępowanie - opis czynu przypisanego w wyroku a ustawowe określenie znamion czynu zabronionego. Głosa do wyroku SN z dnia 19 maja 2015 r., V KK 53/15, OSP 2017/4/33).

Wskazać należy w tym miejscu, że redakcja wyroku Sądu I instancji oraz jego uzasadnienie wykazują pewne niedoskonałości. Sąd Okręgowy w opisie czynu odwołał się do brzmienia przepisu karnego (art. 54 § 1 k.k.s.), zgodnie z którym znamieniem przestępstwa skarbowego w nim stypizowanego jest „narażenie na uszczuplenie”, a nie „uszczuplenie”. Kategorie te są w istocie od siebie odrębne, jednak należy podkreślić fakt ich ścisłego powiązania. W przedmiotowej sprawie narażenie na uszczuplenie przeszło bowiem w samo uszczuplenie wraz z wytworzeniem papierosów.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, zgodnie z którym w praktyce stosowania prawa rzadko się zdarza, że sprawca zachowaniem polegającym na nieujawnieniu przedmiotu lub podstawy opodatkowania czy niezłożeniu deklaracji powoduje niebezpieczeństwo uszczuplenia podatku. Najczęściej sprawca powoduje skutek w postaci uszczuplenia podatku. Okoliczność ta ma swoje źródło w fakcie, że najczęściej obowiązek działania zgodnego z prawem podatkowym – ujawnienia i złożenia – jest równoczesny z obowiązkiem zapłaty podatku. Ten zatem, kto nie składa deklaracji w terminie, powoduje swoim zachowaniem uszczuplenie, o ile termin złożenia deklaracji i termin zapłaty podatku są tożsame (tak trafnie K. B., Uchylenie się od opodatkowania w świetle kodeksu karnego skarbowego, Doradztwo (...) 2006, nr 7–8, s. 31 i n.). Jedynie w tych sytuacjach, gdzie termin ujawnienia przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub złożenia deklaracji są wyznaczone wcześniej od terminu zapłaty podatku, sprawca – nie ujawniając czy nie składając – powoduje skutek w postaci niebezpieczeństwa uszczuplenia (takie konstrukcje przyjmuje się w podatku od nieruchomości czy w podatku rolnym) (K. P., Ł. G., R. T., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, (...), 2017).

W przedmiotowej sprawie, jak wskazał w uzasadnieniu Sąd Okręgowy, opodatkowanie podatkiem akcyzowym wynika w przypadku opisanej działalności z podjęcia przez oskarżonych działań opisanych w art. 8 ust. 1 ustawy o podatku

akcyzowym z 2008 r., m.in. produkcji wyrobów akcyzowych, w tym papierosów. Podatek ten jest obliczany na podstawie ilości towaru (art. 99 ust. 2 i nast. ww. ustawy) i w przypadku papierosów należny jest z chwilą wytworzenia, o ile nie nastąpiło to w składzie podatkowym w ramach procedury zamieszenia poboru akcyzy. Biorąc pod uwagę powyższe regulacje należy stwierdzić, że oskarżeni byli zobowiązani do odprowadzenia podatku, jednak nie uczynili tego. W rezultacie doszło do jego uszczuplenia.

Za wystąpieniem skutku w postaci uszczuplenia przemawia także charakter podatku akcyzowego, który oparty jest na zasadzie samoobliczenia: przepis art. 53 § 28 k.k.s. zawiera definicję narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej. Formalnie sama idea narażenia spowodowania uszczerbku w dobrach chronionych w prawie karnym nie jest niczym zaskakującym. Nawiązanie do tej szczególnej grupy czynów zabronionych jest zaś jednoznaczne, skoro wskazano, że w wyniku dokonania czynu zabronionego jest wysoce prawdopodobne zaistnienie uszczerbku finansowego, który jednak nie musi nastąpić. Niewątpliwie w kontekście czynów zabronionych z Kodeksu karnego skarbowego, polegających na uchyleniu się od zapłaty podatku, pojęcie to sprawia oczywiste trudności interpretacyjne. W szczególności dotyczy to podatków opartych na zasadzie samoobliczenia. Trafnie bowiem wskazano w uzasadnieniu do postanowienia SN z 28.01.2009 r., V KK 309/08314, że w odniesieniu do podatku dochodowego, tj. podatku opartego na zasadzie samoobliczenia, faza narażenia podatku na uszczuplenie nie występuje. Jeśli podatnik złoży zeznanie, w którym podaje nieprawdę co do wysokości dochodu oraz wynikającego stąd zobowiązania podatkowego, i z tej też przyczyny nie zostanie w terminie wpłacony należny podatek, to w ten sposób sprawca dopuszcza się uszczuplenia tej należności. Uszczuplenie to następuje z upływem ostatniego dnia terminu, w którym podatek, na skutek uchylenia się osoby zobowiązanej, nie został wpłacony. Wydaje się więc, że trafnie wskazuje L. W., że praktycznego znaczenia tej szczególnej koncepcji normatywnej nie należy przeceniać. W kontekście zdarzeń powodujących zagrożenie powstania stanu uszczuplenia należności publicznoprawnej za trafne uznać należy niektóre okoliczności ujęte w treści uzasadnienia do wyroku SN z 11.02.2003 r., IV KKN 21/00317, w postaci: niezgłoszenia danych mogących mieć wpływ na ustalenie zobowiązania podatkowego powstającego w drodze decyzji organu podatkowego lub podania takich danych niezgodnie z rzeczywistością, nierzetelnego prowadzenia ksiąg (choć jednocześnie uzasadnienie wydaje się wskazywać na szeroką interpretację każdego wypadku uchylenia się od opodatkowania, także w sytuacji, w której mamy do czynienia z samoobliczeniem podatku i jego zapłatą przez podatnika (Zgoliński I. (red.), Konarska-Wrzosek V., Oczkowski T., Skorupka J., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, WKP, 2018).

Skarżący jednocześnie podniósł w uzasadnieniu apelacji, iż w przedmiotowej kwestii irrelevantna pozostaje wartość przedmiotu czynu zabronionego. Wskazuje, że czyny znamienne zachowaniem sprawcy, tu w postaci uchylenia się od zapłaty podatku (art. 54 k.k.s.), mogą być wiązane jedynie z przesłanką odnoszącą się do „uszczuplenia”. Tym samym, zdaniem skarżącego, Sąd I instancji prawidłowo nie powołał się na tę przesłankę (str. 15 apelacji).

Zauważyć należy nadto, że obrońca oskarżonego zdaje się nie negować w apelacji samego zajścia skutku w postaci uszczuplenia, a wskazuje, że Sąd Okręgowy owego skutku nie stwierdził. Wskazuje na to także dalsza część apelacji, w której skarżący wskazuje na decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w B., która określa wymiar zobowiązania podatkowego powstałego w związku z działaniami przypisanymi oskarżonemu w pkt 2 wyroku (k.3772 i nast.). Decyzje te zostały uznane za dowód w sprawie, a z ich treści wynika, że organy skarbowe uznały podatek za należny, a także określiły datę jego powstania (...).

Obrońca oskarżonego wskazał nadto we wniesionej apelacji, iż art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w istocie zawiera dwie odrębne przesłanki o charakterze rozdzielnym, które nie mogą występować łącznie, powołując się w tym przedmiocie na uchwałę SN z dnia 29 października 1971 r. (VI KZP 89/70, OSNKW 1972, nr 2, poz. 22) (str. 15-16 apelacji). Pogląd wyrażony w uchwale, na co wskazuje pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego w odpowiedzi na apelację obrońcy oskarżonego, został wyrażony na podstawie nieobowiązującego już stanu prawnego, gdy system podatkowy był nadto skonstruowany w sposób odmienny od obecnego. Ponadto pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego podniósł, iż analiza art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w jego aktualnym kształcie nie daje podstawy do rozłącznego traktowania przesłanek obostrzenia kary i tym samym wykluczania przesłanki wartości przedmiotu czynu w sytuacji, gdy dochodzi do obostrzenia kar za niektóre przestępstwa. W kwestii tej bowiem brzmienie przepisu jest jasne, a wykładnia przedstawiona przez obrońcę

oskarżonego wydaje się prowadzić do rozumienia tego przepisu w sposób spreczny z tym, na jaki wskazuje jego literalny kształt. Należy jednakże zauważyć, że w przepisie będącym przedmiotem powyższego wyводу ustawodawca posłużył się wyrażeniem „albo”, które stanowi alternatywę wykluczającą (rozłączną). Dotyczy ona wyboru pomiędzy dwoma wykluczającymi się alternatywami, zatem wykładnia językowa tego przepisu wskazuje na to, że należy przyznać rację skarżącemu, iż przesłanki w tym przepisie zawarte nie mogą występować łącznie.

Jednakże nawet, jeżeli pogląd przedstawiony przez obrońcę oskarżonego w apelacji jest uzasadniony, to zauważyć należy, że czyn przypisany oskarżonemu w pkt 2 wyroku zakwalifikowany został nie tylko z art. 54 § 1 k.k.s., ale także z art. 69 § 1 k.k.s. Znamiona tego czynu nie obejmują uszczuplenia jakiegokolwiek daniny, lecz podjęcie określonych działań (związanych m.in. z produkcją) bez uprzedniego dopełnienia obowiązków formalnych. Przyjmując więc opisywaną wykładnię, w przypadku tym znajdzie zastosowanie przesłanka obostrzenia związana z wartością przedmiotu przestępstwa. Ta zaś pozostaje duża, choć Sąd Okręgowy nie zaakcentował tego w sposób wystarczająco jasny w orzeczeniu (pkt 2 zaskarżonego wyroku).

3. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s. (w zaskarżonym wyroku powołano art. 37 § 2 k.k.s., co obrona traktuje jako oczywistą omyłkę i w tym zakresie nie podnosi odrębnego zarzutu apelacyjnego) w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s., polegającą na przyjęciu w kwalifikacji prawnej czynu wskazanych przepisów w sytuacji, gdy w szczególności przepis art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s. dotyczy wyłącznie przypadków:*

a. *gdy sprawcy została przypisana wielość przestępstw skarbowych (więcej niż jedno), natomiast w związku z zastosowaniem przepisów art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s., ujawnionych w kwalifikacji prawnej, oskarżonemu w realiach sprawy przypisane zostało tylko jedno przestępstwo skarbowe;*

b. *gdy sprawca z popełniania przestępstw skarbowych uczynił sobie stałe źródło dochodu, tymczasem w realiach sprawy taka sytuacja nie zaistniała.*

Sąd Apelacyjny uznał powyższy zarzut za zasadny. Skarżący wskazał w apelacji na brak w przedmiotowej sprawie przesłanki w postaci uczynienia sobie przez oskarżonego z popełniania przestępstw skarbowych stałego źródła dochodu. Zgodnie bowiem z zaskarżonym wyrokiem, jak stwierdza skarżący, oskarżonemu zostało przypisane popełnienie skarbowego czynu zabronionego w warunkach kumulacji i czynu ciągłego na podstawie art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. Oskarżonemu zarzuca się zatem popełnienie jednego przestępstwa skarbowego. Obrońca oskarżonego podniósł ponadto w apelacji, iż na gruncie przepisu art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s. nadzwyczajne obostrzenie kary możliwe jest tylko w przypadku, gdy sprawca uczynił sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu, przy czym podkreślenia wymaga użycie przez ustawodawcę sformułowania „przestępstw”, co oznacza konieczność wystąpienia ich w liczbie mnogiej. Natomiast, zgodnie ze wskazaniem skarżącego, oskarżonemu przypisano tylko jedno przestępstwo skarbowe, a zatem zastosowanie wobec oskarżonego na tej podstawie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary jest niezgodne z literalnym brzmieniem ustawy.

Kodeks karny skarbowy dla spełnienia przesłanki uczynienia sobie z przestępstw skarbowych stałego źródła dochodu wymaga w istocie zaistnienia co najmniej dwóch przestępstw skarbowych - w przeciwieństwie do regulacji zawartej w Kodeksie karnym, gdzie wystarczające jest jedno przestępstwo. (wyrok SA w Gdańsku z 25 czerwca 2015 r., II AKA 201/15, Kwartalnik Sądowy Apelacji G. 2015, nr 4, s. 232 i n.). Biorąc pod uwagę powyższe, nie jest zatem możliwe zastosowanie nadzwyczajnego obostrzenia kary względem sprawcy, który popełnił przestępstwo skarbowe w warunkach czynu ciągłego. Zgodnie bowiem z normą zawartą w art. 6 § 2 k.k.s. dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności, uważa się za jeden czyn zabroniony. Należy zatem uznać, że choć przypisano oskarżonemu przestępstwo ciągłe, na które składa się wiele zachowań, to jednak przypisano mu tylko jedno, a nie kilka przestępstw.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny wyrok w zaskarżonej części zmienił w ten sposób, że z podstawy prawnej skazania i wymiaru kary za czyn z pkt 2, 10, 19 i 35 wyroku wyeliminował przepis art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s.;

4. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. poprzez uwzględnienie w podstawie wymiaru kary tego przepisu i zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary w sytuacji, gdy w realiach niniejszej sprawy nie zaistniały przesłanki do zastosowania wskazanego przepisu.*

Zarzut podniesiony przez skarżącego okazał się niezasadny. Odnosząc się do kolejnego zarzutu należy zwrócić uwagę, że zakres zastosowania instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary został uregulowany w art. 37 § 1 pkt 1-7 k.k.s. W przepisie tym ustawodawca umieścił osiem wypadków, w których sąd obowiązany jest orzec karę nadzwyczajnie obostrzoną, a zastosowanie tej instytucji następuje poprzez użycie mechanizmów z art. 38 § 1 i 2 k.k.s. Zatem przy przyjęciu, że nie zaistniały przesłanki do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 37 § 1 pkt 1 i 2 k.k.s., należy uznać, że nie było także podstaw do zastosowania przez Sąd I instancji art. 38 § 1 i 2 k.k.s.

Należy jednak zauważyć, że nie została zakwestionowana przez skarżącego podstawa wskazana w art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s., a Sąd Apelacyjny za uzasadnione uznał zastosowanie art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s., zatem obostrzenie na tej podstawie trzeba uznać za prawidłowe. W konsekwencji zastosowanie przepisu art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. jest w pełni uzasadnione.

5. *Błąd w ustaleniach faktycznych (dot. pkt 2 wyroku) polegający na przypisaniu oskarżonemu zawyżonej kwoty narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej w postaci podatku akcyzowego w wysokości 4.409.314,00 zł.*

Naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem Sąd wymierzając karę obligatoryjnie uwzględnia stopień społecznej szkodliwości czynu biorąc pod uwagę m.in. wysokość uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej, jak również uwzględnia m.in. rozmiar ujemnych następstw czynu oraz stopień naruszenia ciężącego na sprawcy obowiązku finansowego – zatem zawyżenie ww. kwoty miało negatywny wpływ na wymiar kary dla oskarżonego.

Zarzut podniesiony przez skarżącego okazał się niezasadny. Sąd I instancji przypisując oskarżonemu kwotę 4.409.314,00 zł narażonego na uszczuplenie podatku akcyzowego, powołał się na dowody w postaci protokołu taryfikacji, wyceny i wyliczenia należności celnych i podatkowych (k. 645 i k.1669 akt) oraz decyzji podatkowej (k. 3763-3782 akt). obrońca oskarżonego podniósł w apelacji, iż wyliczenia dokonane na podstawie powyższych dowodów nie mogą być brane pod uwagę na gruncie odpowiedzialności karnoskarbowej.

Wyliczeń tych dokonano na podstawie art. 99 ust. 2 pkt 1 i 2, ust 8 i 9 ustawy o podatku akcyzowym z dnia 6 grudnia 2008 roku. Zdaniem skarżącego wyliczenia w oparciu o wskazany przepis art. 99 ust. 9 nie są dopuszczalne w postępowaniu karnoskarbowym. Zgodnie z tym przepisem maksymalną cenę detaliczną stanowiła wówczas trzykrotność wartości najpopularniejszej kategorii cenowej. Taka trzykrotna wartość o charakterze sankcyjnym została zastosowana w decyzji podatkowej, na którą powołał się Sąd I instancji, a następnie wyliczenie na tej podstawie zostało podtrzymane w czynie przypisanym oskarżonemu wyrokiem Sądu I instancji.

Obrońca oskarżonego wskazał, że właściwe ustalenie kwoty narażonej na uszczuplenie w postępowaniu karnoskarbowym następuje na podstawie jej wyliczenia w taki sposób, który wskazuje na kwotę należną w sytuacji, gdyby sprawca dopełnił nałożone na niego obowiązki przez ustawę podatkową. Skarżący powołał przy tym pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy, zgodnie z którym istota przestępstwa przemytu celnego polega na uchyleniu się sprawcy od przedstawienia lub zgłoszenia towaru organowi celnemu, aby uniknąć przez to obowiązku uiszczenia należnego cła lub opłaty celnej. Inaczej mówiąc: w przepisie art. 86 § 1 k.k.s. chodzi o narażenie na uszczuplenie tej należności celnej, którą sprawca byłby zobowiązany uiszczyć, gdyby przywożąc towar dopełnił określonego w tym przepisie obowiązku celnego (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2005 r., III KK 134/04, OSNKW 2005/7-8/68, Wokanda 2005/12/19, Biul.SN 2005/7/21).

Należy zwrócić jednakże uwagę na fakt, że powołane powyżej przez obrońcę oskarżonego postanowienie SN dotyczy przemytu celnego, zatem podstawa należności jest odmienna. Także stan faktyczny w znaczącym stopniu różni

się od tego, który wystąpił w przedmiotowej sprawie (na co wskazuje pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego w odpowiedzi na apelację – str. 18). W przytoczonym przypadku sprawcy nie byłoby zobowiązani do zapłaty należności publicznoprawnej, gdyby działali legalnie. W przedmiotowej sprawie natomiast w przypadku legalności działania, powstaje obowiązek uiszczenia daniny. Ponadto w rzeczonyj sprawie stawka sankcyjna zastosowana została nie tylko z powodu nieuiszczenia daniny, ale także przez nieoznaczenie papierosów ceną maksymalną. Kwota, która jest wynikiem zastosowania stawki sankcyjnej jest wartością należności publicznoprawnej od produktów, które nie zostały oznaczone ceną maksymalną i nie stanowi kwoty, od której sprawcy zostaliby zwolnieni, składając dodatkowe oświadczenie bądź deklarację.

Ponadto w przedmiotowej sprawie ujawniły się wątpliwości nie tylko odnośnie do kwestii związanych z samą stawką sankcyjną, ale także do możliwości zastosowania jej w przypadku, gdy nie doszło do przeprowadzenia kontroli skarbowej w danej sprawie, a na którą to kontrolę wskazują przepisy ustawy o podatku akcyzowym jako przesłance stosowania rzeczonyj stawki. Podkreślenia wymaga w tym miejscu fakt, że kontrola taka została przeprowadzona (por. powołane decyzje), co niewątpliwie uzasadnia prawidłowość przyjętej metody wyliczenia uszczuplenia.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że prawidłowe ustalenie kwoty należności publicznoprawnej narażonej na uszczuplenie ma istotne znaczenie dla orzeczenia właściwego wymiaru kary oskarżonemu przez sąd. Zgodnie z normą zawartą w przepisie art. 115 § 2 k.k. w zw. z art. 53 § 7 k.k.s. przy ocenie stopnia szkodliwości popełnionego przestępstwa skarbowego sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonych dóbr, sposób i okoliczności popełnienia czynu, postać zamiaru, motywację sprawcy i towarzyszące mu pobudki, a także wagę naruszonych obowiązków finansowych i wysokość uszczuplonych lub narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych. Zatem wysokość uszczuplonych lub narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych stanowi relewantną okoliczność wpływającą na zwiększenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sprawcy. Jednakże w przedmiotowej sprawie kwestia przypisania oskarżonemu W. kwoty podatku akcyzowego narażonego na uszczuplenie została dokonana prawidłowo przez Sąd I instancji.

6. *Obraza przepisu prawa materialnego (dot. pkt 3 tiret drugi wyroku), tj. art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s., polegająca na wymierzeniu kary za przestępstwo skarbowe z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary w sytuacji, gdy przepis ten dotyczy zachowań sprawcy znamiennych skutkiem w postaci „uszczuplenia”, natomiast w realiach sprawy, zgodnie z opisem czynu, oskarżonemu w zakresie przedmiotowego zachowania (tiret drugi) zostało przypisane jedynie „narażenie na uszczuplenie”, zatem w zakresie tego zachowania – składającego się na przypisany czyn zabroniony – wymierzenie kary z zastosowaniem ww. instytucji jest bezpodstawne.*

Zarzut skarżącego okazał się niezasadny. Sąd I instancji wobec dwóch zachowań oskarżonego – przemytu papierosów w marcu 2008 roku oraz wykrytej próby przemytu papierosów w kwietniu 2008 roku – zastosował konstrukcje z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. Do pierwszego z nich przypisano skutek w postaci uszczuplenia, natomiast drugiego – narażenia na uszczuplenie. Natomiast zgodnie z brzmieniem przepisu art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. może on znaleźć zastosowanie tylko w przypadku, gdy sprawcy zostanie przypisany skutek „uszczuplenia”. Skutek ten jednak nie ma miejsca w przypadku drugiego z przytoczonych wyżej zachowań. W tym świetle nie może mieć więc zastosowania instytucja nadzwyczajnego obostrzenia kary z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. wobec zachowania przypisanego sprawcy w pkt 3 tiret drugi zaskarżonego wyroku.

Natomiast Sąd I instancji, jak wskazuje skarżący, nie wskazał w sposób jednoznaczny, że zastosowany art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. odnosi się tylko do pierwszego z tych zachowań. Z uzasadnienia Sądu można wywieść, że instytucja ta została zastosowana do całego czynu ciągłego kwalifikowanego z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. Zgodnie z brzmieniem uzasadnienia wyroku Sądu I instancji: Tymi umyślnymi zachowaniami, zrealizowanymi w warunkach współsprawstwa w rozumieniu art. 9 § 1 k.k.s. (...) oraz krótkich odstępach czasu oskarżeni W. W. (1) oraz J. M. (1) działając nadto w porozumieniu z M. S. wyczerpali przy tym znamiona przestępstwa skarbowego z art. 54 § 1 k.k.s., art. 63 § 2 k.k.s. i art. 86 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. przy

zastosowaniu art. 2 § 2 k.k.s. (...) W odniesieniu zaś do realizacji znamion przestępstwa skarbowego z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. wskazać należy, iż (...) podatnikami akcyzy są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują czynności podlegających opodatkowaniu, a tym dokonujące czynności ich importu. Tym samym oskarżeni zobowiązani byli ujawnić przedmiot i podstawę opodatkowania z tytułu importu tych wyrobów, od czego się uchylili, przy czym ich zaniechanie dotyczyło towarów wielkiej wartości oraz doprowadziło do uszczipienia należności publicznoprawnej wielkiej wartości w rozumieniu art. 53 § 16 k.k.s. (...) (str. 115-117 zaskarżonego wyroku).

Zgodnie z przepisem art. 424. § 2. w uzasadnieniu wyroku sąd powinien przytoczyć okoliczności, które miał na względzie przy wymiarze kary, a zwłaszcza przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, środków zabezpieczających oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku.

A zatem wyroku skazującym sąd powinien wypowiedzieć się co do okoliczności, które miał na uwadze, wymierzając karę, w tym zwłaszcza powodów zastosowanego nadzwyczajnego jej złagodzenia, ale dotyczy to także stosowanych środków karnych. Należy wyjaśnić przyczynę doboru rodzaju i rozmiaru orzeczonej kary lub zastosowanego środka karnego, zwłaszcza gdy jest on tylko fakultatywny, czyniąc to w aspekcie okoliczności, które prawo materialne nakazuje mieć na względzie przy sięganiu po te reakcje karne oraz dokonanych w tym zakresie w sprawie ustaleń faktycznych, zarówno odnośnie do samego czynu, jak i co do osoby oskarżonego.

Sąd Apelacyjny podziela oczywiście stanowisko, zgodnie z którym w odniesieniu do wymiaru kary należy wziąć pod uwagę, że ustawa karna przewiduje określone dyrektywy i przesłanki stosowania różnych materialnoprawnych instytucji związanych z orzekaniem kar, jak np. nadzwyczajne złagodzenie, nadzwyczajne zaostrzenie kary czy warunkowe zawieszenie jej wykonania (por. np. art. 53, art. 60 § 1 i 3, art. 69 § 1–2 k.k.). W uzasadnieniu wyroku sąd powinien zatem odnieść się do owych ustawowych dyrektyw i przesłanek na tle okoliczności konkretnej sprawy i wyjaśnić, dlaczego określone instytucje zastosował bądź ich nie zastosował (uchw. SN z 21.3.1975 r., VI KZP 39/74, OSNKW 1975, nr 6, poz. 70 z glosą M. Cieślaka, PiP 1975, z. 11, s. 167; wyr. SN z 7.1.1971 r., IV KR 233/70, OSNPG 1971, nr 6, poz. 78; wyr. SN z 19.1.1973 r., IV KR 323/72, OSNPG 1974, nr 7, poz. 91; wyr. SN z 9.5.1973 r., II KR 31/73, OSNPG 1973, nr 11, poz. 150) (Piotr Rogoziński, Komentarz do art.424 Kodeksu postępowania karnego (w:) Steinborn S. (red.), Grajewski J., Rogoziński P. Kodeks postępowania karnego. Komentarz do wybranych przepisów, LEX/el., 2016).

Należy przyznać rację skarżącemu, że Sąd I instancji nie wskazał jednoznacznie, że zastosowany art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. odnosi się wyłącznie do pierwszego z zachowań wymienionych w pkt 3 wyroku, a do drugiego, do którego przypisany został skutek w postaci narażenia na uszczipienie – nie ma on zastosowania. Sąd Okręgowy nie wyjaśnił w sposób dostatecznie dokładny podstaw zaostrzenia kary. Jednakże ze względu na wystąpienie skutku w postaci uszczipienia w pierwszym z wymienionych zachowań, należy uznać posłużenie się przez Sąd I instancji art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. za w pełni uzasadnione.

7. *Obraza przepisu postępowania (dot. pkt 3 wyroku), tj. art. 424 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., na skutek braku wyczerpującego przytoczenia i wyjaśnienia okoliczności, które Sąd I instancji miał na względzie przy wymiarze kary orzekanej w warunkach nadzwyczajnego obostrzenia kary.*

Naruszenie to miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem z treści zaskarżonego wyroku wynika, że instytucja nadzwyczajnego obostrzenia kary została zastosowana w zakresie, w którym nie zaktualizowały się przesłanki do jej zastosowania.

Zarzut skarżącego okazał się niezasadny. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem uzasadnienie sporządzone w wadliwy sposób z uwagi na to, że ma miejsce po wydaniu wyroku, nie może mieć wpływu na treść orzeczenia.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym pisemne motywy wyroku, jako akt następczy - sporządzony po wydaniu orzeczenia, nie mogą, co oczywiste, mieć wpływu na jego treść, dlatego o ile wyrok poddaje się kontroli

odwoławczej, a tak jest w sprawie niniejszej, nie dochodzi do obrazy art. 424 k.p.k. w sposób mogący skutkować uchyleniem lub zmianą orzeczenia po myśli art. 438 pkt 2 k.p.k. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11.08.2017 r., II AKa 210/17, LEX nr 2347819). Na uwzględnienie zasługuje także podobny pogląd - jednak dopuszczający od przedmiotowej zasady pewne odstępstwa - iż pisemne uzasadnienie wyroku jest dokumentem, który powstaje już po wydaniu rozstrzygnięcia i dlatego jedynie w wyjątkowych sytuacjach możliwy jest układ procesowy, w którym uchybienia w obrębie uzasadnienia mogą mieć wpływ na treść samego wyroku. Najczęściej chodzi o takie sytuacje, w których błędy powstałe przy ocenie dowodów bądź dokonywaniu ustaleń oraz formułowaniu rozstrzygnięcia przenikają dalej następczo do pisemnego uzasadnienia. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 maja 2017 r., II AKa 121/17, LEX nr 2343406).

Także w uchwale SN z 24.05.2012 r. (III CZP 77/11) uznano co prawda, że uzasadnienie powstaje w chwili narady nad orzeczeniem i może mieć ono wpływ na treść rozstrzygnięcia, jednak skarżący nie wskazał w apelacji, w jaki sposób w przedmiotowej sprawie uzasadnienie wyroku sporządzone przez Sąd I instancji miałyby mieć wpływ na treść samego wyroku. Nie sposób zatem odnieść się do tego zarzutu i tym samym należy uznać go za bezzasadny.

8. Błąd w ustaleniach faktycznych (dot. pkt 3 wyroku) polegający na nieprawidłowym ustaleniu wartości przedmiotu czynu zabronionego (kwalifikowanego kumulatywnie z art. 86 § 1 k.k.s.), tj. nielegalnie wprowadzonych na obszar celny Wspólnoty Europejskiej papierosów bez znaków akcyzy o łącznej wartości rynkowej 5.459.943,50 zł w sytuacji, gdy w przypadku przestępstw z Rozdziału 7 k.k.s. (art. 85 i n. – tzw. przestępstwa celne) zgodnie z art. 53 § 17 k.k.s. „Jeżeli kodeks nie stanowi inaczej...” oraz art. 53 § 33a k.k.s. wartością przedmiotu takich czynów zabronionych jest wartość celna towaru, a nie wartość rynkowa, co w konsekwencji powoduje, że ani w przypadku taretu pierwszego, ani w przypadku taretu drugiego wartość przedmiotu czynu nie stanowi wielkiej wartości.

Zarzut skarżącego należy uznać za uzasadniony. Zgodnie z art. 53. § 17 jeżeli kodeks nie stanowi inaczej, jako wartość przedmiotu czynu zabronionego przyjmuje się jego wartość rynkową, ustaloną według przeciętnej ceny rynkowej na terytorium R., a w razie braku tych danych - na podstawie oszacowania. O wartości rozstrzyga czas popełnienia czynu zabronionego, a gdy nie można go ustalić - czas jego ujawnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Jednakże zgodnie z § 33a art. 53, jeżeli przedmiotem czynu zabronionego określonego w rozdziale 7 kodeksu jest towar wprowadzany na obszar celny Wspólnoty, przez wartość przedmiotu czynu zabronionego rozumie się wartość celną towaru.

W literaturze kwestia ta także nie wzbudza wątpliwości, gdyż definicją wartości przedmiotu czynu zabronionego stypizowanego w rozdziale 7 (dotyczącym przestępstw i wkroczeń celnych), wprowadzanego na obszar celny Wspólnoty (obecnie U.) jest wartość celna towaru. Wartością celną towaru z kolei jest wartość transakcyjna, tj. cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, jeżeli zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Unii (art. 70 ust. 1 UKC z modyfikacjami w przepisach następnym (K. P., Ł. G., R. T., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, (...), 2017).

Sąd Okręgowy natomiast jako wartość przedmiotu czynu zabronionego wskazał wartość rynkową papierosów będących przedmiotem przemytu (pkt 3 taret pierwszy zaskarżonego wyroku) oraz próby przemytu (pkt 3 taret drugi zaskarżonego wyroku).

W kwalifikacji prawnej przypisanego czynu powołany został m.in. art. 86 § 1 k.k.s., który zamieszczony jest w rozdziale 7 Kodeksu karnego skarbowego, zatem wartość przedmiotu czynu zabronionego kwalifikowanego z tego przepisu, powinna zostać określona na podstawie jego wartości celnej.

Przypisany oskarżonemu czyn jest jednak kwalifikowany także z art. 63 § 2 k.k.s. i z art. 54 § 1 k.k.s., do których zastosowanie znajduje wartość rynkowa przedmiotu czynu zabronionego. Zdaniem obrońcy oskarżonego wyrażonym w apelacji nie ma to jednak znaczenia ze względu na fakt, że czyny te zostały przypisane oskarżonemu z zastosowaniem

art. 6 k.k.s. (jednoczynowa koncepcja czynu zabronionego kumulatywnie kwalifikowanego), a ponadto w sprawie występuje jeden i ten sam „towar wprowadzany na obszar celny Wspólnoty”.

W przedmiotowej kwestii zastosowanie powinna znaleźć wartość celna przedmiotu czynu zabronionego. W konsekwencji w żadnym z zachowań przypisanych oskarżonemu wartość przedmiotu czynu zabronionego nie stanowi wielkiej wartości i za słuszne należy przyjąć wartości wskazane przez skarżącego (str. 27 apelacji).

9. Błąd w ustaleniach faktycznych (dot. pkt 3 tiret pierwszy wyroku) polegający na przypisaniu oskarżonemu uszczuplenia należności publicznoprawnych w postaci podatku akcyzowego w kwocie 2.560.000,00 zł oraz podatku VAT w kwocie 713.132,00 zł w sytuacji, gdy wysokość tych kwot jest znacznie zawyżona.

Naruszenia punktów 8. i 9. miały wpływ na treść wyroku, albowiem Sąd wymierzając karę obligatoryjnie uwzględnia stopień społecznej szkodliwości czynu biorąc pod uwagę m.in. wysokość uszczuplonej należności publicznoprawnej, jak również uwzględnia m.in. rozmiar ujemnych następstw czynu oraz stopień naruszenia ciążącego na sprawcy obowiązku finansowego – zatem ww. zawyżone kwoty miały negatywny wpływ na wymiar kary dla oskarżonego.

Zarzut podniesiony w apelacji przez obrońcę oskarżonego W. okazał się zasadny. Skarżący wskazał, że Sąd I instancji przyjął zawyżoną wartość uszczuplonych należności publicznoprawnych – podatku akcyzowego i podatku VAT. Sąd Okręgowy oparł się na informacjach przedstawionych w piśmie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. z (...)r. i do załączonych do niego protokołów wyliczeń. Na protokół wyliczeń dokonanych według stanu prawnego obowiązującego w(...) (k. 6936) powołał się wprost w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (strona 4). W treści dokumentu sporządzający przedstawił cenę detaliczną papierosów (w kwocie 3.200.000 zł, którą Sąd I instancji przyjął w wyroku jako wartość rynkową) oraz następujący sposób wyliczenia:

- wartości poszczególnych należności publicznoprawnych związanych z tymi papierosami (podatek VAT, podatek akcyzowy, wartość celna) – „(...)

- wysokość uszczuplonych należności celnych i podatkowych (cło, podatek akcyzowy, podatek VAT) – „(...)

Do opisu czynu Sąd Okręgowy przyjął kwoty podane w wyliczeniach zawartych w „(...)”, w którym kwoty podatku akcyzowego i podatku VAT są wyższe, niż w „(...)

Zgodnie z art. 73 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym stawki akcyzy na wyroby tytoniowe wynoszą dla papierosów - 120 zł za każde 1.000 sztuk i 50 % maksymalnej ceny detalicznej (stawka zastosowana w „(...)

Natomiast zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego stawki akcyzy określone w art. 73 ust. 3 pkt 1–3 ustawy dla wyrobów tytoniowych sprzedawanych w kraju, dostarczanych wewnątrzspółnotowo, nabywanych wewnątrzspółnotowo oraz importowanych obniża się dla papierosów – do wysokości 91,00 zł za każde 1000 sztuk i 37,92 % maksymalnej ceny detalicznej, z zastrzeżeniem ust. 2a (stawka zastosowana w (...))

Sąd Najwyższy wskazał, że w przypadku niedopełnienia obowiązków celnych organ celny powinien zastosować stawkę zerową podatku, zatem taką, która nie ma charakteru preferencyjnego ani sankcyjnego: Taką konsekwencją prawną jest odmowa preferencyjnego traktowania przywiezionych towarów i zastosowanie przez organ celny stawki innej niż preferencyjna (zerowa). Powstały wtedy (i dopiero wtedy) dług celny wynika jednak z zastosowania sankcji za niedopełnienie lub nienależyte dopełnienie obowiązków celnych związanych z przywozem towaru, nie istnieje zaś wcześniej, w chwili niedopełnienia obowiązku przedstawienia (zgłoszenia) towaru, co z przyczyn wskazanych wyżej, jest warunkiem zrealizowania znamion przestępstwa przemytu celnego określonych w art. 86 § 1 k.k.s. (Postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2005 r., III KK 134/04, OSNKW 2005/7-8/68, Wokanda 2005/12/19, Biul.SN 2005/7/21).

Powszechnie obowiązującą stawką akcyzy dla papierosów w czasie popełnienia czynu była ta, na którą wskazuje Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, czyli do wysokości 91,00 zł za każde 1000 sztuk i 37,92 % maksymalnej ceny detalicznej. Zatem za słuszną wartość podatku akcyzowego i podatku VAT (która jest zależna od akcyzy) należy uznać tę, która została ustalona w „(...)” Protokołu wyliczenia uszczuplenia należności celnych i podatkowych z dnia (...) r. (k. 6936 akt).

W świetle powyższych ustaleń trzeba stwierdzić, że uszczuplone należności – podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług (...) są niższe, niż te, które zostały przyjęte przez Sąd I instancji i będą wynosiły:

-w przypadku podatku akcyzowego – 1.941.440,00 zł, zamiast 2.560.000,00 zł

- w przypadku podatku VAT – 577.049,00 zł, zamiast 713.132,00 zł

W konsekwencji Sąd Apelacyjny wyrok w zaskarżonej części zmienił w ten sposób, że (dot. zarzutów pkt 8 i 9):

a) Z opisu czynów przypisanych oskarżonemu w pkt 3 tiret pierwszy i 11 tiret pierwszy wyroku sformułowanie „o wartości rynkowej 3.200.000 zł, co stanowiło wielką wartość, bez ich zgłoszenia do kontroli i odprawy celnej, czym uszczuplił należność publicznoprawną w łącznej kwocie 3.522.212 złotych, w tym należność z tytułu cła w kwocie 249.080 złotych, podatku akcyzowego wielkiej wartości w kwocie 2.560.000 złotych i podatku VAT w kwocie 713.132 złotych” zastępuje wyrażeniem „o wartości celnej 432.431,00 zł, bez ich zgłoszenia do kontroli i odprawy celnej, czym uszczuplił należność publicznoprawną w łącznej kwocie 2.767.569 złotych, w tym należność z tytułu cła w kwocie 249.080 złotych, podatku akcyzowego wielkiej wartości w kwocie 1.941.440 złotych i podatku VAT w kwocie 577.049 złotych”;

b) Z opisu czynów przypisanych oskarżonemu w pkt 3 tiret drugi i 11 tiret drugi wyroku sformułowanie „o wartości 2.259.943 zł” zastępuje wyrażeniem „o wartości celnej 271.635,00 zł”;

Kwota uszczuplonego podatku akcyzowego wciąż pozostaje wielką wartością w rozumieniu art. 53 § 16 k.k.s., gdyż wielka wartość jest to wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza tysiąckrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia. Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2008 roku wynosiło 1.126,00 zł, a zatem wielką wartością będzie już kwota 1.126.000,00 złotych (1.126,00 x 1000).

10. Błąd w ustaleniach faktycznych (dot. pkt 2 wyroku) na skutek przyjęcia, iż czyn oskarżonego polegał na uchyleniu się od opodatkowania w zakresie podatku akcyzowego należnego z tytułu czynności w postaci wewnątrzspółnotowego nabycia krajanki tytoniowej oraz produkcji papierosów z tej krajanki w sytuacji, gdy w odrębnym postępowaniu kontrolnym ówczesny organ kontroli skarbowej (terminologia z okresu sprzed reformy skarbowości) w drodze uprzednio wydanej decyzji wskazał inne podstawy faktyczne powstania obowiązku podatkowego w zakresie akcyzy.

Naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem oskarżonemu przypisana została odpowiedzialność karna skarbową za uchylanie się od opodatkowania z tytułu innego niż wskazany w prawomocnej decyzji organu skarbowego.

Zarzut skarżącego okazał się zasadny, albowiem doprowadził do zmiany opisu czynu w pkt 2 wyroku.

Skarżący wskazał w apelacji, że w pkt 2 wyroku Sądu I instancji w opisie czynu przypisanego oskarżonemu W. W. (1) zawarto stwierdzenie, że odpowiedzialność karna skarbową za uchylanie się od opodatkowania w zakresie podatku akcyzowego powstała z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia krajanki tytoniowej oraz produkcji w niej papierosów.

Ustalenie to jest sprzeczne z decyzją Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w B. z dnia 27 września 2010 r. – według organu skarbowego obowiązek powstał z tytułu produkcji papierosów i posiadania krajanki.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że Sąd I instancji błędnie przyjął, iż odpowiedzialność karna skarbowa za uchylanie się od opodatkowania w zakresie podatku akcyzowego powstała z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia krajanki tytoniowej, lecz nie ze względu na sprzeczność wyroku Sądu I instancji z powyższą decyzją. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług: „przez wewnątrzwspólnotowe nabycie towaru, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4, rozumie się nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz”. W przedmiotowej sprawie zaś towar w postaci krajanki tytoniowej został przetransportowany na terytorium Rzeczypospolitej z U. – kraju niebędącego państwem członkowskim. Zgodnie bowiem z art. 2 pkt 2 tej ustawy przez państwo członkowskie należy rozumieć państwo członkowskie U..

Zgodnie natomiast z art. 8 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym, będącymi podstawą prawną powołaną w decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w B. z dnia (...) r., przedmiotem opodatkowania akcyzą jest produkcja wyrobów akcyzowych oraz nabycie lub posiadanie wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, jeżeli od tych wyrobów nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości, a w wyniku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo postępowania podatkowego nie ustalono, że podatek został zapłacony.

W opisie czynu Sąd jednak nie wskazał na nabycie bądź posiadanie wyrobów akcyzowych, a na „sprowadzenie na terytorium kraju, wbrew przepisom ustawy, w wyniku wewnętrznego nabycia wewnątrzwspólnotowego poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy krajanki tytoniowej”. Zgodnie z art. 8 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym przedmiotem opodatkowania akcyzą jest import wyrobów akcyzowych (w brzmieniu tempore criminis).

Natomiast powołany przez Sąd I instancji przepis stanowiący część podstawy prawnej rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 wyroku - art. 63 § 2 k.k.s. brzmi: (...) karze podlega, kto wbrew przepisom ustawy sprowadza na terytorium kraju wyroby akcyzowe bez ich uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy. W przedmiotowej sprawie mamy zaś niewątpliwie do czynienia z przestępstwem stypizowanym w tym przepisie oraz z sytuacją, w której mamy do czynienia z przedmiotem opodatkowania akcyzą. Doszło bowiem do importu krajanki tytoniowej na terytorium kraju.

Wyrok należało zmienić zatem w ten sposób, że z opisu czynu w pkt 2 wyroku należy wyeliminować sformułowanie „w wyniku wewnętrznego nabycia wewnątrzwspólnotowego”.

Skarżący wydaje się jednocześnie pomijać, że postępowanie karne i odpowiedzialność podatkowa są bytami odrębnymi. W związku z tym odbyły się dwa odrębne postępowania, które prowadzono w oparciu o różny materiał dowodowy, a ponadto były one znacząco oddalone od siebie czasowo. Nadto decyzje organów podatkowych oraz dokonywane dla celów podatkowych przez te organy ustalenia nie wiążą sądu rozpoznającego sprawę karną w jakimkolwiek zakresie (wyrok SA w Warszawie z 11 sierpnia 2017 r., II Aka 210/17, LEX 2347819).

Należy również wskazać na treść art. 8 § 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu. Sąd karny prowadząc postępowanie rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne, dokonuje ustaleń w sprawie karnej we własnym zakresie w obrębie zachowań, które są objęte zarzutami stawianymi oskarżonym. Również samodzielnie sąd karny dokonuje subsumpcji zachowań oskarżonych pod konkretne przepisy karne, oceniając tym samym, czy dane działania wyczerpały znamiona przestępstw.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że ustalenia Sądu I instancji są w istocie odmienne od ustaleń dokonanych przez organy kontroli skarbowej w celach podatkowych. Podkreślić jednak trzeba, że ustalenia organów podatkowych nie mogą

wpływać na kierunek rozstrzygnięcia wydawanego przez sąd w sprawie karnej. Z powyższych względów zarzut apelacji należało uznać za bezzasadny.

Należy w tym miejscu przytoczyć pogląd, zgodnie z którym wymiarowa decyzja podatkowa jest decyzją administracyjną ze wszystkimi płynącymi stąd konsekwencjami. Sporny natomiast jest jej charakter. W literaturze prawa podatkowego wyrażany jest pogląd, że wbrew wnioskowi płynącemu z literalnego odczytania treści art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, mówiącym o powstaniu zobowiązania podatkowego w drodze decyzji podatkowej, decyzja taka w istocie kreuje tylko prawidłowy wymiar zobowiązania podatkowego, a nie samo zobowiązanie. (...)

Z zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego wynika, że sąd karny samodzielnie dokonuje ustaleń faktycznych, jak i prawnych, a więc także samodzielnie ocenia, czy doszło do naruszenia obowiązku podatkowego. Jest to tym bardziej oczywiste w świetle faktu, iż obowiązek podatkowy (a w poszczególnych przypadkach związane z nim konkretne tzw. obowiązki instrumentalne) stanowi przecież przedmiot ochrony deliktów karnoskarbowych (zob. tytuł rozdziału 6 Kodeksu karnego skarbowego). Akceptacja przeciwnego stanowiska, w myśl którego ustalenie istnienia tego obowiązku (bądź braku powinności) oraz wysokości podatku należy wyłącznie do organów skarbowych prowadziłaby do absurdalnej sytuacji, w której w pewnych kategoriach spraw sąd karny nie mógłby wypowiadać się samodzielnie o przedmiocie ochrony prawnokarnej (...).

W tym miejscu należy dokonać rozróżnienia pojęć obowiązku podatkowego i zobowiązania podatkowego. Zgodnie z art. 4 Ordynacji podatkowej obowiązkiem podatkowym jest wynikająca z ustaw podatkowych nieskonkretyzowana powinność przymusowego świadczenia pieniężnego w związku z zaistnieniem zdarzenia określonego w tych ustawach. Według art. 5 ordynacji podatkowej zobowiązaniem podatkowym jest wynikające z obowiązku podatkowego zobowiązanie podatnika do zapłacenia na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonym w przepisach prawa podatkowego. Z przytoczonych regulacji wynika, że zobowiązanie podatkowe ma charakter wtórny wobec obowiązku podatkowego. Zobowiązanie podatkowe jest skonkretyzowanym obowiązkiem podatkowym. Sąd karny nie ma kompetencji dla określenia zobowiązania podatkowego, które to zobowiązanie – skonkretyzowana powinność podatnika – funkcjonuje ściśle w sferze prawa podatkowego. Pojęcie zobowiązania podatkowego nie ma przełożenia na sposób ujęcia znamion typów czynów zabronionych stypizowanych w kodeksie karnym skarbowym. Sąd karny ma natomiast powinność ustalenia kwoty uszczuplonego lub narażonego na uszczuplenie podatku oraz ustalenia, czy doszło w związku z tym do naruszenia obowiązku podatkowego. (...)

Wyliczenie kwot uszczuplonych lub narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych nie jest tym samym co określenie konkretnego zobowiązania podatkowego w drodze decyzji podatkowej. Nie rodzi tożsamyh skutków. Czynności te wyrażają terminy języka prawnego zawarte w odrębnych aktach normatywnych różnych gałęzi prawa. Mają one znaczenie swoiste. Odnoszą się do kompetencji różnych organów. (...) Oczywiście, w tym zakresie organ procesowy może, a nawet powinien wykorzystać ustalenia organów podatkowych odnośnie prawidłowego wymiaru zobowiązania podatkowego finalnie przyjmujące postać decyzji wymiarowej (o ile jednak taka zapadła). Nie znaczy to jednak, że są to tożsame pojęcia. (...)

W świetle powołanych wyżej uwag oczywistym jest, że sąd karny nie może określić wymiaru zobowiązania podatkowego, ale może i powinien samodzielnie określić rozmiar uszczuplonego podatku lub wyrządzonej szkody w mieniu (przy przyjęciu kwalifikacji prawnej rozpatrywanych zachowań sprawczych z kodeksu karnego) w kontekście wyczerpania znamion konkretnych przestępstw karnoskarbowych lub powszechnych. (...)

Konkludując, brak uzasadnionych normatywnie argumentów, dla których warunkiem sine qua non procesu karnego w sprawach wymagających ustalenia kwoty uszczuplonego lub narażonego na uszczuplenie podatku, ustalenia rozmiarów dokonanego nienależnego zwrotu podatkowej należności publicznoprawnej, względnie rozmiarów wyrządzonej szkody równej kwocie uszczuplonego podatku (przy przyjęciu kwalifikacji prawnej z kodeksu karnego), miałoby być wydanie podatkowej decyzji wymiarowej. Kształtującą się w tym względzie praktykę uzależniania bytu procesu karnego od jej uzyskania należy oceniać krytycznie jako sprzeczną z obowiązującym prawem.

Wszystkie podniesione wyżej uwagi nie podważają bynajmniej roli decyzji podatkowej jako bardzo istotnego dla postępowania karnego dowodu, o którego pozyskanie organy postępowania karnego winny zadbać, choć nie mają takiego obowiązku. Jego ocena musi być jednak dokonywana przez sąd karny w oparciu o poszanowanie zasady swobodnej oceny dowodów, z uwzględnieniem uwarunkowań faktycznych i prawnych, w jakich doszło do wydania konkretnej decyzji podatkowej. Brak wymiarowej decyzji podatkowej nie może być traktowany jako negatywna przesłanka dopuszczalności procesu. Musimy bowiem pamiętać, że niezależnie od tego, jak ważną decyzja ta może pełnić rolę w konkretnym procesie karnym, nie jest w nim de lege lata wiążącym prejudykatem, a dowodem takim jak inne. (J. D. (1), Kompetencja sądu karnego do ustalenia kwoty uszczuplonego podatku, Prokuratura i Prawo 1, 2014)

11. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 69 § 1 k.k.s. na skutek przyjęcia odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego z tego przepisu w sytuacji, gdy nie przypisano mu zachowania w postaci podjęcia czynności bezpośrednio związanych z produkcją, tym samym opis czynu przypisanego nie przesądza o tym, że zachowanie oskarżonego zrealizowało wszystkie ustawowe znamiona czynu z art. 69 § 1 k.k.s.*

Zarzut podniesiony przez skarżącego okazał się niezasadny. Zgodnie z art. 69. § 1 k.k.s. kto bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia podejmuje czynności bezpośrednio związane z produkcją, importem lub obrotem wyrobami akcyzowymi, a także z ich oznaczaniem znakami akcyzy, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Sąd Apelacyjny stwierdził, że brak określenia „bezpośrednio” w opisie czynu zabronionego jest w istocie uchybieniem redakcyjnym popełnionym przez Sąd I instancji, jednak nie ma on wpływu na poprawność kwalifikacji prawnej przez ten Sąd poczynionej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie ma wątpliwości, biorąc pod uwagę treść uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, będącego integralną częścią wyroku, jakie działania zostały przypisane oskarżonemu. Ponadto skarżący w apelacji nie neguje braku samej bezpośredniości w związku z działaniem oskarżonego, a jedynie wskazuje na brak tego znamienia w opisie czynu.

Przy redagowaniu opisu czynu jak najbardziej dopuszczalne jest zastosowanie tzw. metody podstawiania, polegającej na zaniechaniu przytaczania w treści wyroku ustawowych znamion przypisanego sprawcy czynu i wskazywaniu wprost na ustalenia faktyczne (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12 września 2017 r., II AKa 178/17, LEX nr 2396878)

12. *Naruszenie przepisów postępowania (dot. pkt 3 tiret pierwszy), tj. art. 167 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. – wszystkie przepisy w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., na skutek zaniechania wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, co przejawiało się w braku zbadania, którego dokładnie dnia powstał obowiązek podatkowy w podatku akcyzowym z tytułu importu papierosów oraz zaniechania inicjatywy dowodowej w postaci zwrócenia się do właściwego urzędu celnego (terminologia z okresu sprzed reformy skarbowości) celem pozyskania informacji w zakresie ustalenia tej daty zgodnie z art. 6 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 roku o podatku akcyzowym.*

Naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem oskarżonemu przypisano odpowiedzialność karną skarbową z art. 54 § 1 k.k.s., a czyn z tego przepisu, aby zaistnieć, musi godzić w obowiązki podatkowe. Tymczasem bez ustalenia, kiedy dokładnie powstał obowiązek podatkowy w zakresie akcyzy, nie można zweryfikować, czy w przypisanym tempore criminis doszło do popełnienia przypisanego skarbowego czynu zabronionego w zakresie akcyzy.

Zarzut skarżącego należało uznać za nieuzasadniony. Zgodnie z art. 167 k.p.k. dowody przeprowadza się na wniosek stron albo z urzędu. Skarżący zarzucił Sądowi I instancji brak podjęcia inicjatywy dowodowej, jednak brak takiej również ze strony obrony. Obrońca oskarżonego rzeczywiście złożył wnioski dowodowe (k. 6911), ale na okoliczność, czy w stosunku do W. W. (1) prowadzone były postępowania podatkowe, celne oraz egzekucyjne, a także, czy wobec

W. W. (1) były wydane decyzje podatkowe. W żadnym z wniosków nie wskazano na potrzebę ustalenia dokładnej daty powstania obowiązku podatkowego.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym aktywność dowodową obrońcy w perspektywie art. 167 § 1 k.p.k. uznać należy za jego obowiązek, co jest konsekwencją przyjęcia zasady inicjatywy dowodowej stron, która wymusza realizację zarówno wnioskowania o wprowadzenie dowodu do procesu, jak i jego przeprowadzenie. Nie do zaakceptowania jest taki stan rzeczy, w którym obrońca, zachowując się pasywnie, liczy jedynie na inicjatywę ze strony sądu. Nie można byłoby bowiem realizować linii obrończej inaczej niż przez inicjatywę dowodową w kierunku wprowadzania i przeprowadzania dowodów odciażających reprezentowaną stronę (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2018 r., V KK 94/18, LEX nr 2488729).

W ocenie Sądu Apelacyjnego został spełniony także warunek zawarty w art. 366. § 1 k.p.k., iż przewodniczący kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy. Wszystkie istotne okoliczności sprawy zostały wyjaśnione. Przyjęcie w opisie czynu, że został on popełniony „nieustalonego dnia (...) r.” jest wystarczające. Sąd I instancji nie kreuje w tym miejscu daty powstania obowiązku podatkowego, co zarzucił skarżący, ale wskazuje na przybliżoną datę popełnienia czynu zabronionego.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym naruszenie art. 410 k.p.k. następuje poprzez oparcie wyroku na okolicznościach nieujawnionych w toku rozprawy głównej, bądź też przez pominięcie przy wyrokowaniu ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności tak korzystnych, jak i niekorzystnych dla oskarżonego (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 października 2018 r., II AKa 190/18, LEX nr 2595462), a skuteczność zarzutu opartego na art. 410 k.p.k. zależy od wykazania, że Sąd orzekający nie oparł wyroku na całokształcie okoliczności ujawnionych w sprawie, a więc dopuścił do pewnych braków postępowania dowodowego, czy wskutek nieujawnienia dowodów uzyskanych w postępowaniu przygotowawczym, czy niezgodnego z prawem ich ujawnienia, albo oddalenia wniosków dowodowych stron składanych na rozprawie. Skarżący winien wskazać także dowody i okoliczności, które były możliwe do wykazania w oparciu o nie, nadto wykazać ich znaczenie dla rozstrzygnięcia (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 czerwca 2018 r., II AKa 97/18, LEX nr 2522743).

Należy zwrócić także uwagę na pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy, iż niewątpliwie wyrokowy opis czynu powinien obejmować wszystkie elementy czynu mające znaczenie dla prawidłowej kwalifikacji prawnej, tj. oznaczenie czasu i miejsca jego popełnienia oraz wszystkie elementy zachowania sprawcy wypełniające ustawowe znamiona czynu zabronionego. Dokładne ustalenie daty lub miejsca popełnienia czynu nie zawsze jest możliwe, np. z powodu znacznego upływu czasu od zdarzenia. W takich sytuacjach uznaje się, iż wymóg ustawy zostaje dochowany, gdy czas popełnienia czynu zabronionego zostanie określony w przybliżeniu. Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż określenie w wyroku czasu popełnienia czynu pomiędzy (...)r. należy uznać za odpowiadające normie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. (Postanowienie SN z dnia 22 października 2014 r., V KK 283/14, LEX nr 1551487).

W jednym z wyroków Sąd Najwyższy stwierdził także, że w pojęciu dokładnego określenia czynu przypisanego – o czym mowa w art. 413 § 2 pkt 1 – mieści się m.in. precyzyjne, tak jak to możliwe w realiach danej sprawy, określenie czasu popełnienia przestępstwa (Wyrok SN z 20.04.2017 r., V KK 39/17, LEX nr 2278335). W przedmiotowej sprawie ów warunek został spełniony.

13. Naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 167 i art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. – oba przepisy w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. - na skutek bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego zgłoszonych w jego piśmie z dnia (...) r. oraz ponowionych na rozprawie dnia (...) r. w sytuacji dodatkowo niekonsekwentnego wskazywania przez Sąd I instancji przesłanki do oddalenia tych wniosków dowodowych (raz wobec stwierdzenia, iż zmiierzają one wyłącznie do przedłużenia postępowania, a kolejny raz wobec stwierdzenia, że okoliczności mające być wykazane na ich podstawie nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia) w sytuacji, gdy dowody objęte tymi wnioskami zmierzały do wykazania, że nie zostały zrealizowane ustawowe znamiona czynów przypisanych następnie oskarżonemu.

Naruszenie to miało wpływ na treść wyroku, albowiem uniemożliwiło ustalenie istotnych dla sprawy okoliczności.

Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego W. należało uznać za nieuzasadniony. Obrońca oskarżonego dwukrotnie występował z wnioskami dowodowymi w sprawie na okoliczność wyjaśnienia, czy oskarżony ma status podatnika, a tym samym, czy można mu przypisać znamię podmiotu przypisanych mu skarbowych czynów zabronionych.

Wnioski dowodowe były złożone w piśmie z dnia (...)r. – oba zostały oddalone przez Sąd Okręgowy. Zdaniem skarżącego Sąd I instancji uczynił to bezzasadnie. W postanowieniu z dnia (...) r. sąd wskazał, że wnioski te zmierzają wyłącznie do przedłużenia postępowania, a także, że „w przypadku czynów zarzucanych oskarżonemu dla rozstrzygnięcia kwestii jego odpowiedzialności karno-skarbowej oraz spowodowania ewentualnych uszczerpków publicznoprawnych nie jest konieczne uprzednie wszczęcie postępowania podatkowego oraz celnego” (str. 37 apelacji obrońcy oskarżonego). Zdaniem skarżącego obie te przesłanki nie zostały spełnione. Wskazuje on, że dowody przeprowadzone na podstawie wniesionych wniosków dowodowych miałyby umożliwić ewentualne ustalenie, m.in. właściwych organów podatkowych i celnych (ówcześnie także kontroli skarbowej), a to miałyby mieć znaczenie dla rekonstrukcji znamion przypisanych oskarżonym skarbowych czynów zabronionych. Obrońca oskarżonego twierdzi także, że bez wykazania, iż w obrocie prawnym funkcjonują prawomocne ustalenia organów skarbowych, iż to oskarżony miał naruszyć przypisane mu obowiązki w zakresie prawa podatkowego, nie można wywodzić, że uchylił się on od zapłaty należności publicznoprawnej, ponieważ w ogóle nie były one wymagalne.

Jednakże w orzecznictwie przyjęty jest następujący pogląd, iż orzeczenia organów podatkowych i dokonywane dla celów podatkowych przez te organy ustalenia w żaden sposób nie wiążą sądu rozpoznającego sprawę karną. (...) Sąd karny samodzielnie rozstrzyga zagadnienia faktyczne (dokonuje ustaleń faktycznych) w zakresie zachowań objętych stawianym oskarżonym zarzutem, a następnie dokonuje subsumpcji tych zachowań pod właściwy przepis Kodeksu karnego. Całokształt ustaleń opartych o liczne okoliczności sprawy różni się znacząco od ustaleń dla celów podatkowych, które nie mogą, jak chce skarżący, determinować orzeczenia w sprawie karnej, tak ze względów faktycznych, jak i prawnych - art. 8 § 1 k.p.k. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11.08.2017 r., II AKA 210/17, LEX nr 2347819).

Jak wynika z art. 8 § 1 k.p.k. sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu. Jednocześnie na podstawie art. 8 § 2 k.p.k. prawomocne rozstrzygnięcia sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny są jednak wiążące.

Należy zgodzić się z poglądem, iż w procedurze karnej obowiązuje zasada tzw. samodzielności jurysdykcyjnej sądów, która wynika wprost z art. 8 § 1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem: sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu. Tak więc w świetle powołanego przepisu, nie może ulegać wątpliwości, iż prowadzenie określonych postępowań przez organy skarbowe nie stanowi bynajmniej warunku czynienia przez sąd orzekający określonych ustaleń faktycznych w danej sprawie, skoro z mocy powołanego wyżej przepisu sąd ten wyposażony jest w atrybut samodzielności, jeżeli chodzi o rozstrzyganie zagadnień faktycznych. Dla porządku jedynie należy dodać, że norma wyrażona art. 8 § 1 k.p.k. jest ściśle związana z zasadą swobodnej oceny dowodów i w istocie tą zasadę uzupełnia (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12 września 2017 r., II AKA 178/17, LEX nr 2396878).

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym dla rozstrzygnięcia orzekającego w postępowaniu karnym sądu irrelevantne pozostają orzeczenia innych sądów, czy organów nawet w zbliżonych faktycznie sprawę. Jedyne wyjątek od tej zasady wprowadza art. 8 § 2 k.p.k. w odniesieniu do prawomocnych rozstrzygnięć sądowych kształtujących prawo lub stosunek prawny (co dotyczy jedynie określonego rodzaju rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniu cywilnym (Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 marca 2017 r., II AKz 128/17, LEX nr 2333438, KZS 2017/9/114, Prok. i Pr.-wkł. (...), Biul.SAKa 2017/2/18). A zatem sąd karny związany jest rozstrzygnięciami kształtującymi prawo, ale dotyczą one wyłącznie rozstrzygnięć wydanych przez sąd.

Za słuszny należy uznać pogląd, że zasada jurysdykcyjnej samodzielności sądu karnego oznacza autonomię orzekania w przedmiocie procesu. Sąd rozpoznający sprawę karną nie jest związany rozstrzygnięciami danej kwestii przez sąd cywilny lub władzę administracyjną, nie musi oczekiwać na odpowiednia decyzje tych organów (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 listopada 2016 r., II AKa 225/16, OSAŁ 2017/2/55, KZS 2017/11/49, Prok.i Pr.-wkł. 2017/12/28)

Podkreślenia wymaga także fakt, że w postępowaniu o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe zasada samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego obowiązuje stosownie do art. 113 k.k.s. i w tym postępowaniu nie podlega ani osłabieniu, ani dalszym wyjątkom, niż określone w art. 8 § 2 k.p.k. Sąd karny jest zatem legitymowany do tego, aby samodzielnie badać kwestię istnienia zobowiązania podatkowego oraz wysokość podatku określonego decyzją organów administracyjnych (...) (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2015 r., IV KK 187/15, LEX nr 1929133).

Oczywiście, niewątpliwym jest, że za niepożądane i trudne do akceptacji przez stronę postępowania podatkowego i karnego należy uznać sytuacje, w których określone zdarzenia faktyczne podlegają różnej ocenie przez różne organy państwa, lecz z drugiej strony jest to przejawem autonomii procesowej dwóch różnych postępowań, które mają do spełnienia różne cele (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 13.06.2017 r., (...)).

Ponadto na zbędny charakter konieczności ustalenia statusu oskarżonego jako podatnika wskazuje konstrukcja z art. 21 § 2 k.k., która została przedstawiona przez Sąd w dalszej części niniejszego wyводу.

14. *Obraza przepisu prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 54 § 1 k.k.s., na skutek bezpodstawnego uznania, iż oskarżony jest sprawcą przestępstwa skarbowego określonego w tym przepisie w sytuacji, gdy sprawcą na gruncie tego przepisu może być wyłącznie podatek, a tymczasem w realiach sprawy nie można przypisać oskarżonemu statusu podatnika akcyzy. Tym samym nie doszło do wskazania, iż w przypadku zachowania oskarżonego zrealizowane zostało przez niego znamię określające podmiot analizowanego czynu zabronionego.*

Zarzut obrońcy oskarżonego W. podniesiony w apelacji należało uznać za nieuzasadniony. Również za nieuzasadniony należało uznać **zarzut 17** apelacji obrońcy oskarżonego W. oparty o tożsamą argumentację. Skarżący podniósł w apelacji, iż w przypadku podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług od tej samej czynności, z tego samego tytułu, za ten sam okres, możemy mieć do czynienia tylko z jednym podatnikiem danego podatku. Ponadto wskazał, że działalność oskarżonych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej czy współsprawstwa nie może mieć wpływu na odpowiedzialność podatkową oskarżonych, a także, że w świetle decyzji wydanej przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w B. z dnia(...)r. (k. 3772-3782 akt sprawy) podatnikiem z tytułu produkcji i posiadania przedmiotowych w sprawie wyrobów akcyzowych jest wyłącznie J. M. (1). Pozostali oskarżeni natomiast – W. W. (1), K. K. (1) i R. G. (3) – nie są podatnikami w świetle prawa podatkowego, a zatem nie zostało przez nich wypełnione znamię określające podmiot czynu zabronionego określonego w art. 54 § 1 k.k.s.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w roli podatnika akcyzy występować może osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, która na mocy przepisów szczególnych ustaw podatkowych podlega obowiązkowi podatkowemu. Warunkiem występowania w charakterze podatnika akcyzy jest faktyczne dokonanie czynności, które zgodnie z przepisami ustawy o podatku akcyzowym podlegają opodatkowaniu akcyzą – aktualizacja obowiązku podatkowego znajduje się tu bowiem w ścisłym związku z przedmiotem opodatkowania.

Zgodnie z art. 9 § 3 k.k.s. za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej. Na tej zasadzie odpowiedzialność może ponieść np. osoba zajmująca się obsługą księgową podatnika, składaniem deklaracji lub innych informacji organom podatkowym, członek zarządu spółki czy dyrektor ds. finansowych. Odstępstwo od wyłącznej odpowiedzialności samego podatnika może nastąpić także, gdy

osoba nawet niebędąca podatnikiem współdziałała w popełnieniu przestępstwa skarbowego w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. Jej odpowiedzialność wynikać może w takim przypadku z art. 21 § 2 Kodeksu karnego, który stanowi, że „jeżeli okoliczność osobista dotycząca sprawcy, wpływająca chociażby tylko na wyższą karalność, stanowi znamię czynu zabronionego, współdziałający podlega odpowiedzialności karnej przewidzianej za ten czyn zabroniony, gdy o tej okoliczności wiedział, chociażby go nie dotyczyła” (por. wyrok 16 marca 2016 r. Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. II AKa 509/16).

Skarżący wskazał również, że Sąd I instancji rozstrzygał przedmiotową sprawę w oderwaniu od przepisów prawa podatkowego, a także wbrew rozstrzygnięciu uprawnionego organu z zakresu prawa podatkowego. Wskazał także, że pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności nastąpiło arbitralnie i bezpodstawnie, a Sąd Okręgowy rozstrzygał sprawę poza swoją kognicją, przypisując sobie kompetencje organu podatkowego.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd, zgodnie z którym niewątpliwie przestępstwo stypizowane w art. 54 § 1 k.k.s., ma charakter indywidualny bowiem zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu, jego sprawcą może być tylko osoba posiadająca status "podatnika", tym niemniej wywodząc, że oskarżony nie mógł być w realiach sprawy uznany za podatnika i skazany za przestępstwo z art. 54 § 1 k.k.s., obrońcy zapominają, że oskarżonemu zarzucono popełnienie tego przestępstwa skarbowego we współdziałaniu z innymi osobami w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w tym z organizatorem i osobą która kierowała tą zorganizowaną grupą. Zgodnie jednakże z art. 20 § 2 k.k.s. do przestępstw skarbowych, stosuje się odpowiednio m.in. art. 21 § 2 k.k., co oznacza, że możliwe jest, także na gruncie kodeksu karnego skarbowego, przypisanie współdziałania przy popełnieniu przestępstwa indywidualnego osobie, której wprawdzie nie dotyczy okoliczność osobista stanowiąca znamię czynu zabronionego, ale która wie o istnieniu tej okoliczności po stronie innego współsprawcy. Sąd Apelacyjny nie podziela także poglądów jakoby o sprawstwie z art. 54 § 1 k.k.s., decydowała wyłącznie legalność działalności podlegającej opodatkowaniu (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 marca 2017 r., II AKa 509/17, KZS 2018/5/90).

Natomiast zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego zgodnie z art. 20 § 2 k.k.s. do przestępstw skarbowych (ale już nie do wykroczeń o tym charakterze) stosuje się odpowiednio m.in. art. 21 § 2 k.k. Oznacza to, że możliwe jest, także na gruncie Kodeksu karnego skarbowego, przypisanie współdziałania przy popełnieniu przestępstwa indywidualnego osobie, której wprawdzie nie dotyczy okoliczność osobista stanowiąca znamię czynu zabronionego, ale która wie o zachodzeniu tej okoliczności po stronie innego współsprawcy. Warunkiem odpowiedzialności jest więc nie posiadanie samemu danego przymiotu, ale wiedza o tej właściwości sprawcy (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2014 r., III KK 396/13, Biul.PK 2014/4/9-10).

Skarżący ponadto przytoczył w uzasadnieniu apelacji uzasadnienie Postanowienia Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 września 1996 r., I KZP 36/95, Przegląd Orzecznictwa (...) nr (...): Ustalenie, czy na konkretnej osobie ciąży obowiązek podatkowy czy też jest ona od tego zwolniona, po pierwsze – nie jest domeną sądu karnego, lecz organów finansowych, orzekających w postępowaniu administracyjnym (aż do szczybla NSA)(...).

Miałoby ono, zdaniem obrońcy oskarżonego, świadczyć o tym, że zasadne były wnioski dowodowe obrony, które miały na celu ustalenie, czy w ogóle, a jeżeli tak, to kogo właściwie organy skarbowe uznają za podatnika z tytułu czynności objętych niniejszą sprawą. W niniejszej sprawie bezsprzecznym jest, że organ podatkowy wskazał w decyzji, iż z tytułu produkcji i posiadania przedmiotowych w sprawie wyrobów akcyzowych podatnikiem jest tylko J. M. (1), jednakże w świetle powyższego wywodu wnioski obrony należało uznać za bezprzedmiotowe – nie jest konieczne wydanie rzeczonyj decyzji wobec pozostałych współoskarżonych, by mogli oni odpowiadać za przestępstwo kwalifikowane z art. 54 § 1 k.k.s.

15. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 3 tiret pierwszy wyroku), tj. art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 53 § 27 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. i art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. poprzez uznanie, że w wyniku zachowania oskarżonego nastąpił skutek w postaci „uszczipienia” cla, podatku akcyzowego i podatku VAT, co spowodowało bezpodstawne zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary.*

Zarzut skarżącego okazał się niezasadny. Skarżący podniósł w apelacji, że przypisanie oskarżonemu skutku w postaci uszczuplenia należności publicznoprawnych w zakresie podatku akcyzowego, podatku VAT i cła musi wiązać się z wykazaniem, że to na oskarżonym ciążył obowiązek podatkowy (celny) w zakresie tych należności oraz, że to na nim ciążył obowiązek ich uiszczenia. Zdaniem skarżącego Sąd Okręgowy uchylił się od wykazania takiego stanu rzeczy, a ponadto w rzeczonej sprawie nie doszło do uszczuplenia w myśl art. 53 § 27 k.k.s. obrońca oskarżonego w apelacji wskazał także, że obowiązków stricte podatkowych (celnych) nie może arbitralnie kreować sąd karny, ponieważ nie należy to do jego kognicji.

W tym miejscu należy ponownie wskazać, że zobowiązanie podatkowe jest skonkretyzowanym obowiązkiem podatkowym. Sąd karny nie ma kompetencji dla określenia zobowiązania podatkowego, które to zobowiązanie – skonkretyzowana powinność podatnika – funkcjonuje ściśle w sferze prawa podatkowego. Pojęcie zobowiązania podatkowego nie ma przełożenia na sposób ujęcia znamion typów czynów zabronionych stypizowanych w kodeksie karnym skarbowym. Sąd karny ma natomiast powinność ustalenia kwoty uszczuplonego lub narażonego na uszczuplenie podatku oraz ustalenia, czy doszło w związku z tym do naruszenia obowiązku podatkowego. (...) (J. D. (1), Kompetencja sądu karnego do ustalenia kwoty uszczuplonego podatku, Prokuratura i Prawo 1, 2014). Pojęcia te wymagają rozróżnienia i nie można ich ze sobą utożsamiać, jak uczynił to obrońca oskarżonego w uzasadnieniu apelacji.

Skarżący wskazał także, że podstawą ustalenia, że mamy do czynienia z wyrażoną liczbowo kwotą pieniężną i osobą zobowiązaną do jej uiszczenia jest akt normatywny właściwego organu państwa, który konkretnie i indywidualnie określa bądź ustala takie obowiązki, a którym jest decyzja administracyjna. Bez takiej decyzji, zdaniem skarżącego, nie sposób wywodzić, że istnieje jakakolwiek kwota, której zobowiązany nie uiszczył.

Jednakże zwrócić należy uwagę, że zobowiązanie podatkowe powstaje z mocy prawa, a nie z chwilą wydania decyzji wymiarowej, a podatnik powinien najpóźniej w dniu ustawowo oznaczonym jako termin płatności, dokonać zapłaty podatku. Jeżeli tego nie uczyni lub zapłaci podatek w wysokości niższej od należnej, to w świetle art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej powstaje zaległość podatkowa, zaś stosownie do treści art. 53 § 27 k.k.s. uszczuplenie należności publicznoprawnej. (...) oskarżeni w ustawowo określonych terminach nie dopełnili ciężących na nich obowiązków podatkowych oraz celnych, gdyż nie ujawnili przedmiotu opodatkowania i nie odprowadzili należnych podatków VAT i akcyzy oraz należności celnych i tym samym swoim zachowaniem uszczuplili należność publicznoprawną (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 kwietnia 2017 r., II AKa 182/16, LEX nr 2307608).

Należy także powtórzyć, że z zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego wynika, że sąd karny samodzielnie dokonuje zarówno ustaleń faktycznych, jak i prawnych, a więc także samodzielnie ocenia, czy doszło do naruszenia obowiązku podatkowego. Jest to tym bardziej oczywiste w świetle faktu, iż obowiązek podatkowy (a w poszczególnych przypadkach związane z nim konkretne tzw. obowiązki instrumentalne) stanowi przecież przedmiot ochrony deliktów karnoskarbowych (zob. tytuł rozdziału 6 Kodeksu karnego skarbowego). Akceptacja przeciwnego stanowiska, w myśl którego ustalenie istnienia tego obowiązku (bądź braku powinności) oraz wysokości podatku należy wyłącznie do organów skarbowych prowadziłaby do absurdałnej sytuacji, w której w pewnych kategoriach spraw sąd karny nie mógłby wypowiadać się samodzielnie o przedmiocie ochrony prawnokarnej (...) (J. D. (1), Kompetencja sądu karnego do ustalenia kwoty uszczuplonego podatku, Prokuratura i Prawo 1, 2014).

16. *Obraza przepisu prawa materialnego (dot. pkt 3 wyroku), tj. art. 86 § 1 k.k.s. poprzez pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności karnej skarbowej z tego przepisu w sytuacji, gdy w obrocie prawnym nie zaistniało znamię w postaci „należności celnej”.*

Zarzut skarżącego okazał się niezasadny. Zgodnie z art. 86. § 1 k.k.s. kto, nie dopełniając ciężącego na nim obowiązku celnego, przywozi z zagranicy lub wywozi za granicę towar bez jego przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego, przez co naraża należność celną na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że podmiotem czynów zabronionych z art. 86 k.k.s. jest ten tylko, na kim ciąży obowiązek celny przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego towaru przywożonego z zagranicy lub wywożonego za granicę – z jednoczesnym obowiązkiem uiszczenia należności celnej. Czyny te mają zatem charakter indywidualny (K. P., Ł. G., R. T., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, (...), 2017).

Jednakże zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy brak decyzji organu celnego o wymiarze należności celnej nie stanowi przeszkody do wszczęcia - przed upływem terminu określonego w art. 83 ust. 1 prawa celnego - i przeprowadzenia postępowania karnego o przestępstwo przewidziane w art. 80 § 1 u.k.s., ani o inne przestępstwo polegające na narażeniu Skarbu Państwa na uszczuplenie należności celnej. Ustalenie, jaka jest kwota cła narażonego na uszczuplenie, należy wówczas do organu prowadzącego postępowanie karne (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1997 r., I KZP 12/97, OSNKW 1997/9-10/75, M.Prawn. 1998/2/76).

Przestępstwo kwalifikowane z art. art. 86. § 1 k.k.s. polega właśnie na narażeniu należności celnej na uszczuplenie, zatem brak decyzji właściwego organu w świetle powyższego poglądu Sądu Najwyższego nie jest przeszkodą do ustalenia kwoty cła narażonego na uszczuplenie przez Sąd orzekający.

Istota czynu z art. 86 § 1 sprowadza się do ominięcia procedur i kontroli celnej odnośnie do danego towaru i wprowadzenia go nielegalnie na obszar celny Wspólnoty bez uiszczenia należności celnych, w tym także przy działaniu plafonu lub kontyngentu taryfowego (zob. uwagi 2 ppkt j do art. 53 § 32–33). Nielegalne wprowadzenie towaru prowadzi do powstania długu celnego w przywozie (art. 202 ust. 1 lit a w.k.c.) lub w wywozie towaru (art. 210 ust. 1 w.k.c.), a dłużnikiem jest tu osoba, która dokonała nielegalnego wprowadzenia lub wyprowadzenia towaru, a także inne osoby uczestniczące w tych czynnościach, jeżeli wiedziały lub mogły wiedzieć o nielegalności zachowania, a przy przywozie - także osoby nabywające taki towar, czyli paserzy (art. 202 ust. 3 i art. 210 ust. 3 w.k.c.) (G. T., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, LEX, 2009). Biorąc pod uwagę powyższy wywód nie ma wątpliwości, że oskarżony W. został słusznie pociągnięty do odpowiedzialności z przepisu zawartego w art. 86 § 1 k.k.s.

17. *Obraza przepisu prawa materialnego (dot. pkt 3 wyroku), tj. art. 54 § 1 k.k.s. na skutek bezpodstawnego uznania, iż oskarżony w przedmiocie podatku VAT zrealizował znamię określające podmiot analizowanego czynu zabronionego – sprawcą może być wyłącznie płatnik podatku VAT, a ten status nie został prawidłowo ustalony w sprawie.*

Jak w pkt 14.

18. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 54 § 1 k.k.s., art. 63 § 2 k.k.s. i art. 69 § 1 k.k.s. poprzez przyjęcie, że czyn przypisany oskarżonemu godził w obowiązki przewidziane dla wyrobów akcyzowych w sytuacji, gdy w realiach tego czynu nie mamy do czynienia z wyrobami akcyzowymi.*

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego charakteru wyrobów objętych czynami przypisanymi oskarżonemu, Sąd Apelacyjny uznał ten zarzut za bezzasadny. Zdaniem skarżącego w przedmiotowej sprawie nie zachodzi fundamentalny warunek penalizacji działań oskarżonego, gdyż zatrzymane wyroby nie są papierosami czy też wyrobami tytoniowymi w ogólności. Skarżący uzasadnia ten pogląd badaniami zatrzymanych wyrobów, z których wynika, że w wyrobach tych zostały przekroczone dopuszczalne limity substancji szkodliwych. Skarżący wywodzi w tego, że wyroby te nie nadają się zatem do palenia, a w konsekwencji nie mogą więc być przedmiotem obrotu, co prowadzi w dalszej kolejności do wniosku, że ich produkcja i obrót nie mogą podlegać opodatkowaniu.

Zgodnie jednak z art. 98 ust. 5 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym za tytoń do palenia uznaje się m.in. odpady tytoniowe będące pozostałościami liści tytoniu i produktami ubocznymi uzyskanymi podczas przetwarzania tytoniu lub produkcji wyrobów tytoniowych, oddane do sprzedaży detalicznej, niebędące papierosami, cygarami lub cygaretkami, a nadające się do palenia, a zgodnie z ust. 8 tego przepisu produkty składające się w całości albo w części

z substancji innych niż tytoń, lecz poza tym spełniające kryteria ustalone w ust. 2, 3 lub 5, są traktowane jako papierosy i tytoń do palenia. Należy zatem uznać, że o ile produkt nadaje się do palenia, to jest on przedmiotem opodatkowania.

Nie ma tu znaczenia jakość wyrobu, a jedynie możliwość jego palenia rozumiana w sensie technicznym, fizycznym. W przedmiotowej sprawie możliwość palenia zatrzymanych wyrobów potwierdziła nadto opinia (...) Sanepidu, gdyż określenie ilości substancji szkodliwych w nich zawartych zostało dokonane za pomocą analizy dymu, który jest pozyskiwany przez przepalenie wyrobu.

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 pkt 1 przedmiotem opodatkowania akcyzą jest produkcja wyrobów akcyzowych, zaś zgodnie z przepisem art. 5 czynności lub stany faktyczne, o których mowa m.in. w art. 8 ust. 1, są przedmiotem opodatkowania akcyzą niezależnie od tego, czy zostały wykonane lub powstały z zachowaniem warunków oraz form określonych przepisami prawa. Należy podkreślić w tym miejscu, że niezgodność produkcji z warunkami i formami określonymi ustawą nie wyłącza opodatkowania tejże działalności, a opodatkowaniu podlegają właśnie te czynności, a nie sam wyrób.

19. *Obraza przepisów postępowania (dot. pkt 2 wyroku), tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. na skutek lakonicznego stwierdzenia w opisie czynu, iż oskarżony miał działać wbrew przepisom ustawy bez wskazania, wbrew którym dokładnie przepisom i której dokładnie ustawy te działania miały być podejmowane.*

Naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy, albowiem opis czynu nie pozwala na zrekonstruowanie, z których dokładnie de iure obowiązków podatkowych nie wywiązał się oskarżony, co w świetle przypisanego mu skarbowego czynu zabronionego (kumulatywnie kwalifikowanego) na wręcz fundamentalne znaczenie z uwagi zwłaszcza na tytuł Rozdziału 6. Kodeksu karnego skarbowego.

Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego W. należy uznać za nieuzasadniony. Słuszność należy przyznać apelującemu, iż opisując znamiona czynu zabronionego, Sąd powinien to uczynić w nawiązaniu do przepisów prawa podatkowego. Kolejny raz w tym miejscu należy zwrócić uwagę na kwestie redakcyjne wyroku.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przy opisie znamion przypisanych oskarżonym czynów do przepisów prawa podatkowego oraz innych powiązanych przepisów nawiązuje (np. str. 103, 108-109 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Wskazuje on jednocześnie na źródła i zasady realizacji obowiązków związanych z działaniami oskarżonych. Wskazać należy, że źródła te pozostają niezwykle obszerne, a wielość naruszeń obowiązków na tyle znaczna, że umieszczenie ich wszystkich w sentencji wyroku czyniłoby go nieczytelny. Sąd Apelacyjny pragnie także zauważyć, że uzasadnienie wyroku stanowi jego integralną część. Rozstrzygnięcia zawartego w wyroku nie można zatem odczytywać w oderwaniu od uzasadnienia, które ukazuje motyw, którymi kierował się sąd orzekający, wyrok wydając.

20. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 4 lit. a i b wyroku), tj. art. 32 § 1 k.k.s. w zw. z art. 30 § 2 k.k.s. oraz w zw. z art. 29 pkt 4 k.k.s. i art. 2 § 2 k.k.s. na skutek zastosowania środka karnego w postaci ściągnięcia od oskarżonego – solidarnie z innymi wskazanymi oskarżonymi – równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów, które miały być uzyskane przez niego w wyniku popełnienia przestępstwa skarbowego przypisanego w pkt 3 tiret pierwszy orz w pkt. 2 zaskarżonego wyroku – odpowiednio w kwocie 3.200.000 zł (mającej odpowiadać wartości rynkowej papierosów) oraz w kwocie 110.400,00 zł (mającej odpowiadać wartości sprzedanych papierosów) w sytuacji, gdy obrót przedmiotowymi papierosami był z mocy ustawy zabroniony z uwagi na brak nałożonych znaków akcyzy, w związku z czym de iure nie było odstawy do orzeczenia przedmiotowego środka karnego.*

Zarzut jest niezasadny.

Skarżący domaga się uchylenia orzeczenia o środku karnym ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku papierosów argumentując, że orzeczenie wskazanego środka karnego nie było w ogóle możliwe. Środek ten nie może obejmować równowartości przedmiotów, o jakich mowa w art. 29 pkt 4 k.k.s., a mianowicie takich, których wytwarzanie, posiadanie, obrót, przechowywanie, przewóz, przenoszenie lub przesyłanie jest zabronione jako przestępstwo lub wykroczenie skarbowe (art. 32 § 1 k.k.s.). Przemycane przez oskarżonego papierosy tymczasem, zdaniem apelującego, były takimi przedmiotami - art. 63 § 2 k.k.s. zabrania przecież przywozu na teren kraju przedmiotów akcyzowych bez ich uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy.

Przyjmując tę argumentację za słuszną należałoby uznać, że możliwe byłoby zastosowanie wobec oskarżonego jedynie środka przepadku korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia czynu zabronionego (lub ściągnięcia jej równowartości) - stosownie do art. 33 § 1 k.k.s. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 sierpnia 2012 r., II AKa 111/12, LEX nr 1237245)

Zgodnie z art. 33. § 1 jeżeli sprawca osiągnął z popełnienia przestępstwa skarbowego, chociażby pośrednio, korzyść majątkową niepodlegającą przepadkowi przedmiotów określonych w art. 29 pkt 1 lub 4, sąd orzeka środek karny przepadku tej korzyści. W razie niemożności orzeczenia środka karnego przepadku korzyści majątkowej orzeka się środek karny ściągnięcia jej równowartości pieniężnej.

Argumentację skarżącego należało jednak uznać za chybioną. Zgodnie bowiem z art. 30. § 2 w wypadkach określonych w art. 54 § 1 i 2, art. 55 § 1 i 2, art. 56 § 1 i 2, art. 63 § 1-6, art. 64 § 1-6, art. 65 § 1 i 3, art. 66 § 1, art. 67 § 1 i 2, art. 68 § 1 i 2, art. 69 § 1-3, art. 69a § 1, art. 69b § 1, art. 69c § 1, art. 70 § 1, 2 i 4, art. 72, art. 73 § 1 oraz art. 73a § 1 i 2 można orzec przepadek przedmiotów określonych w art. 29 pkt 1-3.

Zgodnie natomiast z art. 32. § 1 w razie niemożności orzeczenia w całości albo w części przepadku, o którym mowa w art. 29, gdy przedmiot został zniszczony, zgubiony, ukryty lub z innych przyczyn faktycznych lub prawnych nie może być objęty w posiadanie, sąd orzeka środek karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 29 pkt 4.

Art. 29. Przepadek przedmiotów obejmuje:

1) przedmiot pochodzący bezpośrednio z przestępstwa skarbowego;

2) narzędzie lub inny przedmiot stanowiący mienie ruchome, które służyło lub było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego;

3) opakowanie oraz przedmiot połączony z przedmiotem przestępstwa skarbowego w taki sposób, że nie można dokonać ich rozłączenia bez uszkodzenia któregokolwiek z tych przedmiotów;

4) przedmiot, którego wytwarzanie, posiadanie, obrót, przechowywanie, przewóz, przenoszenie lub przesyłanie jest zabronione.

Należy wskazać, że papierosy nieoznaczone znakami akcyzy nie są przedmiotami, o których mowa w art. 29 pkt 4 k.k.s., a stanowią one przedmioty pochodzące bezpośrednio z przestępstwa skarbowego (zgodnie z art. 29 pkt 1 k.k.s.).

Wskazuje na to orzecznictwo Sądu Najwyższego: pośrednio za trafnością przyjętej przez oba Sądy, a podzielonej przez Sąd kasacyjny, argumentacji i wykładni przepisu art. 54 § 1 k.k.s. przemawia również treść art. 29 pkt 4 k.k.s. – na co zasadnie wskazywał prokurator Prokuratury Generalnej w toku rozprawy kasacyjnej. Przepis ten, umożliwiając orzeczenie przepadku przedmiotów, których wytwarzanie, posiadanie, obrót, przechowywanie, przewóz, przenoszenie lub przesyłanie jest zabronione, odnosi stosowanie tego środka karnego jedynie w stosunku do rzeczy pierwotnie zabronionych, niejako wykluczając tym samym jego zastosowanie w stosunku do przedmiotów, którymi – po spełnieniu określonych warunków – możliwy jest legalny obrót (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2015 roku, III KK 313/14, LEX nr 1648188).

Chociaż obrót paczkami papierosów nieoznaczonymi znakami akcyzy jest niewątpliwie zabroniony, to nie są one rzeczami „pierwotnie zabronionymi”, ponieważ po spełnieniu określonych warunków byłby możliwy legalny nimi obrót. W świetle powyższego wywodu zarzut skarżącego należy uznać za bezzasadny.

21. Błąd w ustaleniach faktycznych (dot. pkt 5 wyroku) polegający na dowolnym przyjęciu w opisie czynu, że oskarżony podejmował wskazane w nim zachowania czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu w sytuacji, gdy w realiach sprawy nie sposób wywodzić, iż to źródło dochodu miało charakter „stały”.

Naruszenie to miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem prowadziło do bezzasadnego przyjęcia przesłanki do zastosowania art. 305 ust 3 ustawy Prawo własności przemysłowej i art. 65 § 1 k.k. oraz przypisania oskarżonemu okoliczności ujemnych z punktu widzenia oceny jego postawy, co rzutowało negatywnie dla niego na podstawy wymiaru kary.

Zarzut skarżącego należy uznać za nieuzasadniony. Zgodnie z art. 65. § 1 k.k.s. przepisy dotyczące wymiaru kary, środków karnych oraz środków związanych z poddaniem sprawcy próbie, przewidziane wobec sprawcy określonego w art. 64 § 2, stosuje się także do sprawcy, który z popełnienia przestępstwa uczynił sobie **stałe źródło dochodu** lub popełnia przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa oraz wobec sprawcy przestępstwa o charakterze terrorystycznym.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy sprawca nie musi czerpać korzyści z przestępstw przez dłuższy czas, aby możliwe było przyjęcie w kwalifikacji prawnej czynu w związku z art. 65 § 1 k.k. Czas trwania przestępstwa jest natomiast okolicznością, która może ważyć na stopniu, w jakim sąd orzekający o karze dla sprawcy stosuje obostrzenia przewidziane w art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2017 r. IV KK 233/17).

Sąd Apelacyjny w pełni tym samym podziela pogląd, że ze zgodnych poglądów doktryny i judykatury wynika, iż źródło dochodów "stałe" nie musi być wyłączone, ani główne, ani nawet przynoszące dochód o istotnym znaczeniu dla sprawcy. Wystarczy, że korzyść majątkowa z przestępstwa stanowi uboczne źródło dochodu. Sąd Apelacyjny w Krakowie trafnie uznał dawniej, że sprawca czyni z popełnienia przestępstwa swe stałe źródło dochodu (art. 65 § 1 k.k.), gdy dopuszcza się przestępstwa wielokrotnie z pewną regularnością i z niego uzyskuje systematycznie dochód, który nie musi być jedynym ani głównym źródłem jego utrzymania (wyrok z dnia 31 marca 2015 r. - II AKa 34/15, KZS 4/15 poz. 84, zbiór (...)) (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 lipca 2017 r., II AKa 143/17, KZS 2017/9/48).

Zwrócić uwagę także należy, że jeżeli sprawca, popełniając przestępstwo lub przestępstwa, zakłada (przyjmuje), że prowadzenie procederu przestępnego będzie dla niego odpowiednio trwałym źródłem w miarę regularnych dochodów, to jest "sprawcą, który z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu" w rozumieniu art. 65 § 1 k.k., chociażby nawet ostatecznie ów zamiysł sprawcy nie został urzeczywistniony z takich czy innych powodów (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 czerwca 2017 r., II AKa 124/17, LEX nr 2425613). Pogląd powyższy Sąd Apelacyjny podziela w pełni. Za niesłuszną uznać zatem należy argumentację skarżącego, że do zaktualizowania się normy z analizowanego przepisu musimy mieć do czynienia z zakończonym procesem kreowania źródła dochodu.

Sprawca czyni z popełnienia przestępstwa swe stałe źródło dochodu (art. 65 § 1 k.k.), gdy dopuszcza się przestępstwa wielokrotnie z pewną regularnością i z niego uzyskuje systematycznie dochód, który nie musi być jedynym ani głównym źródłem jego utrzymania. Nie jest przy tym istotne, na jaki cel sprawca przeznaczają dochód, ani pobudki którymi się kieruje (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 kwietnia 2016 r., II AKa 48/16, KZS 2016/6/46, Prok.i Pr.-wkł. 2017/1/29).

22. Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 5 wyroku), tj. art. 305 ust. 1 i 3 ustawy Prawo własności przemysłowej, art. 12a ust. 2 i art. 14 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych oraz art. 24 ustawy i zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

poprzez przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności karnej z tych przepisów w sytuacji, gdy jego zachowanie nie zrealizowało wszystkich znamion tych przepisów.

Zarzut należy uznać za niezasadny. obrońca oskarżonego kwestionuje w apelacji zasadność przypisania oskarżonemu czynu opisanego w pkt IV komparycji i odpowiednio w pkt 5 sentencji wyroku Sądu I instancji podnosząc, że wyroby tytoniowe wytwarzane przez oskarżonego wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi osobami oznaczanych znakami towarowymi (...), nie mogą być uznane za wyrób tytoniowy z powodu niespełnienia norm jakościowych (przekroczenie zawartości substancji szkodliwych, jakie zawierały wyprodukowane przez oskarżonych wyroby). Zarzut oparty o taką samą argumentację skarżący podniósł także w uzasadnieniu do punktu osiemnastego apelacji, zatem Sąd Apelacyjny odsyła do podniesionych tam argumentów w tym zakresie.

Niewątpliwie należy uznać, że wyroby wytwarzane przez oskarżonych imitować miały papierosy marki (...) i oznaczone w ten sposób, że umieszczono na nich podrobione znaki, miały być sprzedane dalej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Okoliczność, że oskarżeni, którzy prowadzili produkcję nielegalną, nie przestrzegali obowiązujących norm w zakresie produkcji wyrobów tytoniowych, nie wyklucza uznania tych produktów za wyrób tytoniowy.

23. *Obraza przepisów prawa materialnego (dot. pkt 6 wyroku), tj. art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody mającej zostać wyrządzoną przestępstwem przypisanym mu w punkcie 5. zaskarżonego wyroku – poprzez zapłatę kwoty 250.000,00 zł (we wskazanych wysokościach solidarnie z innymi oskarżonymi) – w sytuacji, gdy zastosowanie tego środka karnego wymaga, aby zaistniała szkoda po stronie pokrzywdzonego, a zgodnie z opisem czynu przyjętym w punkcie 5. Zaskarżonego wyroku do wyrządzenia szkody jednak nie doszło.*

Apelacja obrońcy oskarżonego W. W. (1) (adw. M. B.) – zarzut 3.

Zarzut ten należało uznać za nieuzasadniony. Obaj obrońcy oskarżonego W. podnieśli zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody mającej zostać wyrządzoną przestępstwem przypisanym mu w punkcie 5. zaskarżonego wyroku. Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonych W. W. (1), R. G., J. M. (1) i K. K. (1) środek karny w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej (...) S.A. jako wyłącznie uprawnionemu z rejestracji znaku towarowego (...), uwzględniając wniosek pokrzywdzonego po ustaleniu, iż oskarżeni ci dopuścili się popełnienia czynów opisanych w pkt IV, XXI, IX, XIV komparycji i pkt 5, 37, 13, 21 sentencji wyroku, a które wyczerpały m.in. znamiona czynu z art. 305 ust. 1 i 3 (...).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że co do zasady podstawą orzeczenia tego środka było to, że oskarżeni nie posiadali uprawnień do posługiwania się zarejestrowanymi na rzecz pokrzywdzonego znakami towarowymi oraz, że oskarżeni zrealizowali znamiona zachowania polegającego na „użyciu w obrocie znaku towarowego”, który zastrzeżony był wyłącznie dla pokrzywdzonego. Umieścili oni bowiem na wytworzonych przez siebie towarach i ich opakowaniach oznaczenia odpowiadające wizerunkowi tego zarejestrowanego znaku towarowego, a nadto poszukiwali nabywców na te towary w celu wprowadzenia ich do obrotu pod tym chronionym znakiem. Sąd I instancji podkreślił także, że partia 12.000 sztuk papierosów papierosów opatrzonych podrobionym znakiem towarowym marki (...) została faktycznie wprowadzona przez oskarżonych na rynek (str. 159-160 uzasadnienia wyroku). Sąd I instancji orzekając ten środek karny miał na względzie art. 296 (...), który określa mechanizmy naprawiania szkody.

Obrońca oskarżonego wskazał w apelacji, że opis czynu przypisanego oskarżonemu W. W. (1) w pkt 5 sentencji wyroku zawiera stwierdzenie, że działanie oskarżonego nie wyrządziło pokrzywdzonemu poważnej szkody, a jedynie mogło ją wyrządzić. Analiza treści opisanego czynu prowadzi jednak do wniosku, że zwrot „mógł wyrządzić poważną szkodę” odnosi się do znamion czynu z art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a nie czynu z art. 305 ust. 1 i 3 (...) (który stanowi główną podstawę ustalenia obowiązku oskarżonych do naprawienia szkody). Ponadto wyrządzenie szkody nie jest znamieniem przestępstwa z art. 305 (...).

Oskarżyciel posiłkowy wywodzi fakt zaistnienia szkody z przypisanego oskarżonym oznaczania nielegalnie produkowanych papierosów podrobionymi znakami towarowymi. Wniosek o orzeczenie na podstawie art. 46 k.k. od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody, żądane kwoty, a także wniosek o orzeczenie tego obowiązku tylko w części, spowodowane były rolą oskarżonych w przestępstwie (bezprawnym używaniu podrobionych znaków (...) na szkodę (...) S.A.), a także ustalonymi okolicznościami sprawy, w tym ilością i wartością bezprawnie oznaczonych wyrobów.

Sąd I instancji trafnie wskazał, że prawidłowa wykładnia art. 46 k.k. obejmuje wszystkie postaci szkody określone przepisami prawa cywilnego, a w tym szkodę wynikającą z naruszenia wyłącznych praw uprawnionego z rejestracji znaku towarowego polegającego na samym już tylko oznaczeniu towaru podrobionym znakiem towarowym.

Sąd I instancji uznał oskarżonych za winnych popełnienia czynu opisanego w art. 305 ust. 1 i 3 (...). Do zaistnienia tego przestępstwa wystarczające jest natomiast samo oznaczenie towaru podrobionym znakiem towarowym w celu wprowadzenia go do obrotu. Nie jest zatem konieczne wprowadzenie towaru oznaczonego podrobionymi znakami towarowymi do obrotu czy dokonanie obrotu takim towarem. W konsekwencji do naruszenia wyłącznego prawa do znaku towarowego w przedmiotowej sprawie doszło w chwili samego oznaczenia towaru. Nie jest istotna przy tym okoliczność, czy oskarżeni wprowadzili bezprawnie wytworzone wyroby do obrotu i w jakiej ilości.

Obrońca oskarżonego W. W. (1) podnosi w apelacji brak zaistnienia szkody po stronie oskarżyciela posiłkowego (pokrzywdzonego) argumentując, że szkoda powstaje wyłącznie w razie wprowadzenia konkretnych ilości towaru oznaczonego podrobionym znakiem towarowym na rynek. Nie jest to pogląd zasadny, bowiem określając podlegającą naprawieniu szkodę stosuje się przepisy prawa cywilnego mając na względzie zarówno utracone korzyści pokrzywdzonego, jak też rzeczywistą szkodę wyrządzoną czynem, w tym uszczerbek moralny (krzywdę) (Komentarz do kodeksu karnego, red. A. Marek, Wydawnictwo ABC, Warszawa 2005, s. 216; E. Samborski, Dochodzenie roszczeń cywilnych w procesie karnym, Warszawa 2008, s. 24).

Sąd I instancji zastosował mechanizmy wyliczenia szkody przewidziane w art. 296 (...) uzupełniające te, które są zawarte w Kodeksie cywilnym. Zgodnie z tą regulacją podmiot, którego prawo ochronne na znak towarowy zostało w sposób zawiniony naruszone, jest uprawniony do dochodzenia szkody na zasadach ogólnych albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej opłacie licencyjnej albo innego stosownego wynagrodzenia, które w chwili ich dochodzenia byłyby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie ze znaku towarowego. Należy zauważyć, że (...) kwota ustalana na podstawie art. 296 ust. 1 pkt 2 p.w.p. nie stanowi odpowiednika faktycznie utraconych zysków i nie musi ściśle odpowiadać faktycznemu uszczerbkowi w majątku uprawnionego, ma to być jedynie kwota, którą uzyskałby uprawniony, gdyby doszło do udzielenia licencji. (G. Tylec, w: Prawo własności przemysłowej, Komentarz, Lex, Warszawa 2015, s. 1165).

Sąd Apelacyjny ponadto w pełni podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach, zgodnie z którym skutki zjawisk rynkowych wywołanych naruszeniem prawa do znaku towarowego określane są jako szkody polegające na dyskredytacji uprawnionego, zdezorientowaniu konsumentów i wprowadzeniu na rynku stanu niepewności, a w rezultacie osłabieniu wizerunku marki i renomy przedsiębiorstwa, osłabieniu zdolności odróżniania znaku i osłabieniu popytu na produkty oznaczone takim znakiem. Szkody mogą obejmować konieczność ponoszenia dodatkowych wydatków na reklamę, wyjaśnienie sytuacji rynkowej i koszty eliminowania następstw powstałego stanu rynkowego spowodowanego ujawnieniem tzw. podróbek. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 stycznia 2011 r., II Aka 382/10, LEX nr 846483)

(...) analiza argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu prowadzi do wniosku, że sąd I instancji nie mogąc określić jednoznacznych i precyzyjnych kryteriów określenia szkody majątkowej i niemajątkowej wyrządzonej przez oskarżonego pokrzywdzonemu i kwestionując przedstawione w tym zakresie propozycje pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego w wątpliwość poddał sam fakt zaistnienia szkody. Takie stanowisko nie daje się zaakceptować. Zwrócić uwagę należy na to, że w przypadku naruszenia praw własności przemysłowej dokładne określenie wysokości wyrządzonej szkody napotyka bardzo poważne trudności. Wynika to najogólniej mówiąc z natury tych praw i sposobu

działania osób naruszających te prawa. Trudności te znalazły swój wyraz w orzecznictwie sądów cywilnych. Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wyroków z dnia 24 października 2007 r. (IV CSK 203/07, OSNC 2009/1/13) oraz z dnia 24 listopada 2009 r. (V CSK 71/09, Lex 627240) dopuścił na przykład możliwość zastosowania art. 322 k.p.c. do roszczenia o wydanie bezpodstawnie uzyskanych korzyści przewidzianego w prawie własności przemysłowej w drodze analogi. W myśl art. 322 k.p.c. stosowanego per analogiam do roszczenia o wydanie bezpodstawnie uzyskanych korzyści, jeżeli nie jest możliwe ustalenie rozmiaru tej korzyści lub jest to nader utrudnione sąd może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, zastrzegając przy tym, że ocena sądu nie może być jednak dowolna, lecz musi być dokonana w oparciu o zasady rozumowania logicznego i całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wyrazem przewidywanych trudności w zakresie określenia wysokości szkody w przypadku naruszenia prawa własności przemysłowej jest również treść art. 296 Prawa własności przemysłowej, który daje osobie której prawo ochronne na znak towarowy zostało naruszone uprawnienia między innymi do wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści oraz naprawienia wyrządzonej szkody:

1) na zasadach ogólnych albo

2) poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej opłacie licencyjnej albo innego stosownego wynagrodzenia, które w chwili ich dochodzenia byłyby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie ze znaku towarowego.

Zauważyć przy tym należy, że w ust. 3 tego przepisu stwierdzono wprost, że z roszczeniami, o których mowa w ust. 1, można wystąpić również przeciwko osobie, która tylko wprowadza do obrotu oznaczone już znakiem towaru, jeżeli nie pochodzą one od uprawnionego.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)

Umieszczenie znaku towarowego na towarze jest wyłącznym uprawnieniem tego, na czyją rzecz znak został zarejestrowany (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 maja 2008 r., I ACa 386/08) Wysokość opłaty licencyjnej jest natomiast określana przez podmiot uprawniony do wyłącznego korzystania z zarejestrowanego znaku towarowego. Mechanizm przewidziany w art. 296 (...) dotyczy wyliczenia stosownej opłaty bądź wynagrodzenia za używanie znaku towarowego, a nie tylko za transakcje handlowe związane z wprowadzeniem towaru oznaczonego takim znakiem towarowym do obrotu.

Termin „używanie znaku towarowego” został zdefiniowany w art. 154 (...): Używanie znaku towarowego polega w szczególności na:

1) **umieszczeniu tego znaku na towarach objętych prawem ochronnym** lub ich opakowaniach, oferowaniu i wprowadzaniu tych towarów do obrotu, ich imporcie lub eksporcie oraz składowaniu w celu oferowania i wprowadzania do obrotu, a także oferowaniu lub świadczeniu usług pod tym znakiem;

2) umieszczeniu znaku na dokumentach związanych z wprowadzaniem towarów do obrotu lub związanych ze świadczeniem usług;

3) posługiwaniu się nim w celu reklamy.

Przez umieszczenie znaku na towarze należy rozumieć (...) każdą czynność połączenia znaku z towarem zarówno w sposób bezpośredni, czyli fizyczny (np. naklejanie, naszywanie, wydrukowanie znaku na towarze lub jego opakowaniu). (J. Sitko, Komentarz do Ustawy Prawo Własności Przemysłowej, LEX).

Wprowadzenie towaru na rynek nie decyduje o zaistnieniu szkody, ale może ją zwiększyć. Nie można zatem przyznać racji argumentom obrońcy oskarżonego, że ustalenie wysokości szkody na podstawie opłaty licencyjnej miałyby sens

wyłącznie w przypadku, gdyby była ona spowodowana działaniem przedsiębiorcy, który kontynuowałby produkcję i rzeczywistą sprzedaż czerpiąc z tego zyski ekonomiczne.

Za nietrafiony należy także uznać argument obrońcy oskarżonego, że wyroby wytwarzane przez oskarżonych miałyby znajdować nabywców jedynie wśród konsumentów świadomych w pełni tego, że nie kupują oryginalnego towaru (str. 9 apelacji adw. M. B.). Słusznie bowiem zauważył Sąd I instancji, że gdyby tak w istocie było, to oskarżeni nie oznaczaliby dodatkowo wytworzonych przez siebie wyrobów imitujących papierosy opisem (...), co miało konsumentom wskazywać na to, że towar pochodzi z tzw. strefy bezcłowej i właśnie z tego powodu jest on tańszy, niż dostępny w sklepach, gdyż nie został obciążony akcyzą.

Apelacja obrońcy oskarżonego W. W. (1) (adw. M. B.) – zarzut 1.

Apelacja obrońcy oskarżonego K. K. (1) – zarzut 1. i 2.

Apelacja obrońcy oskarżonego R. G. – zarzut 1. i 2.

Wszystkie powyższe zarzuty należy uznać za niezasadne. Ze względu na tożsamość zarzutów podniesionych przez obrońców oskarżonych W., K. i G., które dotyczyły dokonania przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych, Sąd Apelacyjny odniósł się do nich łącznie. Jednocześnie Sąd odniósł się do zarzutów ściśle z nimi związanych, a mianowicie dotyczących naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., które zostały podniesione w apelacjach wniesionych przez obrońców oskarżonych W. i G..

Argumentacja obrońców oskarżonych W., G. i K. skupiona jest na próbie deprecjacji dowodu z wyjaśnień oskarżonego J. M. (1), w których przedstawił on szczegóły organizacji i działania procederu ujawnionego w K., strukturę grupy przestępczej, role odgrywane w tej strukturze przez poszczególne osoby, które związane były z nielegalnym procederem oraz ujawnił inne istotne okoliczności przestępstwa, które objęte jest niniejszym postępowaniem. Należy także podkreślić, że oskarżony M. złożonymi przez siebie wyjaśnieniami obciążył także własną osobę.

W uzasadnieniu przedmiotowych zarzutów Sąd Apelacyjny nie doszukał się jednak nowych argumentów, które mogłyby podważyć ustalenia Sądu I instancji, a te, które zostały w środku odwoławczym podniesione – wydają się być tożsame z przyjętą przez oskarżonych linią obrony w toku postępowania i opierają się na przeciwstawieniu wyjaśnień oskarżonych W. W. (1), R. G. i K. K. (1) wyjaśnieniom oskarżonego J. M. (1), które zostały ocenione przez Sąd I instancji jako wiarygodne, pomijając jednocześnie pozostały materiał dowodowy zebrany w sprawie, a który będzie przedmiotem niniejszego wywodu w dalszej jego części.

Apelacje obrońców zawierają wyraźne stwierdzenie, że depozycje oskarżonego **J. M. (1)** (k. 5375-5379 akt w zw. z k. 2505-2507, k. 2968-2971, k. 3031-30132, k. 3140-3144, k. 3642-3643, k. 3694-3722, k. 3997-3999, k. 4348-4349, k. 4652-4659, k. 6871-6874) nie są poparte żadnymi innymi dowodami, co należy jednak z całą pewnością uznać za nieuzasadnione. Podkreślenia wymaga fakt, że uznanie sprawstwa W. W., R. G. i K. K. oraz wszystkich pozostałych oskarżonych w przedmiotowej sprawie, a także do ustalenia - w odniesieniu do oskarżonego K. K. (1) - że stopień zaangażowania, pełniona rola w strukturze przestępczej przekraczały zakres pomocnictwa, zostało dokonane na podstawie niezwykle obszernego materiału dowodowego o charakterze osobowym i rzeczowym.

Sąd I instancji szczegółowo i przekonująco wyjaśnił motywy swojego orzeczenia oraz odniósł się do poddanego wszechstronnej analizie materiału dowodowego w obszernym, pisemnym uzasadnieniu wyroku, który zapadł (...)

Rzetelność relacji oskarżonego J. M. (1) potwierdzają w odniesieniu do procederu importowania z zagranicy wyrobów tytoniowych w postaci papierosów bez oznaczenia ich znakami skarbowymi akcyzy, jak również bez zgłoszenia ich do kontroli i odprawy celnej oraz podejmowania kontaktów celem ich zbycia z oskarżonymi S. P. oraz Z. W. częściowo wyjaśnienia oskarżonego **S. P. (1)** (k. 5413-5414 w zw. z k. 4578-4583 akt), częściowo wyjaśnienia oskarżonego **Z. W. (1)** (k. 5374 w zw. z k. 4559-4565 akt), częściowo zeznania świadka **M. S.** (k. 5604-5606 akt w zw. z k. 115-117, k. 134-136, k. 4049-4051, k. 4084, k. 4103, 4124v-4125 oraz k. 3971-3985 akt), zeznania świadków **J. C.** (k. 236-237

akt), **P. P. (3)** (k. 234-235 akt), **W. K.** (k. 5811-5812 akt w zw. z k. 246-247, k. 2095-2097 akt), **V. O.** (k. 257-258 akt), a także liczne dokumenty urzędowe i materiały zebrane w toku kontroli operacyjnej, kopie materiałów sprawy II Ks 3/08 (k. 4001-4127 akt) czy odpis wyroku(...) (k. 3456 akt).

Natomiast wyjaśnienia oskarżonego M. dotyczące nielegalnej produkcji papierosów na terenie Polski, sprowadzania w tym celu krajanki tytoniowej z zagranicy, a także odnoszące się do osób uczestniczących w tym procederze oraz struktury zorganizowanej grupy przestępczej potwierdzają zarejestrowane w trakcie kontroli operacyjnej rozmowy telefoniczne, a ponadto dowody ze źródeł osobowych – częściowo wyjaśnienia oskarżonego **K. K. (1)** (k. 5379-5381 akt w zw. z k. 1109-1113, k. 1117-1119, k. 1132, k. 1147-1148, k. 1844-1848, k. 2115-2118, k. 3008-3009, k. 3210-3211, k. 4323-4324, k. 4338-4339, k. 4605-4607 akt), częściowo zeznania świadków **G. J.** (k. 1043-1048, k. 1052-1055, k. 1642-1643, k. 1972-1977 akt), **R. M.** (k. 930-937, k. 1637-1639, k. 2406-2411 akt), **V. N.** (k. 951-957, k. 961-963, k. 1633-1636, k. 2346-2350, k. 2720-2723 akt), **S. G.** (k. 6311 w zw. z k. 1024-1028, k. 1032-1035 akt, k. 1834-1837, k. 2492-2496, k. 2636-2637, k. 2672-2675 akt), **V. S.** (k. 6311 w zw. z k. 984-989, k. 993-996, k. 1746-1750), **R. O.** (k. 6311 akt w zw. z k. 997-1001, k. 1006-1009, k. 1740-1744 akt), **A. S. (1)** (k. 6311 w zw. z k. 916-921 i k. 925-928, k. 1751-1755 akt) częściowo **G. K.** (k. 6311 w zw. z k. 1010-1014, 1018-1021, k. 1839-1843, k. 2498-2502, k. 2649-2655 akt), **T. K.** (k. 6311 w zw. z k. 968-973, k. 977-979, k. 1849-1853, k. 2487-2489 akt) a także częściowo przez oskarżonych **L. M. (1)** (k. 5411-5412 akt w zw. z k. 1080, 1086, k. 1090-1092, k. 3040-3042, k. 3596-3597, k. 4611-4613 oraz k. 6985 akt) i **K. O. (1)** (k. 5412-5413 w zw. z k. 1096-1098, k. 1103-1106, k. 3036-3039, k. 3602-3634, k. 4616-4620 akt oraz k. 6984-6985). Ponadto depozycje oskarżonego M. w tym zakresie wspierają również zeznania świadków, w szczególności **R. D.** (k. 5813-5814 w zw. z k. 898-899) **D. B.** (k. 5750 akt w zw. k. 1683-1684), **P. L.** (k. 5811-5812 akt w zw. z k. 426-427 akt), **W. U.** (k. 423, k. 2004 akt), **K. S.** (k. n425, k. 2007 akt), **A. S. (2)** (k. 900-901), **W. Z.** (k. 902-903 akt), **A. P. (1)** (k. 2005 akt) i **J. D. (2)** (k. 2008 akt), a nadto pozyskane opinie specjalistyczne i opinie biegłych, wyniki przeprowadzonych przeszukań, oględzin i analizy kryminalistyczne połączeń zaistniałych pomiędzy poszczególnymi osobami. Ponadto na okoliczność zamówienia przez firmę oskarżonego M. maszyn wykorzystanych później do produkcji papierosów na terenie K. wskazują dokumenty z kart 4352-4358 akt.

Przedstawiając ustalony w przedmiotowej sprawie stan faktyczny, Sąd Okręgowy wskazał na wyjaśnienia J. M. złożone w przedmiotowej sprawie, które wraz z innymi zgromadzonymi dowodami, stanowiły podstawę dokonanych ustaleń. Owe zgromadzone dowody pochodzą ze źródeł osobowych, które zostały wymienione wcześniej w niniejszym wywodzie i uzupełnione są m.in. o materiały z kontroli operacyjnej, dokumenty urzędowe, opinie biegłych czy analizy specjalistyczne. Odnosząc się do zarzutów podniesionych we wskazanych wcześniej apelacjach należy wskazać, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bezspornie wynika, że oskarżeni W. W. (1) i R. G. (1) odgrywali przywódczą rolę w procederze i wydawali polecenia określonego zachowania pozostałym oskarżonym. W zakresie związanym z przygotowaniem posesji w K., D. i S. do prowadzenia nielegalnej działalności na polecenie oskarżonego W. doszło do najmu i kupna pomieszczeń przez oskarżonych M. i K.. Ponadto w zakresie związanym z organizacją produkcji papierosów i zagwarantowania wjazdu do Polski obywatelom U. i Azerbejdżanu zwerbowaniem pracowników fizycznych oraz osób wyspecjalizowanych w obsłudze maszyn do produkcji i pakowania papierosów przez oskarżonego zajmował się R. G. (1), a przygotowaniem niezbędnych do wydania wiz zaproszeń oskarżony J. M. (1). Nadto dostarczanie komponentów do nielegalnej produkcji papierosów i sprawowanie bieżącego nadzoru nad osobami pracującymi przy tej produkcji zostało także zlecone przez oskarżonego W. W. (1), a czynności te wykonywane były m.in. przez oskarżonych J. M. (1) i K. K. (1). Jeżeli zaś chodzi o przepływ środków finansowych między oskarżonymi – oskarżony W. W. (1) był osobą, do której o środki finansowe zwracali się m.in. oskarżeni K. K. (1) i J. M. (1) i z którym rozliczali się z poczynionych na nielegalny proceder wydatków.

W odniesieniu do czynności podjętych przez tych oskarżonych po zlikwidowaniu nielegalnej wytwórni przez funkcjonariuszy organów ścigania w dniu(...) r. należy zwrócić uwagę, że przez oskarżonego W. W. (1) podejmowane były czynności związane z zatrzymaniem na terenie nielegalnej fabryki w K. obywateli U. i A., organizacją obrony dla zatrzymanych, przekazanie osobom najbliższym dla zatrzymanych informacji o aktualnej sytuacji w sprawie.

Za bezzasadny należy uznać zarzut obrońcy oskarżonego W. W. (1), iż Sąd I instancji dopuścił się uchybienia, nie tłumacząc, jaka była treść rozmów przeprowadzonych przez W. W. (1). Sąd Okręgowy szczegółowo wskazał na

wnioski płynące z analizy tych materiałów, a ponadto jednostkowo wskazał na poszczególne dokumenty źródłowe, które prowadziły do dokonanych ustaleń. Tym samym Sąd I instancji sprostawił wymogowi zawartemu w art. 424 § 1 pkt 1, który wskazuje powinność sądu zwięzłego wskazania, na jakich oparł się dowodach. Sąd orzekający nie ma obowiązku szczegółowego referowania wszystkich dowodów. W niniejszej sprawie przytaczanie treści rozmów, które Sąd I instancji dokładnie zidentyfikował i wskazał, doprowadziłyby wyłącznie do nadmiernego rozbudowania uzasadnienia wyroku. Przedmiotowy dowód zaś był dla stron jawny i dostępny, zatem za bezcelowe należy uznać przytaczanie jego treści. Ponadto oskarżeni nie kwestionowali w toku postępowania treści przedmiotowych rozmów, nie domagali się odtworzenia ich bezpośrednio przed Sądem I instancji i zgodnie wnieśli o włączenie tych materiałów w poczet materiału dowodowego bez ich odczytywania w całości czy też w części.

Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne, jak i zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumentacja wyjaśniają w sposób precyzyjny i szczegółowy, z jakich powodów Sąd ten uznał oskarżonych za winnych popełnienia zarzuconych im czynów. Sąd I instancji z zachowaniem wymagań art. 424 k.p.k. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, jakie fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, wyjaśnił również podstawę prawną wyroku i przytoczył okoliczności, jakie miał na względzie przy wymiarze kary. Oceniając trafność zaskarżonego orzeczenia w kontekście zarzutów zawartych w apelacjach obrońców należy stwierdzić, że Sąd meriti prawidłowo przeprowadził postępowanie, dokonał właściwych ustaleń faktycznych w sprawie i trafnie ocenił zgromadzony materiał dowodowy przyjęty za podstawę wydania wyroku.

Oskarżony W. W. (1) kwestionował (i czyni to nadal obrona we wniesionej apelacji) korzystanie przez siebie z numerów telefonów wskazanych i przypisywanych mu w przedmiotowej sprawie, wobec których prowadzono kontrolę. Należy jednak uznać te twierdzenia jedynie za przyjętą przez oskarżonego linię obrony. Wynika to z przyczyn, które zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji. W. W. (1) odmówił co prawda w toku śledztwa udostępnienia próbek swojego głosu do badań fonoskopijnych, a pracownicy oskarżonego nie potwierdzili, że głos zarejestrowany na nagraniach należy do W. W. (1), ale żadna z tych osób nie zaprzeczyła kategorycznie, aby ów zarejestrowany głos do oskarżonego W. W. (1) należał, a ponadto głos został jednoznacznie rozpoznany przez współoskarżonego J. M. (1) jako należący do W. W. (1). Nadto w zarejestrowanych rozmowach oskarżony W. W. (1) wielokrotnie przedstawiał się jako „W. W. (1) z firmy (...)”, a rozmówcy wiele razy zwracali się do niego po imieniu. Trudno przyjąć, aby jakakolwiek osoba – wg logiki oskarżonego W. W. (1) – podawała się za jego osobę w tamtym czasie, „podszywała się” pod oskarżonego. Brak jest jakichkolwiek dowodów, a nawet poszlak do takiego stwierdzenia. Brak również ewentualnego celu takiego działania. Biorąc pod uwagę powyższe wraz z okolicznościami, które zostały ujawnione na zabezpieczonych nagraniach, należy uznać, że rozmowy objęte kontrolą operacyjną numerów przypisanych do oskarżonego W. W. (1) prowadził ten oskarżony.

Za nieuzasadnione należy uznać także zarzuty obrony stwierdzające, że Sąd I instancji uchybił obowiązującym przepisom postępowania poddając analizie wyjaśnienia złożone przez oskarżonych w sprawie w ten sposób, że na zasadzie dowolności uznał wyjaśnienia oskarżonego J. M. (1) za wiarygodne. W uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji znajduje się szczegółowa analiza wyjaśnień złożonych przez oskarżonego J. M. (1), a w tym możliwego wpływu na treść tych zeznań motywacji, która mógł kierować się oskarżony M., a na którą szczególną uwagę zwracają obrońcy oskarżonych w apelacjach. Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd Sądu I instancji, że wyjaśnienia M. należało uznać za wiarygodne.

Sąd Okręgowy w precyzyjny sposób odniósł się do okoliczności przedstawionych przez oskarżonego J. M. (1) oraz wyjaśnił, jakie fakty uznał na tej podstawie za udowodnione, a którym tej cechy odmówił, a także, dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, tj. odmiennych wyjaśnień pozostałych oskarżonych. Równie wnikliwie Sąd Okręgowy poddał analizie pozostałe dowody, w tym dowody z dokumentów oraz innych źródeł osobowych, tj. m.in. zeznania zatrzymanych w dniu (...) r. w nielegalnej fabryce papierosów ujawnionej w K. obywateli U. i Azerbejdżanu, którzy wskazali w szczególności okoliczności ich przyjazdu do P. bezpośrednie zaangażowanie w ten proceder oskarżonego R. G., który ponadto kontrolował ich czynności na terenie fabryki w K..

Ponadto opisali oni rolę oskarżonego K. K. (1), która wykraczała daleko poza czynności dostarczania prowiantu obcokrajowcom. Osoby te zidentyfikowały K. K. (1) jako dostarczającego do nielegalnej wytwórni tytoń niezbędny do produkcji papierosów. Nadto oskarżony K. K. (1) posiadał klucz do posesji (do bramy odgradzającej teren oraz pomieszczeń, w których przebywali obywatele U. i Azerbejdżanu). Nie sposób zatem uznać za wiarygodne twierdzenia oskarżonego K., że jego rola ograniczała się jedynie do usług taksówkarskich. Sąd Okręgowy nie dał wiary twierdzeniom oskarżonego, że nie pozostawał on w strukturach zorganizowanej grupy przestępczej i nie wykonywał dla tej grupy określonych czynności wykonawczych – dowożenia komponentów do produkcji papierosów, maszyn służących do ich produkcji w D., dowożenia robotników ukraińskich na teren posesji w D., przekazywania pieniędzy od W. W. J. M., a także, że w ogóle nie zna zleceniodawców wykonywanych przez siebie czynności oraz osoby Ł. M. (1). W świetle bowiem dowodów o charakterze osobowym – relacji V. N. i J. M., analizy zarejestrowanych rozmów, wykazów połączeń telefonicznych dokonywanych z numeru K. K., a które wskazywały, że oskarżony kontaktował się z numerami użytkowymi przez W. W., J. M. i I. D., a także przez Ł. M., danych o miejscach logowania oraz materiałów zarejestrowanych podczas kontroli operacyjnej, należy uznać wyjaśnienia oskarżonego K. K. za niewiarygodne i stanowiące wyłącznie przyjętą linię obrony mającą na celu umniejszenie jego odpowiedzialności, a także będące przejawem lojalności wobec współoskarżonych.

Zarzuty podniesione w apelacjach skarżących nie cechują się cechami niezbędnymi do skutecznego postawienia zarzutu błędnej oceny dowodów w oparciu o art. 7 k.p.k., a przez to również błędu w ustaleniach faktycznych. Ocena dowodów dokonana w prawidłowy sposób nie może ograniczać się jedynie do poszczególnych, indywidualnie określonych dowodów, bez wzięcia pod rozwagę całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wzajemnego powiązania całego spektrum dowodów i okoliczności z nich płynących, rozważenia wszystkich tych czynników zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Skarżący w apelacjach sprowadzają się jedynie do polemiki z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego. Nie można efektywnie negować dokonanej przez Sąd I instancji meriti oceny dowodów, pomijając całe spektrum materiału dowodowego. Skarżący zdają się bowiem nie zauważać, że Sąd I instancji poparł, wbrew ich twierdzeniom, dowód z wyjaśnień oskarżonego M., bogatym materiałem dowodowym zebrany w niniejszej sprawie, który nie pozostawia wątpliwości w odniesieniu do sprawstwa i winy wszystkich pozostałych oskarżonych.

W świetle powyższego wyводу należy uznać, że nie zostały naruszone przez Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie żadne ze wskazanych przez obronę przepisów. Ocena dowodów, w tym także wyjaśnień oskarżonych (w szczególności wyjaśnień oskarżonego J. M. (1)) nie została dokonana w sposób dowolny, natomiast jest szczegółowo umotywowana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd I instancji poddał ocenie zgromadzone w sprawie dowody z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego. Uczynił to także w sposób obiektywny. Tym samym za nieuzasadniony należy uznać zarzut naruszenia art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k., a dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych nie można uznać za błędne.

Apelacja obrońcy oskarżonego W. W. (1) (adv. M. B.) – zarzut 2.

Apelacja obrońcy oskarżonego Z. W. (1) – zarzut 1.

Apelacja obrońcy oskarżonego S. P. (1) – zarzut 2.

Za nieuzasadnione należy także uznać zarzuty podniesione przez obrońców oskarżonego W., oskarżonego W. i oskarżonego P., że w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia art. 5 § 2 k.p.k., tj. rozstrzygnięcia wszystkich występujących w sprawie wątpliwości na niekorzyść tych oskarżonych. Wyjaśnić należy w tym miejscu, że zasada in dubio pro reo dotyczy wątpliwości, jakie w trakcie postępowania może powziąć sąd orzekający, a nie strona. Zarzut rozstrzygnięcia wątpliwości na niekorzyść oskarżonego byłby zasadny, gdyby sąd orzekający powziął taką wątpliwość i nie rozstrzygnął jej na korzyść oskarżonych W., W. i P.. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, aby Sąd Orzekający w niniejszej sprawie miał jakiegokolwiek wątpliwości co do winy tych oskarżonych. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w kontekście kontroli instancyjnej procedowania Sądu I instancji nakazuje stwierdzić, iż takich wątpliwości nie powziął również Sąd Apelacyjny.

Reguła określona w art. 5 § 2 k.p.k. ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy pomimo przeprowadzenia wszystkich dostępnych dowodów, pozostają w dalszym ciągu niewyjaśnione okoliczności. W realiach niniejszej sprawy taka okoliczność nie zaistniała. Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należało, że apelujący ograniczają się do polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego. Faktem jest, że wyjaśnienia oskarżonego M. były sprzeczne z wyjaśnieniami pozostałych oskarżonych, ale nie może to świadczyć o tym, że ustalenie prawidłowego stanu faktycznego sprawy było niewykonalne. W wielu sprawach występują dowody, które są ze sobą w jakiś sposób sprzeczne, aczkolwiek nie uprawnia to sądu do sięgania aż po regułę określoną w art. 5 § 2 k.p.k.

Wyjaśnienia oskarżonego M. zostały bowiem wsparte obszernym materiałem dowodowym, na co Sąd Apelacyjny zwrócił już wcześniej uwagę, a także skrupulatnie przez Sąd I instancji przeanalizowane i ocenione. Faktem jest także, że oskarżony nie przyznał się do winy, jednak tę postawę należy ocenić jako wyraz przyjętej przez tych oskarżonych linii obrony, a ich twierdzenia w świetle ujawnionego w sprawie materiału dowodowego mają wyłącznie charakter polemiczny z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji.

Podkreślić należało, że żadne z ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego nie było ustaleniem dowolnym, które nie wynikałoby z materiału dowodowego sprawy. W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie ma bowiem jakichkolwiek wątpliwości, iż W. W. (1) uchylał się od opodatkowania z tytułu podatku akcyzowego z tytułu sprowadzenia na terytorium kraju, wbrew przepisom ustawy, krajanki tytoniowej, a następnie podjął czynności związane z nielegalnym wytwarzaniem papierosów i oznaczaniem ich w celu wprowadzenia do obrotu podrobionymi znakami towarowymi (...), wytworzył wyroby tytoniowe w postaci papierosów, a ponadto działał w strukturze zorganizowanej grupy przestępczej, posiadał w tej strukturze określoną, kierowniczą rolę, a także, że jego działalność była nakierowana na cel w postaci osiągnięcia korzyści majątkowej i uczynił on sobie z niej stałe źródło dochodu.

Nie ma także wątpliwości, że oskarżeni S. P. (1) i Z. W. (1) działając wspólnie i w porozumieniu oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nabyli wyroby tytoniowe w postaci papierosów pochodzenia zagranicznego różnych marek nieoznaczone polskimi znakami skarbowymi akcyzy, a wprowadzone na obszar celny W. bez zgłoszenia celnego i uiszczenia należności publicznoprawnych oraz sprowadzone na teren R. bez wcześniejszego oznaczenia ich znakami skarbowymi akcyzy i bez ich przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego. Nie istnieją ponadto wątpliwości co do tego, że oskarżeni P. i W. także działając wspólnie i w porozumieniu nabyli od J. M. (1) wyroby tytoniowe w postaci paczek papierosów (...) nieoznaczone znakami skarbowymi akcyzy, które pochodziły z nielegalnej ich produkcji.

Należy w tym miejscu także zwrócić uwagę, odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacjach obrońców oskarżonych W., W. i P., a dotyczących naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że nie można łącznie postawić zarzutu naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Jeżeli bowiem skarżący kwestionuje ocenę dowodów co do ich wiarygodności, to takiej sytuacji nie dotyczy art. 5 § 2 k.p.k., lecz art. 7 k.p.k. Natomiast, gdy skarżący podważa prawidłowość ustaleń faktycznych wynikających z oceny dowodów - w sytuacji, gdy sąd powziął wątpliwości, ale rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego albo gdy takich wątpliwości nie miał, choć powinien je powziąć, skoro po dokonaniu oceny dowodów nie miał podstaw do odrzucenia korzystnej dla oskarżonego wersji zdarzenia - to wówczas należy postawić zarzut naruszenia art. 5 § 2 k.p.k.. Jednakże naruszenie tego przepisu jest możliwe tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy sąd orzekający w sprawie rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych lub wykładni prawa i wobec niemożliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Podniesienie zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. wyklucza zatem możliwość skutecznego wysunięcia zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie miał żadnych wątpliwości zarówno co do ustaleń faktycznych, jak i wykładni prawa.

Apelacja obrońcy oskarżonego W. W. (1) (adv. M. B.) – zarzut 4.

Zarzut należy uznać za nieżasadny. Zgodnie z twierdzeniem skarżącego – obrońcy oskarżonego W. „Protokołu taryfikacji, wyceny i wyliczenia należności celnych i podatkowych” nie ma na karcie 645. W tym zakresie Sąd Apelacyjny przyznał skarżącemu rację. Wskazać jednakże należy, że dokument ten znajduje się na karcie 1126. Nie

można natomiast przyznać racji skarżącemu, że wyłącznie z powodu błędnego wskazania przez Sąd I instancji karty akt sprawy doszło do naruszenia wymienionych w zarzucie przepisów postępowania.

Uchybienie bowiem normie zawartej w przepisie art. 410 k.p.k. może nastąpić tylko w przypadku nieuwzględnienia przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2018 r., II AKa 367/18, LEX nr 2595457). Zatem skarżący powinien wykazać, że Sąd meriti oparł swoje ustalenia faktyczne na dowodzie, który nie został prawidłowo wprowadzony do materiału dowodowego sprawy lub też, że Sąd meriti pominął przy analizie i ocenie określony dowód mający znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, czy też, że wystąpiła sytuacja w której Sąd meriti uznał za wiarygodny określony dowód, ale pominął go przy dokonywaniu ustaleń faktycznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2018 r., II AKa 140/18, LEX nr 2574669). Nie ma wątpliwości, że taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zaistniała, gdyż Sąd I instancji nie dokonał pominięcia rzeczzonego dowodu, a powołany dowód został w sposób prawidłowy wprowadzony do materiału dowodowego.

Ponadto oczywistym jest, że uzasadnienie wyroku powinno odpowiadać wymaganiom, które stawia art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. Przedmiotem kontroli odwoławczej nie jest jednak samo uzasadnienie, lecz wyrok. Zauważyć należy także, że sporządzenie uzasadnienia w sposób, który odbiega od wymagań powyższego przepisu nie jest czynnikiem, który wyrok dyskredytuje. Uzasadnienie sporządzane jest po wydaniu wyroku, a zatem jako takie nie może mieć wpływu na treść orzeczenia (por. Świecki D. (red.), Augustyniak B., Eichstaedt K., Kurowski M., Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el., 2019).

Sąd Apelacyjny pragnie zauważyć, że nie sposób uznać omawianego uchybienia Sądu I instancji za czynnik, który mógłby doprowadzić do naruszenia przytoczonych w apelacji przepisów postępowania. Rzeczony błąd uznany może być jedynie za omyłkę pisarską przez ten Sąd popełnioną. Nie można także z całą pewnością zgodzić się ze skarżącym, że błąd tak nikłego kalibru mógł stanowić naruszenie obowiązku dochodzenia przez Sąd do prawdy, a więc art. 2 § 2 k.p.k. Nie odbiera dowodom waloru wiarygodności fakt powołania się przez Sąd na nieprawidłową kartę akt, nie stanowi to także o nierzetelności dokonanej oceny dowodów w sprawie. Możliwe zatem było dokonanie w przedmiotowej sprawie prawdziwych ustaleń faktycznych także na podstawie omawianego dowodu i tym samym odzwierciedlających rzeczywisty stan rzeczy.

Apelacja obrońcy oskarżonego W. W. (1) (adv. M. B.) – zarzut 5.

Zarzut należy uznać za nieniasadny. Obrońca oskarżonego W. podniósł także zarzut rażącej niewspółmierności kary. Zwrócił uwagę, że Sąd I instancji prawidłowo potraktował dotychczasową niekaralność oskarżonego i jego ustabilizowany tryb życia przed popełnieniem przestępstwa jako okoliczność łagodzącą. Podniósł jednak także skarżący, że Sąd przy wymiarze kary powinien wziąć pod uwagę także zachowanie sprawcy po popełnieniu przestępstwa. Wskazał również, że oskarżony od czasu popełnienia przestępstwa, które miało miejsce od (...) r., oskarżony prowadził ustabilizowany tryb życia i nie popełnił kolejnego przestępstwa. Zgodnie z twierdzeniami skarżącego uzasadnione byłoby wymierzenie oskarżonemu kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Dodatkowo przemawiać ma za tym fakt, że oskarżony de facto nie uzyskał z przestępstwa żadnej korzyści majątkowej, gdyż wyprodukowane papierosy nie zostały wprowadzone do obrotu, a wręcz poniósł w związku z tym procederem wielomilionowe straty.

Obrońca oskarżonego w apelacji wskazał także, że również wymierzona przez Sąd I instancji kara grzywny jest rażąco niewspółmierna, gdyż obecna sytuacja finansowa oskarżonego w sposób znaczący odbiega od tej z lat (...) a ponadto oskarżony nie posiada żadnego majątku oraz posiada zadłużenie w kwocie ponad 3 milionów złotych. Tym samym, jak wywodzi skarżący, wysokość jednej stawki dziennej nie odpowiada aktualnej sytuacji majątkowej i zarobkowej oskarżonego.

Zarzutu tego jednak Sąd Apelacyjny nie uznał za uzasadniony. Z sytuacją rażącej niewspółmierności kary mamy do czynienia wtedy, gdy rozmiar represji w rozpoznawanej sprawie jest w sposób oczywisty nieproporcjonalny w stosunku do dolegliwości wymierzanych podobnym sprawcom w podobnych sprawach. Przy czym nie chodzi

o każdą ewentualną różnicę co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok SN z 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSPriP 1995/6/18).

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny uznał, że mimo zmiany przypisywanych oskarżonemu W. wysokości uszczupień należności publicznoprawnych, kara temu oskarżonemu wymierzona nie jest w sposób rażący niewspółmierna. Przedmiotowe uszczuplenia uległy bowiem, w ocenie Sądu, pomniejszeniu w stopniu nieznacznym, a ponadto wciąż stanowią wielką wartość w rozumieniu art. 53 § 16 k.k.s.

Wymierzona oskarżonemu W. kara uwzględnia dyrektywy wymiaru kary z art. 53 k.k. – w zakresie czynów z art. 258 § 1 i 3 k.k. oraz czynów kwalifikowanych z art. 12a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. Kara ta uwzględnia także dyrektywy wskazane w art. 13 § 1 k.k.s. w zakresie przestępstw skarbowych. Dolegliwość rzezzonej kary nie przekracza indywidualnego stopnia winy oskarżonego, a także jest odpowiednia w stosunku do rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw poszczególnych przestępstw przypisanych oskarżonemu, jego właściwości i warunków osobistych, sposobu jego życia przed popełnieniem przypisanych mu przestępstw oraz zachowania się po ich popełnieniu, a także jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionych czynów, który w odniesieniu do oskarżonego W. był bez wątpienia wysoki.

Oskarżony działał z niskich pobudek – chęci przysporzenia sobie korzyści majątkowych z wykonywanego w strukturach zorganizowanej grupy przestępczej – w której to grupie odgrywał rolę przywódczą - procederu produkcji poza składem podatkowym wyrobów tytoniowych z wykorzystaniem krajanki tytoniowej wprowadzonej na obszar celny U. bez uiszczenia należności publicznoprawnych oraz ich późniejszego wprowadzenia do obrotu bez oznaczenia znakami skarbowymi akcyzy z jednoczesnym uczynieniem sobie z tego procederu stałego źródła dochodu, a ponadto oskarżony czerpał zyski z wprowadzania na obszar celny Wspólnoty Europejskiej wyrobów akcyzowych bez uiszczania wymaganych należności celnych i podatkowych. Ta polegająca na pozyskiwaniu łatwych korzyści majątkowych działalność nie miała charakteru incydentalnego, a nadto dotyczyła znacznej ilości wyrobów tytoniowych, co również wpływa na ocenę stopnia społecznej szkodliwości popełnionych przez oskarżonego czynów. Istotną okolicznością wpływającą na zwiększenie stopnia szkodliwości społecznej była nadto wysokość uszczuplonych lub narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych, które sięgały rozmiarów wielkiej wartości w rozumieniu art. 53 § 16 k.k.s.

Na zwiększenie stopnia szkodliwości społecznej należy także zaliczyć fakt działania oskarżonego z zamiarem przemyślanym i kierunkowym. Oskarżony W. wraz z pozostałymi oskarżonymi obmyślił sposób ich popełnienia, a także zaplanował ich okoliczności. Działanie w ramach zamiaru bezpośredniego świadczy zaś o wyższym stopniu winy.

Oceniając ukształtowanie orzeczonej kary należało także wziąć pod uwagę pełnioną przez oskarżonego W. funkcję w strukturze zorganizowanej grupy przestępczej, która miała, poza wszelką wątpliwością, charakter przywódczy, kierowniczy. Należy z całą mocą podkreślić, że przestępczość zorganizowana jest niezwykle dużym zagrożeniem społecznym i tym samym powinna być oceniana z całą surowością prawa, a szczególnie surowo oceniać powinno się zachowania polegające na kierowaniu taką grupą.

Za okoliczność łagodzącą w stosunku do oskarżonego W. należy uznać jego dotychczasową niekaralność (k. 6965 akt).

Należy zawrócić także uwagę, iż z rażącą niewspółmiernością kary za określone przestępstwo mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k. [ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny] i dalszych (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 września 2013 r., II AKA 154/13, LEX nr 1375821). Sąd Apelacyjny uznał jednak, że w przedmiotowej sprawie taka wyraźna, znaczna różnica

między karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w postępowaniu odwoławczym, nie zachodzi. Podkreślić wręcz należy, że kara wymierzona przez Sąd Okręgowy oskarżonemu W. jest w pełni adekwatna, zatem zarzut rażącej niewspółmierności kary należy uznać za bezzasadny.

Apelacja obrońcy oskarżonego Z. W. (1) – zarzut 2.

Apelacja obrońcy oskarżonego S. P. (1) – zarzut 1.

Oba zarzuty są niesadne. Obrońcy oskarżonego P. i oskarżonego W. podnieśli we wniesionych przez siebie apelacjach zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji. Obaj skarżący podnoszą, iż wina i sprawstwo oskarżonych W. i P. zostały przyjęte na podstawie niewiarygodnych i niepotwierdzonych innymi dowodami pomówieniach oskarżonego M.. Z tych względów Sąd Apelacyjny rozpoznał te zarzuty łącznie.

W apelacji skarżący kwestionują głównie wiarygodność zeznań oskarżonego M.. Sąd Okręgowy szczegółowo odniósł się do tej kwestii w uzasadnieniu wyroku, a ponadto wyjaśnił, że w odniesieniu konfliktu o podłoże finansowym, który w ocenie skarżących miał motywować oskarżonego M. do złożenia depozycji obciążających m.in. oskarżonego S. P. i Z. W., stwierdzić należy, że nie jest uzasadnionym pogląd, że z tego właśnie powodu oskarżony M. złożył rozbudowaną i, zdaniem skarżących, nieprawdziwą relację procesową. Sąd I instancji zwrócił uwagę na uprzednią karalność oskarżonego M., ale także na fakt, że okoliczności wskazane przez oskarżonego zostały zweryfikowane w procesie, potwierdzają je inne dowody oraz, że oskarżony M. składając wyjaśnienia, obciążył nimi w znacznym zakresie także siebie.

Zwrócił także uwagę Sąd Okręgowy, że oskarżony M. zmieniając swoje stanowisko w sprawie, kierował się m.in. poprawą własnej sytuacji procesowej poprzez skorzystanie z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary. Nie sprawia to jednak, że depozycje oskarżonego są niewiarygodne. Sąd Apelacyjny podziela pogląd, zgodnie z którym z niczego nie wynika to, że osoba pomawiająca innego sprawcę o dokonaniu określonych czynów musi czynić to całkowicie bezinteresownie. Z istoty tej składanie tego typu wyjaśnień wiąże się z jakąś "premią" w procesie końcowym, chociażby jest okolicznością łagodzącą braną pod uwagę przy wymiarze kary. Tak więc to nie bezinteresowność jest tu kryterium, które podlega wprost ocenie Sądu, lecz wiarygodności tych wyjaśnień. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 stycznia 2019 r. II AKa 124/18, LEX nr 2635000). Także w świetle pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego potwierdzającego depozycje złożone przez oskarżonego M. oraz konsekwentności jego depozycji, które ponadto były logiczne i zrozumiałe, nie można odmówić wyjaśnieniom oskarżonego waloru wiarygodności. Należy zgodzić się z poglądem, że ocena wiarygodności pomówienia wymaga szczególnej ostrożności gdyż pomówienie nie stanowi dowodu pełnowartościowego, chyba że jest ono jasne i konsekwentne, a ponadto znajduje potwierdzenie w innych dowodach bezpośrednich lub pośrednich. Istotne jest też, czy wyjaśnienia lub zeznania pomawiającego są logiczne i nie wykazują chwiejności albo czy nie są wręcz nieprawdopodobne (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 października 2018 r., II AKa 462/17, LEX nr 2626136).

Szczegółowo Sąd I instancji odniósł się do kwestii wyjaśnień złożonych w sprawie przez S. P. (1). Moc dowodowa została im przyznana częściowo – w zakresie znajomości oskarżonych Z. W. (1) i J. M. (1), a także złożenia zawiadomienia przeciwko J. M. o przywłaszczenie na szkodę samochodu marki B.. Okoliczności te potwierdza zebrany materiał dowodowy. Nie zostały uznane za wiarygodne wyjaśnienia, że oskarżonego S. P. nie łączyły z J. M. interesy polegające na nabywaniu od J. M. papierosów nieoznaczonych polskimi znakami akcyzy pochodzące z przemytu lub produkcji krajowej. Nie są one bowiem zgodne z wyjaśnieniami J. M. (uznanymi przez Sąd za wiarygodne), a także z treścią zarejestrowanych rozmów telefonicznych, (powodów ich przeprowadzania oskarżony S. P. (1) nie potrafił przekonująco wyjaśnić).

Za wyłącznie polemiczne należy uznać ponadto twierdzenia skarżącego – obrońcy oskarżonego P., że działania tego oskarżonego polegające na wszczynaniu postępowań na jego wniosek przeciwko J. M. nie były czynione na potrzeby niniejszego postępowania. Wszystkie one miały miejsce już po wszczęciu niniejszej sprawy, zatem nie sposób zauważyć pewnego powiązania między depozycjami złożonymi w niniejszej sprawie przez oskarżonego M., które obciążają m.in. oskarżonego P., a wytaczanymi przez tego drugiego oskarżonego postępowaniami przeciwko osobie go obciążającej.

Ponadto fakt, że oskarżony M. posiada długi względem oskarżonego P. nie dyskredytuje w żadnym stopniu jego wyjaśnień. Nie ma także na to wpływu okoliczność, że oskarżony P. nie zna oskarżonego W. W. (1). S. P. i Z. W., jak ustalił Sąd I instancji, nabyli wspólnie i w porozumieniu papierosy pochodzące z nielegalnej ich produkcji, jak i papierosy pochodzące z przemytu od J. M. i to z nim kontaktowali się w tej sprawie. Nie była zatem do dokonania przedmiotowych czynów w żadnym stopniu konieczna ich znajomość z W. W..

Nie można przyznać racji daleko idącym wnioskowi skarżącego, że nabywcą 12.000 paczek papierosów oznaczonych znakiem (...) był wyłącznie Z. W.. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że rzeczywiście J. M. wyprodukowane papierosy zawiózł bezpośrednio tylko Z. W. i to od niego uzyskał pieniądze, jednak z treści zarejestrowanych w toku czynności operacyjnych rozmów telefonicznych, a w tym rozmów pomiędzy S. P. i Z. W. wynika, że ściśle współpracowali oni ze sobą w zakresie nabywania i zbywania papierosów nieoznaczonych znakami skarbowymi akcyzy. Należy zatem uznać, że przekazanie przez J. M. 12.000 paczek papierosów nastąpiło de facto wspólnie dla obu oskarżonych. Nie jest zatem znacząca okoliczność, że odebrał je tylko Z. W..

Apelacja obrońcy oskarżonego Z. W. (1) – zarzut 1.

Apelacja obrońcy oskarżonego S. P. (1) – zarzut 2.

Zarzuty są niezasadne. Skarżący w apelacjach sprowadzają się jedynie do polemiki z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego. Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na cały zestaw dowodów, na których oparł poczynione w sprawie ustalenia faktyczne. Należało w tym miejscu ponownie wskazać, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd meriti mieszczą się w ramach swobodnej oceny dowodów i pozostają pod ochroną art. 7 k.p.k. Zostały one bowiem poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności sprawy, stanowiły wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonych oraz były logicznie i wyczerpująco, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, uargumentowane w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Sąd Okręgowy przeprowadził szczegółową analizę zgromadzonych dowodów odnosząc się do okoliczności mogących stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Precyzyjnie wskazał też na przesłanki dokonanej oceny dowodów. Tok rozumowania Sądu Okręgowego przedstawiony w pisemnych motywach wyroku jest czytelny i poprawny logicznie, nie zawiera sprzeczności i dwuznaczności, a wywiedzione wnioski oparte zostały w całości na wynikających z materiału dowodowego przesłankach. Zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. należy zatem uznać za nieuzasadnione.

Skarżący – obrońca oskarżonego P. wskazał, że Sąd I instancji nie sprostał wymaganiom stawianym mu przez art. 424 § 1 pkt 1 kpk. Sąd I instancji z zachowaniem wymagań art. 424 k.p.k. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał jednak, jakie fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, wyjaśnił podstawę prawną wyroku i przytoczył okoliczności, jakie miał na względzie przy wymiarze kary. W związku z powyższym zarzut ten należy uznać za nieuzasadniony.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutów podniesionych w apelacji przez obrońcę oskarżonego P. należało stwierdzić, że dyrektywy wynikające z art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. są nazbyt ogólne, aby mogły stanowić samodzielną podstawę apelacji. Zawierają one jedynie sformułowanie zasad postępowania karnego i stanowią swoistą deklarację ustawodawcy, wyrażającą cele procesu karnego. Naruszenie tych zasady może nastąpić tylko poprzez naruszenie przepisu procesowego o bardziej szczegółowym charakterze, przepisu zawierającego konkretny nakaz lub zakaz, który został np. zignorowany, opatrnie zrozumiany lub nie doszło do jego zastosowania (post. S.N. z dnia 17 kwietnia 2007 r. sygn. V KK 79/07). Sąd Apelacyjny nie stwierdził jednak, aby Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok z naruszeniem ww. przepisów w powiązaniu z przepisami o bardziej szczegółowym charakterze. Sposób prowadzenia postępowania, podejmowane w jego trakcie czynności procesowe, stosunek do stron, nie budzi żadnych wątpliwości co do obiektywizmu Sądu I instancji oraz prawidłowości ustaleń faktycznych. Z tych powodów również ten zarzut w części, w której zostało w nim podniesione naruszenie art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. należało uznać za nieuzasadniony.

Apelacja obrońcy oskarżonego Z. W. (1) – zarzut 3.

Zarzut należało uznać za uzasadniony. W rezultacie Sąd Apelacyjny uniewinnił oskarżonych Z. W. (1) i S. P. (1) od od popełnienia czynu z art. 65 § 3 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. przypisanego im w pkt 29 wyroku.

Rację ma skarżący – obrońca oskarżonego Z. W. (1), że czyn oskarżonych W. i P. opisany w pkt 29 części dyspozytywnej wyroku nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 65 § 3 k.k.s. W pierwszej kolejności zwrócić uwagę należy na brzmienie art. 65 § 1 k.k.s.: Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przynosi wyroby akcyzowe stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63, art. 64 lub art. 73 lub pomaga w ich zbyciu albo te wyroby akcyzowe przyjmuje lub pomaga w ich ukryciu, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie. Zgodnie zaś z § 3 art. 65 k.k.s.: Jeżeli kwota podatku narzonego na uszczuplenie jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

Analiza treści przepisu art. 65 k.k.s. wskazuje jednoznacznie, że przedmiotem wykonawczym czynów tym przepisem penalizowanych jest przedmiot pochodzący z czynu zabronionego (podobnie, jak w art. 291 § 1 k.k.), jednak znamię to zostało ograniczone do wymienionych w tym przepisie enumeratywnie czynów zabronionych, tj. z art. 63, 64 lub 73 k.k.s. Elementem koniecznym dla uznania, że zachowanie oskarżonych W. i P. wypełniało znamiona przewidziane w art. 65 § 3 k.k.s., nabyte przez nich wyroby akcyzowe musiałyby pochodzić z czynów penalizowanych przez te przepisy. Podkreślić należy, że w art. 65 k.k.s. nie została przewidziana kryminalizacja zachowań polegających na nabywaniu wyrobów akcyzowych, które stanowiły przedmiot innego, niż któryś z wymienionych wyżej czynów zabronionych.

W przedmiotowej sprawie nie wystąpił warunek konieczny przypisania oskarżonym W. i P. przestępstwa z art. 65 k.k.s., bowiem przedmiotem zarzucanego im paserstwa nie był wyrób akcyzowy pochodzący z czynu zabronionego z art. 63, 64 lub 73 k.k.s. Nielegalna produkcja wyrobów tytoniowych wykonywana poza składem podatkowym w postaci papierosów (...) nieoznaczonych polskimi znakami skarbowymi akcyzy została przez Sąd I instancji nieprawidłowo zakwalifikowana w pkt 29 części dyspozytywnej wyroku jako czyn z art. 63 § 3 k.k.s., podczas gdy czyn ten wypełnia znamiona przestępstwa określonego w art. 12a ust. 2 Ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych.

Zgodnie z art. 63 § 3 k.k.s. podlega karze ten, kto produkując poza składem podatkowym wyroby akcyzowe, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lub 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, wydaje z magazynu wyrobów gotowych lub sprzedaje wyroby akcyzowe bez ich uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy. Dotyczy to produkcji wyrobów akcyzowych, z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona w wysokości równej lub wyższej od kwoty akcyzy przypadającej do zapłaty od wyprodukowanych wyrobów akcyzowych albo z wykorzystaniem wyłącznie wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie pod warunkiem, że wyprodukowany wyrób jest również wyrobem akcyzowym zwolnionym od akcyzy ze względu na przeznaczenie, wyrobów akcyzowych, od których została zapłacona przedpłata akcyzy, a także produkcji win i alkoholu etylowego w sposób i w ilościach określonych przez ustawę. Podsumowując powyższy wywód należy wskazać, że przepis ten dotyczy producentów niektórych wyrobów akcyzowych podlegających obligatoryjnemu oznaczeniu znakami akcyzy, ale produkujących je legalnie poza składem podatkowym. A zatem naruszyć przewidziany w tym przepisie obowiązek mogą wyłącznie osoby posiadające odpowiednie zezwolenia do produkowania poza składem podatkowym wyrobów akcyzowych. Tego samego zdania jest również T. G., który jednoznacznie stwierdza, że przepis artykułu 63§3 k.k.s. dotyczy producentów niektórych wyrobów akcyzowych podlegających obligatoryjnemu oznaczeniu znakami akcyzy, ale produkujących je legalnie poza składem podatkowym. Dotyczy to wyrobów produkowanych na podstawie art. 47 ust.1, 2, 4 i 5 ustawy o podatku akcyzowym. (...) Tym samym przepis ten penalizuje naruszenie tego obowiązku przez osoby posiadające stosowne zezwolenia do produkowania poza składem podatkowym wyrobów akcyzowych, poprzez wprowadzenie karalności wydania z magazynu lub bezpośredniego sprzedawania wyrobów akcyzowych bez prawidłowego oznaczenia ich znakami akcyzy (R. A., Wytwarzanie wyrobów tytoniowych. Z problematyki właściwej kwalifikacji prawnej czynu, (...) -109).

W przedmiotowej sprawie zachodzi zaś przypadek produkcji nielegalnej, do którego zastosowanie ma art. 12a ust. 2 Ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych. Zgodnie z treścią tego przepisu karalne jest wytwarzanie wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2 tej ustawy. W stosunku do osób wytwarzających nielegalnie wyroby tytoniowe tj. wyroby wyprodukowane z tytoniu przeznaczonego do palenia oraz tabakę, ustawodawca przewidział odpowiedzialność karną w art. 12a ust. 1 i 2 oraz art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych. Zgodnie z treścią artykułu 12a karalne jest wytwarzanie wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 2 cytowanej ustawy (R. A., Wytwarzanie wyrobów tytoniowych. Z problematyki właściwej kwalifikacji prawnej czynu, (...) -109).

Na marginesie należy zauważyć, że Sąd I instancji w taki właśnie sposób zakwalifikował – tzn. z art. 12a ust 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych - w tym samym wyroku czyny oskarżonych W. W., J. M., K. K. i R. G., które polegały na procederze wytwarzaniu wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru, a to właśnie z tego przestępstwa pochodziły przecież nabyte przez oskarżonych P. i W. papierosy. Widoczna jest w tym zakresie zatem pewna niekonsekwencja Sądu I instancji, która doprowadziła do powyższej błędnej kwalifikacji czynu popełnionego przez oskarżonych W. i P..

Sąd I instancji wskazał w wyroku, że zakupione przez oskarżonych P. i W. papierosy były przedmiotem czynu zabronionego kwalifikowanego nie tylko z art. 63 § 3 k.k.s., ale także z art. 54 § 2 k.k.s. Brak jednak także drugiego z przepisów w zamkniętym katalogu przestępstw skarbowych wymienionych w art. 65 k.k.s. prowadzi do jednoznacznego wniosku, że wciąż nie istnieją przesłanki do zakwalifikowania czynu oskarżonych P. i W. z art. 65 § 3 k.k.s. Zachowanie tych oskarżonych z pewnością nie wyczerpuje także znamion przestępstw stypizowanych w art. 64 i 73 k.k.s., zatem podkreślić należy raz jeszcze, że w przedmiotowej sprawie art. 65 § 3 k.k.s. nie może znaleźć zastosowania.

Sąd Apelacyjny rozważał, czy po ewentualnym uprzedzeniu obecnych na rozprawie stron na podstawie art. 455 k.p.k. i art. 399. § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., można zarzucany oskarżonym czyn zakwalifikować z innego przepisu, tj. art. 291 k.k. Rozważana zmiana kwalifikacji prawnej dotyczy tego samego czynu w znaczeniu historycznym, który został oskarżonym zarzucony.

Zachowanie oskarżonych W. i P. mogło bowiem wypełnić znamiona przestępstwa paserstwa z art. 291 k.k. Nabyli oni od J. M. (1) wyroby tytoniowe pochodzące z ich nielegalnej produkcji, a więc zostały one uzyskane za pomocą czynu zabronionego kwalifikowanego z art. 12a ust. 2 Ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, gdyż wytworzono je bez wymaganego wpisu do rejestrów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Jednakże poprawienie (zmiana) błędnej kwalifikacji prawnej na niekorzyść oskarżonego możliwe jest tylko wówczas, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy. W przedmiotowej sprawie nie wniesiono środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego P. i oskarżonego W., a należy zauważyć, że w art. 291 k.k. została przewidziana surowsza sankcja karna, niż w art. 65 § 3 k.k.s., na podstawie którego oskarżonym została wymierzona kara.

Apelacja obrońcy oskarżonego K. O. (1) – zarzut 1.

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. M. (1) – zarzut 2.

Zarzuty są niezasadne. Obrońca oskarżonego O. podniósł we wniesionej przez siebie apelacji, iż zachowanie K. O. polegające na „serwisie linii produkcyjnej” nie stanowi pomocnictwa do przestępstwa skarbowego kwalifikowanego z art. 69 § 1 k.k.s. Zauważyć należy, że pomocnictwo polega na świadomym ułatwieniu innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Sąd Okręgowy precyzyjnie uzasadnił, dlaczego uznał, że zachowanie Ł. M. (1) i K. O. (1) wyczerpywało znamiona przestępstwa skarbowego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 69 § 1 k.k.s., a w wypadku

Ł. M. – w zbiegu z art. 6 § 2 k.k.s. Oskarżeni posiadali dużą wiedzę i doświadczenie z zakresu budowy i montażu maszyn przeznaczonych do produkcji papierosów, co w przedmiotowej sprawie było niezbędne do podłączenia maszyn w D. i utworzenia z nich ciągu produkcyjnego. Byli także świadomi, że maszyny te będą użyte do produkcji papierosów, a także, że produkcja ta będzie zakamuflowana (brak jakichkolwiek oznaczeń na fabryce w D.). Ponadto maszyny znajdujące się w rzeczony fabryce były przestarzałe, współcześnie nieużywane w przemyśle tytoniowym. Nadto otrzymane przez oskarżonych zlecenie nie zostało potwierdzone pisemną umową. Ł. M. (1) ponadto dostarczył oskarżonemu W. W. za pośrednictwem K. K. (1) komponenty do produkcji papierosów. W związku z powyższymi okolicznościami należy uznać, że oskarżeni obejmowali swoją umyślnością, że umożliwią innym osobom prowadzenie nielegalnej działalności wytwórczej, a jednocześnie zachowanie oskarżonych obiektywnie ułatwiło W. W. i pozostałym organizatorom produkcji papierosów w D. realizację czynu z art. 69 § 1 k.k.s.

W przedmiotowej sprawie biorąc pod uwagę przytoczone wyżej okoliczności, należy zauważyć, że oskarżeni M. i O. niewątpliwie przewidywali, że ich zachowanie ułatwi dokonanie czynu z art. 69 § 1 k.k. i w takim celu podejmowali oni swoje działania, tzn. chcieli, by ich zachowanie ułatwiło dokonanie tego czynu. Działali oni zatem w zamiarze bezpośrednim. Tym samym zarzut podniesiony przez obrońcę K. O. (1) w apelacji należy uznać za niezasadny. Ponadto powyższy wywód wskazuje na niezasadność zarzutu ewentualnego podniesionego przez obrońcę Ł. M. (1), iż oskarżony ten nie miał świadomości, że maszyny, które miał połączyć w linię produkcyjną miały być wykorzystywane do produkcji papierosów prowadzonej w sposób nielegalny. Należy zaznaczyć, że ustalenia poczynione zostały przez Sąd I instancji w sposób zgodny z normami zawartymi w art. 7 k.p.k., a także art. 4 k.p.k.

Także zgodnie z powyższymi przepisami zostało uczynione przez Sąd I instancji ustalenie stanu faktycznego dotyczącego dostarczania przez Ł. M. (1) za pośrednictwem K. K. (1) komponentów do produkcji papierosów w postaci folii i kleju. W zakresie, w jakim Ł. M. (1) kwestionował m.in., aby przekazywał komukolwiek komponenty do produkcji papierosów, Sąd I instancji odmówił jego zeznaniom wiary. Za faktem jego sprawstwa przemawia natomiast materiał dowodowy w postaci materiałów z kontroli operacyjnej (Protokół przeszukania i oględzin – k. 2169-2210 akt i Notatka analityczna z dnia (...) r. – k. 3382-3393 akt; załącznik nr 14, k. 94-107 i załącznik nr 15, k.174-175). Ł. M. w dniu (...) r. na stacji paliw (...) w miejscowości B. spotkał się z K. K.. Kolejne spotkanie wymienionych miało miejsce w dniu (...) r. W trakcie obu spotkań oskarżony M. przekazał K. K. komponenty do produkcji papierosów – folię i klej. Zatem zarzut obrońcy oskarżonego M., iż Sąd Okręgowy dokonał błędnego ustalenia okoliczności faktycznych w powyższym zakresie należy uznać za niezasadny.

Apelacja obrońcy oskarżonego K. O. (1) – zarzut 2.

Za niesłuszny należy uznać zarzut skarżącego – obrońcy oskarżonego K. O. (1), że oskarżony O. nie dopuścił się pomocnictwa do przestępstwa z art. 69 § 1 k.k.s., gdyż miałyby ono zostać popełnione już po dokonaniu czynu zabronionego przez sprawcę właściwego. Owszem, obowiązek zgłoszenia działalności powstał już przed dniem (...) r., jednak czas popełnienia przestępstwa rozciągał się także na dalszy okres, kiedy oskarżeni podejmowali czynności związane bezpośrednio z produkcją.

Zgodnie z brzmieniem art. 69. § 1. k.k.s.: kto bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia podejmuje czynności bezpośrednio związane z produkcją, importem lub obrotem wyrobami akcyzowymi, a także z ich oznaczaniem znakami akcyzy, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych. Zachowanie sprawcy przestępstwa skarbowego określonego w art. 69 § 1 polega na podjęciu wymienionych w tym przepisie czynności, bez uprzedniego przeprowadzenia sprawdzenia, o którym mowa w ustawie o Służbie Celnej (K. W., K. B., Kodeks karny skarbowy. Komentarz, LexisNexis, 2007)

Skoro zatem przedmiotowe przestępstwo polega na podejmowaniu czynności bezpośrednio związanych z produkcją niepoprzedzonych uprzednim przeprowadzeniem sprawdzenia, to trwało ono w rzeczony sprawie także wówczas, gdy oskarżony dokonywał montażu maszyn do linii produkcyjnej. W konsekwencji należy przyznać rację Sądowi Okręgowemu, który przypisał K. O. (1) czyn zabroniony polegający na pomocnictwie do przestępstwa, którego dopuścił

się on w czasie jego trwania, czyli w czasie, kiedy podejmowane były czynności związane bezpośrednio z produkcją papierosów.

Sąd Apelacyjny pragnie wskazać na marginesie, że sam skarżący wskazał w apelacji na pogląd, zgodnie z którym przy przestępstwach trwałych, w których stan przestępny trwa przez jakiś czas, pomocnictwo jest możliwe do momentu ustania tego stanu (R.A. Stefański (red.), Kodeks karny. Komentarz., wyd. 4, Warszawa 2018).

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. M. (1) – zarzut 1.

Zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k.s. podniesiony przez obrońcę oskarżonego Ł. M. (1) także należy uznać za bezzasadny. Przestępstwo z art. 69 § 1 k.k.s. jest w istocie przestępstwem indywidualnym, jednak nie można przyznać racji skarżącemu, że jego podmiotem może być wyłącznie podmiot wykonujący działalność w sposób legalny, a tym samym, że oskarżony Ł. M. (1) nie może być uznany za sprawcę tego typu czynu zabronionego.

Na nieuzasadniony charakter zarzutu podniesionego przez obrońcę oskarżonego Ł. M. (1) wskazuje już samo brzmienie omawianego przepisu: art. 69. § 1. Kto bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia podejmuje czynności bezpośrednio związane z produkcją, importem lub obrotem wyrobami akcyzowymi, a także z ich oznaczaniem znakami akcyzy, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

Do rzeczony kwestii szczegółowo odniósł się Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 25 kwietnia 2017 r. (II AKa 431/16, LEX nr 2363660): Już samo zastosowanie przez ustawodawcę określenia "kto" wskazuje, że nie jest uprawnione odnoszenie tego zwrotu wyłącznie do przedsiębiorców, jak chciałby tego obrońca oskarżonego. W przeciwnym przypadku, jak wynika z praktyki tworzenia przepisów prawa, użyty zostałby innego rodzaju zwrot definiujący krąg podmiotów owego czynu (np. "przedsiębiorca", "osoba prowadząca działalność gospodarczą" itp.). Rację ma niewątpliwie skarżący, że w doktrynie pojawiły się głosy, iż przestępstwo to winno być klasyfikowane jako tzw. przestępstwo indywidualne, jednakże zupełnie bezpodstawnie twierdzi dalej, że może ono dotyczyć wyłącznie osób prowadzących legalną działalność gospodarczą. Nawet jeżeli przychylić się do tego twierdzenia (choć występują w tym zakresie także głosy przeciwnie), to należałoby uznać, że swoiście indywidualny charakter tego przestępstwa wynika z tego, że jego podmiotem może być nie "ktokolwiek", lecz jedynie osoba, która faktycznie podejmuje czynności opisane w treści omawianego przepisu, a nie zostały one poprzedzone obowiązkowym, urzędowym sprawdzeniem. Ignorowanie owego sprawdzenia może mieć zatem miejsce zarówno w przypadku podmiotu działającego legalnie (pragnącego np. w ten sposób uzyskać dodatkowe dochody), jak i podmiotu od początku nastawionego na działalność nielegalną, przestępczą. Tak też przepis ten wykląda A. P. (2) w "Komentarzu do art. 69 k.k.s." (LEX-elektr., stan na 16 lipca 2012 r.), który w tezie 5 trafnie podaje: przestępstwo z art. 69 § 1 k.k.s. jest deliktem indywidualnym, gdyż jego podmiotem może być wyłącznie podmiot wykonujący czynności w zakresie produkcji wyrobów akcyzowych (tak też L. Wilk, w: L. Wilk, J. Zagrodnik, Kodeks..., s. 313; T. Oczkowski, w: V. Konarska-Wrzošek i in., Prawo i postępowanie..., s. 260). Chodzi zatem o faktycznie podejmowane czynności, a nie działania związane z oficjalnie rejestrowaną działalnością gospodarczą. Podobnie omawianą kwestię ocenia - przywołany w treści apelacji - A. Ł. ("Komentarz do art. 69 k.k.s.", LEX-elektr., stan na 1 kwietnia 2012 r., teza 5), który podaje: podmiotem czynu zabronionego stypizowanego w § 1 jest ten tylko, na kim ciąży obowiązek przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia; jest to więc delikt indywidualny (T. Oczkowski (w:) V. Konarska-Wrzošek, T. Oczkowski, Prawo karne skarbowe..., s. 263; odmiennie R. Kubacki, A. Bartosiewicz, Kodeks karny skarbowy..., s. 425-426, którzy postrzegają ten delikt jako powszechny).

Pogląd powyższy Sąd Apelacyjny w pełni podziela. Należy podkreślić, że podmiotem omawianego czynu nie musi być wyłącznie podmiot prowadzący „legalną działalność gospodarczą” – może być nim natomiast każdy podmiot dokonujący obrotu wyrobami akcyzowymi bez przeprowadzenia urzędowego ich sprawdzenia nawet, jeżeli prowadzi w tym celu działalność nielegalną.

Nie można także zgodzić się ze skarżącym, iż zastosowanie w tym przypadku powinien mieć art. 12a Ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobieniu alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych. Przepis ten penalizuje bowiem czynności polegające na wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, natomiast oskarżony M. dopuścił się czynu polegającego

na pomocy oskarżonemu W. i innym ustalonym osobom w podjęciu bez urzędowego sprawdzenia, tj. bez zgłoszenia właściwemu naczelnikowi Urzędu Celnego czynności związanych bezpośrednio z produkcją wyrobów akcyzowych w postaci papierosów. Jego czyn wypełnił zatem znamiona pomocnictwa do przestępstwa stypizowanego w art. 69 § 1 k.k.s., a nie pomocnictwa do wytworzenia już samych wyrobów tytoniowych, tj. czynu z art. 12a Ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych.

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego – zarzut 1.

Zarzut jest zasadny. Odnosząc się do zarzutu podniesionego w apelacji przez oskarżyciela posiłkowego należy zauważyć, że Sąd I instancji w wyroku z dnia 12.01.2018 r., w pkt 41 sentencji, na podstawie art. 30 § 1 k.k.w. w zw. z art. 29 pkt 1 i 2 k.k.s., art. 31 § 6 i 7 k.k.s. przy zastosowaniu art. 2 § 2 k.k.s., orzekł o przypadku na rzecz Skarbu Państwa:

- Dowodów rzeczowych opisanych w postanowieniu z k. 2467 akt pod poz. 1-9 zarządzając jednocześnie zniszczenie opisanych w tym postanowieniu pod poz. 1 wyrobów tytoniowych oraz
- Dowodów rzeczowych opisanych w postanowieniu z k. 2611-2612 akt pod poz. 120-126, poz. 150-157 – zarządzając jednocześnie zniszczenie opisanych w nim pod poz. 125 i 126 wyrobów tytoniowych.

Stanowisko Sądu Okręgowego odnośnie do rozstrzygnięcia o przypadku i zniszczeniu dowodów będących wyrobami tytoniowymi (opisanych w ww. postanowieniach pod poz. 1, 125 i 126 papierosów, tytoniu i krajanki tytoniowej) należy uznać za słuszne. Jednakże orzeczenie przypadku co do pozostałych objętych rozstrzygnięciem Sądu I instancji przedmiotów nie mogło być, zdaniem skarżącego, orzeczone na podstawie wskazanych w sentencji przepisów Kodeksu karnego skarbowego, a powinno zostać orzeczone na podstawie art. 306 ust. 1 (...) z jednoczesnym zarządzeniem ich zniszczenia zgodnie z dyspozycją art. 306 ust. 3 (...) w zw. z art. 195 k.k.w.

Zgodnie z art. 306 ust. 1 ustawy Prawo Własności Przemysłowej w razie skazania za przestępstwo określone w art. 305 ust. 3 sąd orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa materiałów i narzędzi, jak również środków technicznych, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa; jeżeli takie materiały, narzędzia albo środki techniczne nie były własnością sprawcy, sąd może orzec ich przepadek na rzecz Skarbu Państwa. Przepis ten znajduje zastosowanie w razie skazania za przestępstwa penalizowane w art. 305 (...).

Zgodnie zaś z art. 305 ust. 1 tej ustawy kto, w celu wprowadzenia do obrotu, oznacza towary podrobionym znakiem towarowym, zarejestrowanym znakiem towarowym, którego nie ma prawa używać lub dokonuje obrotu towarami oznaczonymi takimi znakami, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Zaś treść ust. 3 tego przepisu wskazuje, że jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo dopuszcza się tego przestępstwa w stosunku do towaru o znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

W przedmiotowej sprawie oskarżeni prowadzili działalność polegającą na nielegalnym wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w postaci papierosów, które w celu wprowadzenia do obrotu oznaczali podrobionym znakiem towarowym (...).

Oskarżeni W. W. (1), J. M. (1), K. K. (1) i R. G. (1) zostali uznani przez Sąd I instancji za winnych popełnienia m.in. przestępstwa z art. 305 ust. 3 (...). W świetle tych ustaleń w przedmiotowej sprawie, w części odnoszącej się do dowodów rzeczowych w postaci materiałów i narzędzi oraz środków technicznych, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia tego przestępstwa, podstawę ich przypadku obligatoryjnie stanowi art. 306 ust. 1 (...), a nie przepisy przewidziane w Kodeksie karnym skarbowym.

Niewątpliwie materiały, narzędzia i środki objęte postanowieniami z dnia (...) pod poz 2-9 (k.2467 akt) oraz z dnia (...) r. pod poz. 120-124 i 150-157 (k.2611-2612 akt) były przedmiotami, które posłużyły oskarżonym oraz były przeznaczone do popełnienia przestępstwa z art. 305 ust 3, które zostało im przypisane. Miały one postać:

- (...) i urządzeń pomocniczych do produkcji i pakowania papierosów (poz. 151-157 postanowienia z dnia (...) r.,
- Dokumentacji technicznej (poz. 150),
- Komponentów do produkcji papierosów i części do urządzeń produkcyjnych (poz. 120-124),
- (...) urządzeń niezbędnych do produkcji i konfekcjonowania wytworzonych wyrobów tytoniowych (poz. 4-5, 7-8 postanowienia z dnia (...) r., k. 2467),
- Matryc do nadruku na papierosie znaków (...) i (...) (poz. 2-3 postanowienia z dnia (...) r.),
- Matryc (wałków) drukujących oznaczenia imitujące oznaczenia właściwe dla marki papierosa na folii aluminiowej – nieodłącznym elemencie paczek papierosów (poz. 6 i 9 postanowienia z dnia (...) r.).

Słusznym zatem byłoby orzeczeniu o przepadku tych przedmiotów z jednoczesnym zarządzeniem ich zniszczenia na podstawie art. 306 ust. 3 (...) w zw. z art. 195 k.k.w. Wniosek o takie orzeczenie zgłosił pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego na rozprawie w dniu (...) r.

Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku stwierdził, że pomimo znacznie szerszego wniosku oskarżyciela posiłkowego odnośnie przepadku przedmiotów, nie było możliwym rozstrzygnięcie przez Sąd co do niektórych z nich – z uwagi na brak ich formalnego przekazania do dyspozycji tut. Sądu w charakterze dowodów rzeczowych.

Należy jednak wskazać za oskarżycielem posiłkowym, że Sąd I instancji de facto orzekł o przedmiotach objętych wnioskiem, przy czym dokonał tego z zastosowaniem niewłaściwej podstawy prawnej. To doprowadziło do rozstrzygnięcia o zniszczeniu przedmiotowych dowodów ograniczającego się do wyrobów tytoniowych (ich zniszczenie jest obligatoryjne na podstawie art. 31 § 6 k.k.s.) i odstąpienia od zastosowania analogicznego rozwiązania co do pozostałych przedmiotów objętych przedmiotowym rozstrzygnięciem – tych, które powinny ulec zniszczeniu na podstawie art. 306 ust. 3 (...) w zw. z art. 195 k.k.w. (w przypadku dokumentacji technicznej - poz. 150 postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych z dnia (...)r. - wchodziłoby natomiast w grę pozostawienie jej w aktach sprawy).

Prawidłowe rozstrzygnięcie powyższej kwestii należy uznać za istotne z punktu widzenia ochrony interesów podmiotów prywatnych i publicznych, a także zapobiegania ponownemu użyciu tych przedmiotów w przestępnym procederze w przyszłości. Jest to zatem kwestia istotna tak dla oskarżyciela posiłkowego, jak i dla Wymiaru Sprawiedliwości.

W konsekwencji punktowi 41 sentencji wyroku Sąd odwoławczy nadał nową treść: „Na podstawie art. 30 § 1 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 1 i 2 k.k.s., art. 31 § 6 i 7 k.k.s. przy zast. 2 § 2 k.k.s. oraz art. 306 ust. 1 i art. 306 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 195 k.k.w. orzeka wobec oskarżonych W. W. (1), J. M. (1), K. K. (1) i R. G. przepadek na rzecz Skarbu Państwa:

- a) dowodów rzeczowych opisanych w postanowieniu z k. 2467 akt pod poz. 1-9 – zarządzając ich jednoczesne zniszczenie;
- b) dowodów rzeczowych opisanych w postanowieniu z k. 2611-2612 akt pod poz. 120-126, poz. 150-157 – zarządzając ich jednoczesne zniszczenie”.

Ze względu na zakres zaskarżenia wyroku Sądu I instancji przez obrońców oskarżonych – Z. W. (1), S. P. (1), K. O. (1), Ł. M. (1), K. K. (1) i R. G., Sąd Apelacyjny odniósł się także do rozstrzygnięcia o karze wymierzonej przez Sąd Okręgowy wymienionym oskarżonym.

Stwierdzić należało, że Sąd I instancji wymierzając oskarżonym kary za poszczególne, przypisane im przez ten Sąd czyny, prawidłowo uwzględnił dyrektywy wymiaru kary z art. 53 k.k.(w zakresie czynów z art. 258 § 1 i 3 k.k. oraz czynów kwalifikowanych z art. 12 a ust. 2 i art. 14 ustawy z dnia 20 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego

oraz wytwarzania wyrobów tytoniowych w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.) jak również wskazane w art. 13 § 1 k.k.s. (w zakresie przestępstw skarbowych).

Nadto dolegliwość kar nie przekroczyła indywidualnego stopnia winy każdego z oskarżonych. Sąd Okręgowy wziął także pod uwagę rodzaj i rozmiar ujemnych następstw poszczególnych przestępstw, właściwości i warunki osobiste każdego z oskarżonych, a nadto sposób ich życia przed popełnieniem przestępstw oraz zachowanie się po ich popełnieniu, a także stopień społecznej szkodliwości poszczególnych czynów.

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił indywidualny stopień społecznej szkodliwości społecznej dla poszczególnych czynów popełnionych przez oskarżonych. Zwrócił uwagę przy tym na zarówno elementy przedmiotowe czynu o charakterze obiektywnym, ale także na elementy podmiotowe, które związane są z osobą sprawcy. Sąd I instancji nie pominął jednocześnie tak ważnych elementów podmiotowych, jak wina, motywy czy cel działania, zwracając jednocześnie słuszenie uwagę na ich nierozzerwalny związek z elementami przedmiotowymi czynu. Rozważając wszystkie te czynniki łącznie i stosując granice zagrożenia karą przewidziane przez ustawodawcę, Sąd Okręgowy bez zarzutu oddał charakter przypisanych oskarżonym przestępstw.

Stopień szkodliwości społecznej przestępstw skarbowych kwalifikowanych z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 69 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., które zostały przypisane oskarżonym Ł. M. i K. O. jest niski. Czyny te zagrożone są bowiem wyłącznie samoistną karą grzywny do 720 stawek dziennych. Natomiast przestępstwa skarbowe kwalifikowane z art. 91 § 1 k.k.s. i art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s., które przypisane zostały oskarżonym S. P. i Z. W. oraz przestępstwa stypizowane w przepisie art. 258 § 1 k.k., który przypisany został K. K., oraz w przepisie art. 305 ust. 3 ustawy – Prawo własności przemysłowej, a który z mocy art. 11 § 3 k.k. stanowił podstawę wymiaru kary wymierzonej, m.in. oskarżonym K. K. i R. G. charakteryzuje się umiarkowanym stopniem ich karygodności. Świadczą o tym ustawowe granice zagrożenia karą – zagrożenie karami alternatywnymi lub karą pozbawienia wolności do lat 5. Za wysoki natomiast należy uznać ogólny stopień szkodliwości społecznej czynu polegającego na kierowaniu działaniami zorganizowanej grupy przestępczej, który stypizowany został w art. 258 § 2 k.k., a który przypisano m.in. R. G., a także przestępstw skarbowych kwalifikowanych m.in. z mocy przepisu art. 54 § 1 k.k.s., a który z mocy przepisów art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. stanowił podstawę wymiaru kary za czyny przypisane m.in. K. K. i R. G.. Jest on znaczny z powodu faktu zagrożenia karą pozbawienia wolności od 1 roku do 10 lat za popełnienie tych przestępstw.

Ponadto Sąd I instancji także słuszenie wziął pod uwagę, poza rodzajem i charakterem naruszonego dobra, sposób i okoliczności popełnienia czynów, postać zamiaru, motywację sprawców, towarzyszące im pobudki oraz wagę naruszonych obowiązków finansowych oraz wysokość uszczuplonych lub narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych – zgodnie z art. 115 § 2 k.k. oraz odpowiednio art. 53 § 7 k.k.s.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd Okręgowy celnie wskazał, że indywidualny stopień szkodliwości społecznej czynów przypisanych w niniejszej sprawie oskarżonym K. K. oraz R. G., a także przypisanego S. P. i Z. W. (1) był każdorazowo wysoki.

Na fakt ten wskazują okoliczności podmiotowe. Wszyscy oskarżeni działali z niskich pobudek – w celu przysporzenia sobie korzyści majątkowych. Ponadto w przypadku S. P. i Z. W. ich działalność nastawiona na pozyskiwanie łatwych korzyści majątkowych nie była incydentalna oraz dotyczyła znacznej ilości wyrobów tytoniowych, co także wpłynęło na ocenę stopnia szkodliwości społecznej tych czynów. W wypadku zaś wszystkich oskarżonych ważną okolicznością wpływającą dodatkowo na zwiększenie stopnia szkodliwości społecznej ich czynów była wysokość uszczuplonych lub też narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych, które sięgały rozmiarów wielkiej wartości w rozumieniu art. 53 § 16 k.k.s.

Na zwiększenie stopnia szkodliwości społecznej poszczególnych czynów przypisanych oskarżonym miał nadto wpływ fakt, że każdy z nich działał z zamiarem kierunkowym i przemyślanym. Oskarżeni obmyślili sposób popełnienia

przestępstw wcześniej i zaplanowali okoliczności ich popełnienia. Należy podkreślić, że takie działanie z zamiarem bezpośrednim stanowi o najwyższym stopniu winy.

Indywidualny stopień karygodności czynów przypisanych oskarżonym K. O. i Ł. M. należy ocenić, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd I instancji, za umiarkowany. Ich działania również były nastawione na pozyskiwanie łatwych korzyści majątkowych, jednak w przypadku tych oskarżonych ograniczyły się one do udzielenia pomocy organizatorom procederu do podjęcia bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia czynności bezpośrednio związanych z produkcją wyrobami akcyzowymi. Miało to ponadto miejsce tylko na wstępnym etapie tego procesu i w zakresie nieznacznym.

Sąd Okręgowy miał nadto na względzie stopień winy w zakresie poszczególnych czynów, role odgrywane przez poszczególnych oskarżonych w zorganizowanej grupie przestępczej oraz przy popełnianiu poszczególnych przestępstw. Słusznie zauważył też Sąd I instancji, że przestępczość zorganizowana stanowi istotne zagrożenie społeczne i należy oceniać ją z całą surowością prawa – zwłaszcza surowo oceniać należy zachowania polegające na kierowaniu strukturami takiej grupy.

Za łagodzące indywidualnie okoliczności zostały wzięte te związane z dotychczasową niekaralnością Z. W., R. G., Ł. M. (k. 6966, k. 6974, k. 6967 akt). Odnośnie zaś do oskarżonych S. P. i K. O. (k. 6968-6969 i k. 6970-6971 akt) Sąd I instancji słusznie wskazał, że oskarżeni ci aktualnie widnieją jako osoby karane, jednak w momencie popełnienia przypisanych im czynów wyrokiem Sądu Okręgowego byli jeszcze osobami niekaranymi, co nie zostało pominięte przy wymiarze kary. Na ich korzyść przemawiają także dane osobopoznawcze świadczące o prowadzeniu ustabilizowanego trybu życia, a w przypadku oskarżonego S. P. – także pozytywna opinia środowiskowa (k. 4793 akt).

Natomiast okolicznością obciążającą indywidualnie K. K. jest jego uprzednia karalność (k. 6975-6976 akt).

Równie słusznie Sąd Okręgowy połączył wymierzone oskarżonym kary w kary łączne. Sąd Apelacyjny podziela pogląd wyrażony przez Sąd I instancji, że na wymiar kary łącznej nie ma wpływu ani stopień zawinienia z jego funkcją limitującą, ani stopień społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw, gdyż te okoliczności brane są przez Sąd już na etapie wymierzania kar jednostkowych. Wysokość kary łącznej ograniczona jest wskazaniem z art. 39 § 1 k.k.s. i uzależniona od bliskości podmiotowej i przedmiotowej popełnionych przestępstw, ale również pobudek i sposobu działania sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, sposobu życia przed wkroczeniem na drogę przestępczą i późniejszego zachowania się. Istotny jest także stopień społecznej szkodliwości wszystkich czynów objętych karą łączną. Należy ocenić globalnie stopień społecznej szkodliwości wszystkich przestępstw, za które wymierzono kary jednostkowe.

Reasumując stwierdzić należy, iż orzeczone wobec wszystkich oskarżonych kary są karami odpowiednimi i sprawiedliwymi.

Na podstawie art. 627 k.p.k. Sąd Apelacyjny zasądził od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. kwotę po 600 złotych od każdego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ustalając wysokość tych kosztów zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 5 i ust. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.).

Na mocy art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od uiszczenia opłaty za II instancję, a poniesionymi w jego toku wydatkami obciążył Skarb Państwa. Sąd Apelacyjny uznał, że obciążanie ich kosztami postępowania odwoławczego będzie niecelowe, zwłaszcza w kontekście obowiązku finansowego związanego z wymierzonymi wszystkim oskarżonym karami grzywny oraz orzeczonego wobec oskarżonych W. W. (1), R. G., J. M. (1) i K. K. (1) środka karnego w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej (...) S.A. w niniejszym postępowaniu.

O wynagrodzeniu za obronę oskarżonego R. G. z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na mocy § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

G. N. K. L. H. K.